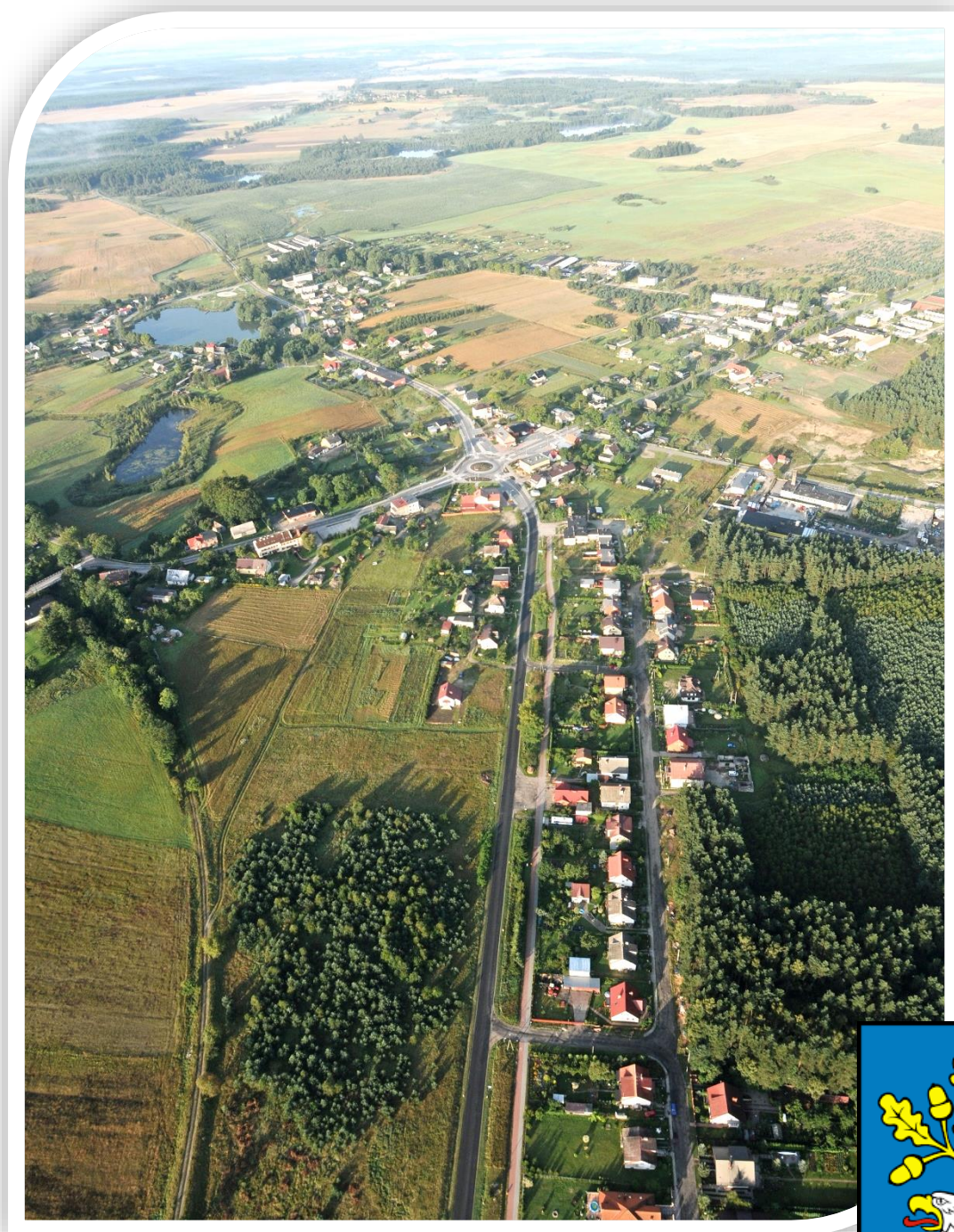

RAPORT O STANIE GMINY CZARNA DĄBRÓWKA ZA ROK 2018

Czarna Dąbrówka, maj 2019 r.

Spis treści

1.	WSTĘP	6
2.	INFORMACJE OGÓLNE	6
2.1.	Ogólna charakterystyka gminy.....	6
2.2.	Informacje o stanie mienia komunalnego 2018 rok	7
2.3.	Zestawienie sprzedaży mienia komunalnego w 2018 r.	8
3.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA PODJĘTYCH W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2018 R. DO 20 GRUDNIA 2018 R.	9
4.	INFORMACJE INWESTYCYJNE I FINANSOWE	18
4.1.	Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2018.....	18
4.1.1.	DOCHODY	22
4.1.2.	OPISOWE WYKONANIE DOCHODÓW	24
4.1.3.	WYDATKI.....	36
4.1.4.	OPISOWE WYKONANIE WYDATKÓW	37
4.2.	Działalność inwestycyjna z własnych środków	50
4.3.	Realizacja Funduszu Sołeckiego	50
5.	BEZPIECZEŃSTWO	54
5.1.	Bezpieczeństwo publiczne w aspekcie działań Ochotniczych Straży Pożarnych	54
5.2.	Interwencje	54
5.3.	Finansowanie i dotacje	55
6.	SPRAWOZDANIE REFERATU PROGRAMÓW UNIJNYCH ZA 2018 ROK	57
6.1.	Informacje na temat realizowanych projektów	57
6.2.	Krótką charakterystyką projektów.....	58
6.3.	Podsumowanie.....	67
7.	SPRAWOZDANIE REFERATU GOSPODARKI KOMUNALNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA ZA 2018 ROK	70
7.1.	Informacje ogólne	70
7.2.	Postępowania środowiskowe	71
7.3.	Drzewa	72
7.4.	Odpady.....	72
7.5.	Gospodarka wodno – ściekowa	75
8.	RAPORT ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ ZA ROK 2018	76
8.1.	Informacje ogólne	76
8.2.	Zatrudnienie na dzień 31.12.2018 rok	76
8.3.	Gospodarka wodna	77
8.4.	Gospodarka ściekowa	77
8.5.	Gospodarska odpadami	77
8.6.	Cmentarz komunalny	77
8.7.	Dział budowlany.....	77

9.	SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GOPS ZA ROK 2018	78
9.1.	Organizacja działalności GOPS	78
9.2.	Realizacja zadań własnych GOPS	79
9.2.1.	Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	80
9.2.2.	Świadczenia pomocy społecznej	85
9.2.3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	86
9.2.4.	Usługi opiekuńcze	87
9.2.5.	Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności	87
9.2.6.	Schronienie	87
9.2.7.	Pieczą zastępczą	88
9.3.	Realizacja zadań zleconych GOPS	88
9.3.1.	Świadczenia rodzinne	89
9.3.2.	Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni	91
9.3.3.	Świadczenie Wychowawcze (Program Rodzina 500+)	92
9.3.4.	Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	92
9.3.5.	Program „Dobry start”	93
9.3.6.	Karta Dużej Rodziny	93
9.3.7.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	93
9.4.	Inna działalność GOPS w tym: realizowane programy mające na celu wsparcie rodzin potrzebujących	94
9.4.1.	Dożywianie w ramach pr. „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 - 2020”	94
9.4.2.	Praca socjalna	95
9.4.3.	Zespół Interdyscyplinarny	96
9.4.4.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych	99
9.4.5.	Asystent rodziny	100
9.4.6.	Współpraca z innymi jednostkami i instytucjami	100
10.	ROCZNY RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI OŚWIATY ZA 2018 R.	101
10.1.	Struktura oświaty w gminie Czarna Dąbrówka	101
10.2.	Zatrudnienie	103
10.2.1.	Zatrudnienie nauczycieli	103
10.2.2.	Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi	104
10.2.3.	Nadawanie stopni awansu zawodowego nauczyciela mianowanego	104
10.3.	Dowożenie dzieci i młodzieży	104
10.4.	Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych	105
10.5.	Finansowanie zadań oświatowych w gminie Czarna Dąbrówka	105
11.	RAPORT O STANIE GCKiB W CZARNEJ DĄBRÓWCE ZA ROK 2018	106
11.1.	Informacje ogólne wraz z wykazem ważniejszych imprez, wydarzeń kulturalnych, sportowych organizowanych przez GCKiB	106
11.2.	Zatrudnienie	107

11.3.	Wartość aktywów GCKIB w Czarnej Dąbrówce.....	107
11.4.	Rozliczenie finansowe roku 2018.....	108
12.	INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII	109
12.1.	Realizacja zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii.....	109
12.2.	Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2018-2020 za 2018 rok.....	109
12.3.	Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji działań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2014 – 2020	117
12.4.	Program Gospodarki niskoemisyjnej	126
12.5.	Realizacja Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	127
12.5.1.	Współpraca o charakterze finansowym.....	128
12.5.2.	Współpraca o charakterze pozafinansowym	132
12.5.3.	Podsumowanie.....	132
12.6.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka	133
12.7.	Program zapobiegania bezdomności zwierząt.....	134
12.8.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka	135
12.9.	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	138
12.10.	Strategia Rozwoju Gminy	141
13.	PODSUMOWANIE	146

1. WSTĘP

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, wójt gminy co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i funduszu sołectkiego za rok 2018.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

Gmina Czarna Dąbrówka położona jest północno – zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie bytowskim, rejonie Zachodnich Kaszub. Większość obszaru – część zachodnia i środkowa – położona jest na terenie Wysoczyzny Polanowskiej, natomiast część wschodnia leży w zasięgu Pojezierza Kaszubskiego. Południowa część gminy należy do Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Tereny południowe gminy wchodzi także w skład obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym a tym samym mają swe miejsce w krajowej sieci ECONET – POLSKA. Administracyjnie gmina należy do powiatu bytowskiego. Zajmuje powierzchnię 298,3 km² i liczy 6076 mieszkańców.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Czarna Dąbrówka to jedna z dziesięciu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu bytowskiego. Na terenie gminy położonych jest 43 miejscowości. Gmina podzielona jest na dwadzieścia pięć sołectw: Bochowo, Bochówko, Czarna Dąbrówka, Jasień, Jerzkowice, Otnoga, Rokitki, Rokiciny, Rokity, Mydlita, Mikorowo, Wargowo, Katuszewo, Kozy, Kleszczyniec, Karwno, Nożyno, Nożynko, Unichowo, Kartkowo, Kłosy, Przyłaski, Ossowskie, Podkomorzyce i Dęby.

Położona jest w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Od północy graniczy z gminą Potęgowo i Cewice, od wschodu z gminą Dębica Kaszubska, od południa z gminą Borzytuchom, Bytów, Parchowo, od zachodu z gminą Sierakowice. Przez gminę przebiegają trzy drogi wojewódzkie: nr 210 Ustka - Słupsk - Bytów, nr 211 Nowa Dąbrowa - Sierakowice - Kartuzy - Żukowo, nr 212 Osowo Lęborskie - Bytów - Chojnice. Obok wymienionych występują jeszcze drogi powiatowe oraz gminne (144 km) tworzące dobrą sieć dróg wewnętrznych. Drogi wymagają remontu i modernizacji. W większości brak poboczy, ich stan techniczny nawierzchni jest słaby, często nieutwardzony. Podstawowy środek komunikacji publicznej stanowi PKS. Niestety, ze względu na małą liczbę mieszkańców, brak jest dogodnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej lub jej całkowity brak w soboty i niedziele. Odległość do Gdańska wynosi 80 km, do Słupska 40 km, do Bytowa 27 km, do Lęborka 29 km.

Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni dużych rzek przymorskich: Łupawy, Słupi i Łeby oraz ich dopływów. Rzeki posiadają górski charakter, płyną przez przepiękne krajobrazowo doliny, obfitują w około 20 gatunków ryb, w tym w troć wędrowną i łososia. Bardzo ważnym elementem krajobrazu są liczne jeziora o różnej wielkości, kształcie i pochodzeniu. Przeważają jeziora polodowcowe, głównie rynnowe i wytopiskowe, tzw. „oczka”. Największym jeziorem jest jezioro Jasień o powierzchni 577,2 ha należące do zlewni rzeki Łupawy. Z innych licznych jezior wymienić można: Skotawsko Duże (80,0 ha), Obrowo

Duże (37,4 ha), Trzebiesz (36,0 ha), Skotawsko Małe (33,0 ha) oraz Długie, Unichowskie, Lipieniec, Karweńskie Duże, Kopieniec, Kozińskie, Mikorowo, Bochowo, Oskowo, Nożyńko, Rokity itd.

Wody podziemne na terenie gminy są w większości bardzo czyste, klasy Ia i Ib, a ich ilość znacznie przekracza potrzeby gminy. Klimat gminy cechuje zwiększona wilgotność powietrza, wyrównany termiczny profil dobowy i roczny, a lasy spełniają rolę naturalnych pasów wiatrochronnych. Średnie roczne temperatury powietrza wynoszą około 7,2 °C, opady około 700 mm rocznie.

Obszary prawnie chronione zajmują w gminie powierzchnię 727,9 ha, tj. 24,4% powierzchni gminy. Do najważniejszych zaliczyć można obszary objęte Naturą 2000, do których zaliczono Dolinę Słupi, Dolinę Łupawy, jeziora lobeliowe. Południową część gminy obejmuje Park Krajobrazowy Dolina Słupi utworzony w 1981 r. Jest to jeden z najstarszych parków krajobrazowych w Polsce. Na terenie parku stwierdzono występowanie 748 gatunków roślin naczyniowych, z czego 34 gatunki chronione.

Na terenie parku znajdują się 4 rezerваты przyrody, w tym 2 na terenie gminy, tj. „Jezioro Małe i Duże Sitno” oraz „Gniazda Orła Bielika”, a także liczne pomniki przyrody. Południowa część obszaru gminy wchodzi w skład krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska w ramach europejskiego programu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody - IWCN. Ponadto na terenie gminy występują użytki ekologiczne utworzone w 1998 r. dla zachowania unikatowych zasobów genotypowych i typów środowisk (m.in. naturalnych zbiorników wodnych, śródleśnych „oczek wodnych”, bagien i torfowisk).

2.2. Informacje o stanie mienia komunalnego 2018 rok

Gmina Czarna Dąbrówka posiada w swojej dyspozycji – **421 ha** gruntów komunalnych, które dzielą się na n/w użytki:

- użytki rolne - 146 ha
- grunty leśne - 2 ha
- grunty pod wodą - 1 ha
- użytki kopalne - 4 ha
- tereny komunikacyjne - 241 ha
- tereny wypoczynkowe - 13 ha
- inne tereny zabudowane - 4 ha
- tereny mieszkaniowe - 2 ha
- tereny przemysłowe - 2 ha
- nieużytki - 6 ha

Największą ilość gruntów zajmują drogi i jest ich 241 ha. Łączna długość dróg wynosi – 174,94 km, z czego: 19,215 km stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej, 4,55 km dróg nawierzchni betonowej (płyty), 0,855 km drogi o nawierzchni - kostka, 4,60 km to drogi brukowe, 25,385 km drogi o nawierzchni- tłuczeń, 17,84 km drogi o nawierzchni żwirowej, a pozostałe 102,495 km to drogi gruntowe.

Z przedmiotowych gruntów można wyodrębnić między innymi następujące grupy:

- boiska sportowe - 13 ha
- oczyszczalnie ścieków - 18 ha
- stare cmentarze - 6 ha
- kopalnie piasku i gliny - 5 ha
- tereny budowlane - 8 ha

- tereny rekreacyjne - 6 ha
- grunty szkolne - 13 ha
- wody, rowy - 2 ha
- tereny osiedlowe - 23 ha
- hydrofornie i ujęcia wodne - 3 ha
- inne - 30 ha

Aktualnie posiadamy do sprzedaży następujące tereny inwestycyjne:

- 30 działek budowlanych w miejscowościach: Czarna Dąbrówka (8), Unichowo (4), Rokity (2), Kleszczyniec (4), Mikorowo (4) i Nożyno (3),
- 18 działek letniskowych w miejscowości Mikorowo,
- 2 działki rzemieślnicze w Czarnej Dąbrówce.

Ponadto posiadamy grunty, z których możemy wydzielić następujące działki:

- 12 działek budowlanych w miejsc. Czarna Dąbrówka,
- 27 działek letniskowych w miejsc. Mikorowo.

Gmina ma na stanie 11 lokali mieszkalnych w tym 3 lokale socjalne.

Wszystkie wysypiska działające na terenie Gminy zostały zamknięte, a grunt o pow. – 5,16 ha w trakcie rekultywacji.

Na terenie Gminy działa 13 hydroforni oraz 23 ujęć wody. Posiadamy: 118,284 km sieci wodociągowej, 74,5 km sieci sanitarnej tłocznej i grawitacyjnej, 11,4 km przyłączy kanalizacyjnych oraz 694 szt. przykanalików. Liczba mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi 3.788.

2.3. Zestawienie sprzedaży mienia komunalnego w 2018 r.

Lp.	Położenie	Funkcja	Nr działki	Wartość sprzedaży, odszkodowania w zł					Wpłaty	Pozostało do zapłaty	Raty
				Grunty	Budynki	Koszty	VAT	Ogółem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Kozy	Teren rolny	141/2	6.950,-	-	-	-	6.950,-	6.950,-	-	-
2.	Nożyno	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	101/12	26.300,-	-	-	6.049,-	32.349,-	32.349,-	-	-
3.	Jasień	droga	2/62	2.150,-	-	-	495,5,-	2.645,5	2.645,5	-	-
4.	Mikorowo	Teren zabudowy letniskowej	19/11	39.700,-	-	-	9.131,-	48.831,-	48.831,-	-	-
5.	Czarna Dąbrówka	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	141/75	1.400	-	-	322,-	1.722,-	1.722,-	-	-
6.	Czarna Dąbrówka	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	1/91	59.300	-	-	13.639,-	72.939,-	72.939,-	-	-
R a z e m				135.800	-	-	29.636,50	165.436,50	165.436,50	-	-

3. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA PODJĘTYCH W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2018 R. DO 20 GRUDNIA 2018 R.

LP.	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	PRZEBIEG REALIZACJI
1	XXXV/328/2018	29.01.2018	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy w 2018 roku	Przyjęto program opieki nad zwierzętami na 2018 rok
2	XXXV/329/2018	29.01.2018	zniesienie formy ochrony przyrody	Znosi się formę ochrony przyrody „pomnik przyrody” drzewa gatunku lipa drobnolistna rosnącego na terenie działki o nr ewidencyjnym 199/2 w obrębie geodezyjnym Rokity- Zniesienie ochrony drzewa uznanego za pomnik przyrody, następuje z uwagi na utratę wartości przyrodniczych na podstawie, których ustanowiono formę jego ochrony.
3	XXXV/330/2018	29.01.2018	zmiany uchwały nr IV/37/2015 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 19 lutego 2015 r. dotyczącej powołania Komisji Rewizyjnej i stałych komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka oraz ustalenie ich składów osobowych	Ze względu na rezygnację radnego z Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych dokonano zmiany składu osobowego komisji
4	XXXV/331/2018	29.01.2018	uchylenia uchwały w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 80/1 w obrębie Otnoga	z uwagi na fakt, że procedura w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 80/1 w obrębie Otnoga została objęta inną procedurą planistyczną zasadnym było podjęcie przedmiotowej uchwały
5	XXXV/332/2018	29.01.2018	uchylenia uchwały w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka położonej w Jasieniu na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	Uchylono uchwałę w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej
6	XXXV/333/2018	29.01.2018	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu ograniczonego nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka położonej w Jasieniu	Wyrażono zgodę na sprzedaż w drodze przetargu ustnego ograniczonego nieruchomości gruntowej stanowiącej własność gminy, położonej w Jasieniu opisanej w ewidencji gruntów i budynków jako działka 2/62
7	XXXV/334/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
8	XXXV/335/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
9	XXXV/336/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano

10	XXXV/337/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
11	XXXV/338/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
12	XXXV/339/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
13	XXXV/340/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
14	XXXV/341/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
15	XXXV/342/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
16	XXXV/343/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
17	XXXV/344/2018	29.01.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	Zrealizowano
18	XXXV/345/2018	29.01.2018	współdziałania przy realizacji zadania z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli	uchwała zakładała wspólną partycypację wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu bytowskiego i kontynuowanie działania systemu wspierania nauczycieli na szczeblach edukacyjnych
19	XXXV/346/2018	29.01.2018	ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego na 2018 r.	Ustalono stawki dotacji przedmiotowej dla ZGK na 2018 rok
20	XXXV/347/2018	29.01.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
21	XXXV/348/2018	29.01.2018	uchwalenia planów stałych Komisji Rady Gminy na 2018 rok	Uchwalono plan pracy komisji stałych rady gminy na 2018 rok
22	XXXV/349/2018	29.01.2018	uchwalenia planu pracy Rady Gminy na 2018	Uchwalono plan pracy rady gminy na 2018 rok
23	XXXVI/350/2018	26.02.2018	Zmiany uchwały dotyczącej regulaminu wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Czarna Dąbrówka	Uchwała zawiera zmiany w zakresie dodatku funkcyjnego, motywacyjnego. Celem poprawy systemu motywacji nauczycieli, w tym kadry kierowniczej.
24	XXXVI/351/2018	26.02.2018	Wyrażenia zgody na zbycie w drodze przetargu nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka położonej w Jasieniu	Zrealizowano
25	XXXVI/352/2018	26.02.2018	Ubieganie się o środki w ramach programu priorytetowego nr 3.1.6 „Poprawa jakości powietrza Część 6 Budynki użyteczności publicznej o podwyższonych standardzie energooszczędności”	W związku z możliwością aplikowania Gminy Czarna Dąbrówka o środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego nr 3.1.6 „Poprawa jakości powietrza Część 6) Budynki użyteczności publicznej

				o podwyższonym standardzie energooszczędności” przyjęcie uchwały było niezbędne.
26	XXXVI/353/2018	26.02.2018	Zmiany w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
27	XXXVI/354/2018	26.02.2018	Wprowadzenie zmian w wieloletniej prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	Wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030
28	XXXVI/355/2018	26.02.2018	Rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	Uznano skargę za bezzasadną
29	XXXVII/356/2018	19.03.2018	Zaliczenia drogi do kategorii drogi publicznej	Zaliczono do kategorii drogi gminnej, drogę oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka nr ewid. 210/3 obręb ewidencyjny Czarna Dąbrówka o powierzchni 0,33 ha, długości 0,411 km. oraz nawierzchni bitumicznej
30	XXXVII/357/2018	19.03.2018	Podziału Gminy Czarna Dąbrówka na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich numerów w granicy liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	Dokonano podziału Gminy na okręgi wyborcze
31	XXXVII/358/2018	19.03.2018	podziału Gminy Czarna Dąbrówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Dokonano podziału gminy na stałe obwody do głosowania
32	XXXVII/359/2018	19.03.2018	Ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i publicznych innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonego przez Gminę Czarna Dąbrówka	Ustalono wysokość pobieranej opłaty za każdą godzinę korzystania przez dziecko z usług przedszkola po czasie bezpłatnym w kwocie 1 zł.
33	XXXVII/360/2018	19.03.2018	Zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
34	XXXVII/361/2018	19.03.2018	Zaciągnięcie pożyczek w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Wyrażono zgodę na zaciągnięcie pożyczki w banku
35	XXXVII/362/2018	19.03.2018	Przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 17/5 położonej w obrębie Unichowa, Gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
36	XXXVII/363/2018	19.03.2018	Przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 6/3 położonego w obręb Kozy, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
37	XXXVII/364/2018	19.03.2018	Przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 2/7 położonego w obręb Karkowo, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
38	XXXVII/365/2018	19.03.2018	Nieodpłatnego przyjęcia nieruchomości Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na własności Gminy Czarna Dąbrówka	zrealizowano

39	XXXVII/366/2018	19.03.2018	Zatwierdzenia do realizacji projektu pt.: „Wymarzone przedszkole”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 dla Działań 3.1 Edukacja przedszkolna	Wyrażono zgodę na przystąpienie do ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego konkursu nr RPPM.03.01.00-IZ.00-22-001/18
40	XXXVII/367/2018	19.03.2018	Zawarcia porozumienia dotyczącego partnerstwa i przystąpienia do wspólnego ubiegania się o środki w ramach RPO dla województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 dla działań 3.1 Edukacja przedszkolna	Wyrażono zgodę na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Czarna Dąbrówka a Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku w celu wspólnej realizacji projektu
41	XXXVIII/368/2018	13.04.2018	wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości	zrealizowano
42	XXXVIII/369/2018	13.04.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
43	XXXVIII/370/2018	13.04.2018	rozpatrzenia wezwania do usunięcia naruszenia prawa	Podtrzymano stanowisko zawarte w uchwale nr XXXVI/355/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 26 lutego 2018 r.
44	XXXIX/371/2018	10.05.2018	określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarna Dąbrówka	uchwała określa zasady udzielania i rozmiar zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarna Dąbrówka.
45	XXXIX/372/2018	10.05.2018	określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych	Ustala tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami przez nauczycieli
46	XXXIX/373/2018	10.05.2018	aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Nożyno na lata 2011-2018 zatwierdzonej uchwałą nr 1/2018 zebrania wiejskiego z dnia 30 kwietnia 2018 r. wg druku nr 383	Zaktualizowano Plan Odnowy Miejscowości Nożyno
47	XXXIX/374/2018	10.05.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
48	XXXIX/375/2018	10.05.2018	ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przejazdu i przechodu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
49	XL/376/2018	27.06.2018	wyrażenia zgody na dzierżawę na okres powyżej 3 lat w trybie bezprzetargowym, części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 1/33 położonej w Czarnej Dąbrówce	zrealizowano
50	XL/377/2018	27.06.2018	wyrażenia zgody na dzierżawę na okres powyżej 3 lat w trybie bezprzetargowym, części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 2/53 położonej w Jasieniu	zrealizowano
51	XL/378/2018	27.06.2018	zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za 2017 r.	Zatwierdzono sprawozdanie z wykonania budżetu
52	XL/379/2018	27.06.2018	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok	Zatwierdzono sprawozdanie finansowe

53	XL/380/2018	27.06.2018	udzielenia Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok	Udzielono wójtowi gminy absolutorium
54	XL/381/2018	27.06.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy
55	XL/382/2018	27.06.2018	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działek nr 37, 38 i 39 położonych w obrębie W57argowo, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
56	XL/383/2018	27.06.2018	Ustal58enia na terenie gminy Czarna Dąbrówka maksym59alnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Ustalono na terenie gminy Czarna Dąbrówka maksymalną liczbę 144 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
57	XL/384/2018	27.06.2018	przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2020	Przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny
58	XL/385/2018	27.06.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy
59	XL/386/2018	27.06.2018	zaliczenia dróg do kategorii dróg publicznych	Zaliczono do kategorii dróg gminnych, drogi zgodnie z wykazem
60	XL/387/2018	27.06.2018	przyjęcia projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Czarna Dąbrówka”	Przyjęto projekt „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Czarna Dąbrówka”
61	XL/388/2018	27.06.2018	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	Ustalono wynagrodzenie Wójta
62	XL/389/2018	27.06.2018	utworzenia Sołectwa Osowskie	Utworzono Sołectwo Osowskie
63	XLI/390/2018	20.08.2018	nadania statutu Sołectwu Osowskie	Nadano statut sołectwu Osowskie
64	XLI/391/2018	20.08.2018	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
65	XLI/392/2018	20.08.2018	wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości	W trakcie realizacji
66	XLI/393/2018	20.08.2018	wysokości i ustanowienia zasad na jakich sołtysom będzie przysługiwała dieta	Ustalono zasady i wysokość diet dla sołtysów
67	XLI/394/2018	20.08.2018	zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia statutu Gminy Czarna Dąbrówka	Stosownie do nowelizacji ustawy o samorządzie gminnym należało dokonać odpowiednich zmian w Statucie Gminy
68	XLI/395/2018	20.08.2018	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bytowskiemu	Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Bytowskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania inwestycyjnego <i>Wykonanie budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1756G w miejscowości Jasień wraz z projektem.</i>
69	XLI/396/2018	20.08.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
70	XLI/397/2018	20.08.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	Wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy
71	XLII/398/2018	13.09.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	Wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy

72	XLII/399/2018	13.09.2018	wysokości i zasad ustalenia dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki, kluby dziecięce oraz formy opieki dziennej nad dziećmi do lat 3 w Gminie Czarna Dąbrówka	Ustalono wysokość i zasady udzielania dotacji dla podmiotów wskazanych w uchwale
73	XLII/400/2018	13.09.2018	wyrażenia opinii dotyczącej projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jeziora Sitna”	Wyrażono pozytywną opinię w sprawie przedstawionego projektu
74	XLII/401/2018	13.09.2018	zmiany uchwały Nr XXXVII/357/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 19 marca 2018r. dotyczącej podziału Gminy Czarna Dąbrówka na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich numerów, granic i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	W związku z powstaniem nowego sołectwa w okręgu wyborczym Nr 12 oraz utworzeniem nowych numerów posesji w okręgach wyborczych Nr 4 i Nr 5 zachodziła konieczność dostosowania opisu granic wyżej wymienionych okręgów do stanu faktycznego
75	XLII/402/2018	13.09.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy na 2018 rok
76	XLII/403/2018	13.09.2018	zaciągnięcia długoterminowego kredytu	Wyrażono zgodę na zaciągnięcie kredytu
77	XLII/404/2018	13.09.2018	rozpatrzenia informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy Czarna Dąbrówka za I półrocze 2018 roku	Przyjęto informację Wójta Gminy o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za I półrocze 2018 roku
78	XLII/405/2018	13.09.2018	nadania statutu Sołectwu Osowskie	Podjęto uchwałę uwzględniającą zastrzeżenia organu nadzorczego
79	XLII/406/2018	13.09.2018	zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia statutu Gminy Czarna Dąbrówka	Podjęto uchwałę uwzględniającą zastrzeżenia organu nadzorczego
80	XLII/407/2018	13.09.2018	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działek nr 574/2, 575/2 i 568 położonych w obrębie Jasień, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
81	XLIII/408/2018	11.10.2018	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 99/2 położonej w obrębie Mydlita, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
82	XLIII/409/2018	11.10.2018	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 37 położonej w obrębie Osowskie, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
83	XLIII/410/2018	11.10.2018	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 104 położonej w obrębie Glińnica, gmina Czarna Dąbrówka	W trakcie realizacji
84	XLIII/411/2018	11.10.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy
85	XLIII/412/2018	11.10.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy
86	XLIII/413/2018	11.10.2018	uchwalenia "Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Czarna Dąbrówka"	Uchwalono Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Czarna Dąbrówka
87	XLIII/414/2018	11.10.2018	Nadanie imienia Szkole Podstawowej w Nożynie	Nadano imię SP Rokity

KADENCJA 2018-2023				
88	I/1/2018	19.11.2018	wyboru Przewodniczącego Rady Gminy	Dokonano wyboru przewodniczącego rady Gminy, którym została Pan Tomasz Naderza
89	I/2/2018	19.11.2018	ustalenia liczby Wiceprzewodniczących Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Ustalono liczbę 2 wiceprzewodniczących Rady Gminy
90	I/3/2018	19.11.2018	wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Dokonano wyboru Wiceprzewodniczących rady gminy: wybrano Pana Marcina Heron oraz Panią Beatę Woźniak
91	I/4/2018	19.11.2018	powołania, ustalenia przedmiotu działania stałych komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Powołano stałe komisje rady gminy
92	I/5/2018	19.11.2018	ustalenia liczby członków stałych komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Ustalono skład ilościowy poszczególnych komisji
93	I/6/2018	19.11.2018	ustalenia składu osobowego stałych komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Ustalono skład osobowy poszczególnych komisji rady gminy
94	I/7/2018	19.11.2018	wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej	Dokonano wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej- wybrano Pana Mirona Pobłockiego
95	I/8/2018	19.11.2018	wyboru Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej	Dokonano wyboru Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej- wybrano Panią Milenę Stępień
96	I/9/2018	19.11.2018	wyboru Przewodniczącego Komisji skarg, wniosków i petycji	Dokonano wyboru Przewodniczącego Komisji Skarg i Wniosków - wybrano Panią Katarzynę Sywanycz
97	I/10/2018	19.11.2018	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	Ustalono wynagrodzenie wójta
98	II/11/2018	03.12.2018	Przyjęcia „Rocznego programu współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019	Przyjęto program współpracy na 2019 rok
99	II/12/2018	03.12.2018	Określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2019	Określono wysokość podatku od nieruchomości na 2019 rok
100	II/13/2018	03.12.2018	Opłaty miejscowe	Określono wysokość opłaty
101	II/14/2018	03.12.2018	Opłaty targowej	Określono wysokość opłaty
102	II/15/2018	03.12.2018	Stawek podatku od środków transportowych na 2019	Określono wysokość podatku od środków transportowych na 2019 r.
103	II/16/2018	03.12.2018	Zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy
104	II/17/2018	03.12.2018	Wprowadzenie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2030	Wprowadzono zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy
105	II/18/2018	03.12.2018	Wyrażenia zgody na dzierżawę na okres powyżej 3 lat w trybie bezprzetargowym, część działań oznaczonej numerem ewidencyjnym 25/2 położonej w Jasieniu	zrealizowano
106	II/19/2018	03.12.2018	Wyrażenia zgody na dzierżawę na okres powyżej 3 lat w trybie bezprzetargowym, część działań oznaczonej numerem ewidencyjnym 19/21 położonej w Mikorowie	zrealizowano

107	II/20/2018	03.12.2018	Ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka	zrealizowano
108	II/21/2018	03.12.2018	Wyrażenie zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czarna Dąbrówka położonej w Nożynie z przeznaczeniem na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości	W trakcie realizacji
109	II/22/2018	03.12.2018	Ustalenie wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla Radnych Gmin Czarna Dąbrówka	Ustalono wysokość diet dla radnych
110	III/23/2018	20.12.2018	uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019	Uchwalono gminny program
111	III/24/2018	20.12.2018	zmian w budżecie gminy na 2018 rok	Dokonano zmian w budżecie gminy
112	III/25/2018	20.12.2018	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2019-2032	Uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy
113	III/26/2018	20.12.2018	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bytowskiemu	Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Bytowskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. <i>Modernizacja infrastruktury towarzyszącej szlakom wodnym poprzez remont szlaków turystycznych na odcinku Łupawsko – Jasień.</i>
114	III/27/2018	20.12.2018	uchwalenia budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na 2019 rok	Uchwalono budżet gminy na 2019 rok
115	III/28/2018	20.12.2018	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Określono zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych
116	III/29/2018	20.12.2018	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w formie pieniężnej i rzeczowej	Podwyższono do 150% kryterium dochodowe, o którym mowa w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, uprawniające do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
117	III/30/2018	20.12.2018	przyjęcia programu osłonowego Gminy Czarna Dąbrówka „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Przyjęto program osłonowy Gminy Czarna Dąbrówka „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
118	III/31/2018	20.12.2018	ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego na 2019 rok	Ustalono stawkę dotacji przedmiotowej dla ZGK na 2019 rok
119	III/32/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 19/1 położonej w obrębie Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje

120	III/33/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 24/5 w obrębie ewidencyjnym Otnoga	obowiązuje
121	III/34/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 110/53 położonej w obrębie Jerzkowice, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
122	III/35/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działek nr 170/4, 170/5, 170/6, 170/7, 170/8, 170/9, 170/10, 170/11, 170/12, 170/13, 170/14, 170/15, 170/16, 170/17, 170/18, 170/19, 170/20, 170/21 położonych w obrębie Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
123	III/36/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działek nr 73 i nr 74 w obrębie Kleszczyniec gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
124	III/37/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 97/1 położonej w obrębie Nożyno, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
125	III/38/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 128 położonej w obrębie Mydlita, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
126	III/39/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 6/3 położonej w obrębie Kozy, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
127	III/40/2018	20.12.2018	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego działkami nr 32/1, 32/2, 32/3, 59 i części działki nr 33 w obrębie Łupawsko oraz dla części działki nr 65 w obrębie Jasień, gmina Czarna Dąbrówka	obowiązuje
128	III/41/2018	20.12.2018	uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	Uchwalono regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarna Dąbrówka
129	III/42/2018	20.12.2018	szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Czarna Dąbrówka i zagospodarowania tych odpadów	Określono szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych
130	III/43/2018	20.12.2018	zmiany uchwały Nr II/12/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 3 grudnia 2018 r. dotyczącej określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2019	Nadano nowe brzmienie § 2 pkt. 3 uchwały Nr II/12/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 3 grudnia 2018 r.

W 2018 roku Rada Gminy Czarna Dąbrówka podjęła 130 uchwał. Przepisy prawa miejscowego zawarte były w 49 uchwałach i podlegały opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. W okresie sprawozdawczym realizowane były zarówno ubiegłoroczne uchwały, jak i uchwały podjęte w latach poprzednich. Natomiast znaczna część uchwał podjętych na sesji w miesiącu grudniu

wykonywana jest dopiero w bieżącym roku. Sytuacja taka dotyczy uchwał, które ustaliły przepisy podatkowe oraz budżet gminy na 2019 rok.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wszystkie uchwały były przekazywane organom sprawującym nadzór merytoryczny. Organem takim, z wyłączeniem spraw budżetowych, jest Wojewoda Pomorski, natomiast w zakresie spraw dotyczących budżetu i spraw podatkowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku. Oryginały uchwał ewidencjonowane są w rejestrze uchwał. Ponadto uchwały przechowywane są wraz z protokołami z sesji na stanowisku ds. obsługi Rady Gminy Czarna Dąbrówka oraz udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka w zakładce Prawo lokalne.

4. INFORMACJE INWESTYCYJNE I FINANSOWE

4.1. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2018

Budżet Gminy na rok 2018 został uchwalony Uchwałą Nr XXXIV/327/2017 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 21 grudnia 2017 r. w następujących kwotach:

- dochody	- <u>32.639.145 zł,</u>
w tym:	
- dochody bieżące	- 27.536.526 zł,
- dochody majątkowe	- 5.102.619 zł,
- wydatki	- <u>36.532.941 zł,</u>
w tym:	
- wydatki bieżące	- 25.483.540 zł,
- wydatki majątkowe	- 11.049.401 zł,

planowany wynik finansowy wg uchwały budżetowej (deficyt) - 3.893.796 zł.

Po wprowadzonych zmianach w ciągu 2018 roku budżet Gminy ustalono w następujących wysokościach:

- dochody	- <u>35.081.989,94 zł,</u>
w tym:	
- dochody bieżące	- 30.502.203,94 zł,
- dochody majątkowe	- 4.579.786,00 zł,
- wydatki	- <u>37.320.139,94 zł,</u>
w tym:	
- wydatki bieżące	- 28.706.551,67 zł,
- wydatki majątkowe	- 7.809.107,00 zł,

prognozowany wynik budżetu na 2018 rok (deficyt) - 2.238.150,00 zł.

Dokonano zwiększenia planu dochodów bieżących w wysokości **2.757.603,94 zł**, z tytułu:

a) dotacje celowe na bieżące zadania zlecone (§ 2010 i 2060) zwiększono o kwotę **+1.893.107,94 zł**,
w tym na:

- zwrot podatku akcyzowego za paliwo rolnicze + 586.235,94 zł,

- realizację zadań zleconych z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej + 4.000 zł,
- zakup urządzeń służących do obsługi środka identyfikacji elektronicznej wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach kompetencji wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1464 z późn. zm.) – w publicznym systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzł krajowego + 2.008 zł,
- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2018 r. + 64.605 zł,
- pokrycie kosztów przechowywania depozytów z wyborów samorządowych do końca 2018 r. + 1.000 zł,
- zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych + 59.265 zł,
- sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej + 212 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane od osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej + 6.500 zł,
- wypłatę dodatków energetycznych + 3.023 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze + 24.000 zł,
- świadczenia wychowawcze (program „Rodzina 500 plus”) wraz z obsługą + 500.000 zł,
- świadczenia rodzinne + 400.000 zł,
- na realizację zadań związanych z przyznaniem Kart Dużej Rodziny + 259 zł,
- wypłatę świadczenia „Dobry start” oraz pokrycie kosztów jego obsługi + 242.000 zł;

b) dotacje celowe na realizację bież. zadań własnych (§ 2030) o kwotę **+ 401.954 zł**, w tym na:

- zwrot wydatków bieżących dokonanych w ramach Fund. Soł. w 2017 r. + 46.959 zł,
- zakupu nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych – zgodnie z uchwałą Nr 180/2015 Rady ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – Priorytet 3 + 20.960 zł,
- realizację zadań wynikających z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica” + 42.000 zł,
- realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2018 r. + 41.100 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane od zasiłków stałych + 330 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe + 8.000 zł,
- zasiłki stałe + 54.000 zł,
- wypłatę dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego, realizującego pracę socjalną w środowisku w roku 2018 + 9.600 zł,
- dożywianie uczniów – program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” + 42.000 zł,
- pomoc materialną dla uczniów – stypendia + 120.000 zł,
- na zatrudnianie asystentów rodziny w ramach realizacji Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 + 17.005 zł;

c) środki w formie grantu (z budżetu UE) na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, tj. realizację procesu konsultacji dokumentów planistycznych, pozyskanych od Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych w Toruniu (§2707 i §2709) **+ 34.200 zł**;

d) dotacja celowa finansowana z budżetu UE na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach program Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 (§2057) **+ 160.541 zł**;

- e)** pomocy finansowej w formie dotacji celowej otrzymanej z Powiatu Bytowskiego z przeznaczeniem na zakup paliwa dla 6 jednostek OSP (Czarna Dąbrówka, Nożyno, Jasień, Rokity, Rokiciny, Mikorowo), które w 2017 r. uczestniczyły w usuwaniu skutków nawałnicy (§2710) **+ 5.000 zł;**
- f)** pomocy finansowej w formie dotacji celowej otrzymanej z Województwa Pomorskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu 4 par saperek strażackich dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej Dąbrówce (§2710) **+ 1.500 zł;**
- g)** pomocy finansowej w formie dotacji celowej otrzymanej z Województwa Pomorskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pompy szlamowej dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikorowie (§2710) **+ 3.000 zł;**
- h)** dotacji celowej współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Akademia Otwartych Umysłów – wzrost jakości edukacji ogólnej w Gminie Czarna Dąbrówka* w łącznej wysokości (na 2018 rok) **+ 2.971 zł**, w tym:
- dotacja celowa w ramach program. finansow. z udziałem środ. UE (§ 2057) **+ 3 zł,**
 - dotacje celowe w ramach program. finansow. z udziałem środ. UE – wkład krajowy finansowany z budżetu państwa (§ 2059) **+ 2.968 zł;**
- i)** dotacji celowej finansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Wymarzone przedszkole* (całość dotacji finansowana z udziałem środków UE § 2057) **+ 248.642 zł;**
- j)** środki z Funduszu Pracy otrzymane z przeznaczeniem na realizację koordynacji, zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 oraz art. 9 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz zadań w zakresie realizacji „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” **+ 6.688 zł.**

Ponadto zwiększono plan dochodów bieżących (własnych) o kwotę **+ 716.641 zł**, w tym:

- wpływów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Gminy **+ 42.500 zł,**
- wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych **+ 100.000 zł,**
- wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych **+ 100.000 zł,**
- wpływy z podatku od spadków i darowizn **+ 11.080 zł,**
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych **+ 176.532 zł,**
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej **+ 39.280 zł,**
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych **+ 4.518 zł,**
- wpływy z opłaty adiacenckiej **+ 18.000 zł,**
- wpływy z opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi **+ 5.300 zł,**
- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (udziały) **+ 47.000 zł,**
- wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (udziały) **+ 60.000 zł,**
- wpływy z usług dotyczących refundacji kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci niebędących mieszkańcami gminy Czarna Dąbrówka a uczęszczających do oddziałów przedszkolnych na terenie gminy Czarna Dąbrówka **+ 7.570 zł,**
- wpływy z pozostałych odsetek z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu zamówienia – zadanie „Przebudowa ul. Jeziornej w miejscowości Czarna Dąbrówka” **+ 44.186 zł,**

- wpływy z pozostałych odsetek z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu zamówienia – zadanie „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka” + 32.075 zł,
- otrzymane darowizny pieniężne + 7.700 zł, w tym:
 - na rzecz Sołectwa Rokity + 1.800 zł,
 - w szkołach podstawowych + 5.900 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych (§ 0910) +15.800 zł,
- wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska + 100 zł,
- wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej przekazanej dla ZGK Czarna Dąbrówka w 2017 r. na realizację inwestycji pn. „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w m. Mikorowo” + 5.000 zł.

Pozostałe zmiany planu dochodów bieżących dotyczą zmniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej z budżetu państwa (§ 2920), korekta o kwotę **- 508.567 zł.**

Dokonano zwiększenia planu dochodów majątkowych w łącznej wysokości **2.316.874 zł**, z tytułu:

- a)** dotacji celowej według porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego (§ 6630) w ramach środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Bochowo (na dz. nr 87) + **73.830 zł**,
- b)** pomocy finansowej w formie dotacji celowej od Samorządu Województwa Pomorskiego na zadanie: Modernizacja placu rekreacyjnego w Kleszczyńcu pn. "Aktywna społeczność – to my" realizowanego w ramach przedsięwzięcia „Aktywne Sołectwo Pomorskie” (§ 6300) + **10.000 zł**,
- c)** dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 + **1.655.646 zł**,
na dofinansowanie następujących projektów:
 - Przebudowę ul. Ogrodowej w miejscowości Czarna Dąbrówka,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawiat,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Nożyno,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Mikorowo;
- d)** środki na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec”, pozyskane od Nadleśnictwa Łupawa (§ 6290) + **50.000 zł**,
- e)** dotacja celowa z budżetu państwa na realizację inwestycji pn. *Przebudowa drogi gminnej na dz. nr 9 i 14 w miejscowości Jasień* w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019 (edycja 2018) + **178.178 zł**,
- f)** wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870) + **80.000 zł**,
- g)** dotacji celowej otrzymanej z tytułu pomocy finansowej od Powiatu Bytowskiego na dofinansowanie zakupu używanego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego ze zbiornikiem wody o pojemności powyżej 2000 litrów dla OSP Nożyno (§ 6300) + **17.500 zł**,
- h)** dotacji celowej z budżetu państwa na zwrot wydatków majątkowych dokonanych w ramach Funduszy Sołeckich w 2017 r. (§ 6330) + **51.720 zł**,

i) dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. *Otwarte Strefy Aktywności (OSA)* w miejscowościach: Czarna Dąbrówka, Rokiciny, Kozy, Podkomorzyce i Nożyno (§ 6260) **+ 200.000 zł.**

Dokonano zmniejszenia planu dochodów majątkowych w łącznej wysokości **-2.839.707 zł**, z tytułu:

- korekta planowanej dotacji celowej współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację I-go etapu projektu pn. „Budowa systemu powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności w gminie Czarna Dąbrówka” w kwocie -90.554 zł,
- korekta planowanych dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 w łącznej kwocie -2.603.591 zł, na realizację następujących projektów:
 - *Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Czarna Dąbrówka* w kwocie 352.903 zł,
 - *Modernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Czarna Dąbrówka –Odnawialne Źródła Energii (Fotowoltaika)* w kwocie 2.250.688 zł,
- korekta środków na dofinansowanie montażu urządzeń zasilanych z odnawialnych źródeł energii – wpłaty własne mieszkańców według zawartych umów w kwocie -145.562 zł.

W roku 2018 plan dochodów zwiększono ogółem o kwotę (persaldo) **+ 2.442.844,94 zł.**

Plan dochodów budżetu gminy zwiększono w ciągu 2018 roku względem Uchwały budżetowej o kwotę (persaldo) 2.442.844,94 zł, tj. o 7,5 %.

4.1.1. DOCHODY

Zestawienie tabelaryczne dochodów Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem wskaźników i struktury wykonania za 2018 rok prezentuje poniższa tabela.

Realizacja dochodów budżetowych Gminy za 2018 rok według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Treść	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	% wykonania (5:4)	% do wykonania ogólnego
1	2	3	4	5	6	7
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	0,00	670.065,94	670.065,94	100,0	1,9
400	WYTWARZ. I ZAOPATR. W ENERGIĘ ELEKTR. ...	20.000,00	20.000,00	18.194,04	91,0	0,1
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	341.295,00	2.269.305,00	2.196.339,79	96,8	6,3
630	TURYSTYKA	5.211,00	5.211,00	0,00	0,00	0,0
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	280.000,00	402.500,00	352.019,56	87,5	1,0
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1.000,00	35.200,00	35.200,00	100,0	0,1
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	76.516,00	244.865,00	115.137,93	47,0	0,3
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	1.147,00	66.752,00	61.456,29	92,1	0,2
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	280.104,00	216.550,00	216.549,86	100,0	0,6

756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH OD OSÓB FIZYCZNYCH I INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	5.377.920,00	5.950.130,00	6.237.608,67	104,8	18,0
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	12.011.154,00	11.601.266,00	11.603.210,11	100,0	33,4
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	477.762,00	906.170,00	926.385,96	102,2	2,7
851	OCHRONA ZDROWIA	0,00	212,00	212,00	100,0	0,1
852	POMOC SPOŁECZNA	602.516,00	749.969,00	715.467,86	95,4	2,1
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0,00	120.000,00	119.998,64	100,0	0,3
855	RODZINA	8.144.300,00	9.310.252,00	9.229.218,36	99,1	26,6
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	5.020.220,00	2.313.542,00	1.997.557,53	86,3	5,7
926	KULTURA FIZYCZNA	0,00	200.000,00	200.000,00	100,0	0,6
	OGÓŁEM	32.639.145,00	35.081.989,94	34.694.622,54	98,9	100,0
	w tym:					
	a) dochody bieżące	27.536.526,00	30.502.203,94	30.560.258,24	100,2	
	b) dochody majątkowe	5.102.619,00	4.579.786,00	4.134.364,30	90,3	

Wykonanie dochodów ogółem w 2018 roku wyniosło 98,9 % planu, w tym:

- dochody bieżące 100,2 % planu,
- dochody majątkowe 90,3 % planu.

Realizacja należności podatkowych za 2018 rok

Lp.	Wyszczególnienie	§	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	% wykonania (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
I.	Dochody z tytułu podatków i opłat		3.537.100,00	4.007.610,00	4.240.413,63	105,8
1.	<i>Podatek od nieruchomości, w tym:</i>	0310	<i>1.430.000,00</i>	<i>1.630.000,00</i>	<i>1.762.688,55</i>	<i>108,1</i>
a)	osoby fizyczne		780.000,00	880.000,00	864.798,66	98,3
b)	osoby prawne		650.000,00	750.000,00	897.889,89	119,7
2.	<i>Podatek rolny, w tym:</i>	0320	<i>500.000,00</i>	<i>500.000,00</i>	<i>452.914,32</i>	<i>90,6</i>
a)	osoby fizyczne		465.000,00	465.000,00	433.558,14	93,2
b)	osoby prawne		35.000,00	35.000,00	19.356,18	55,3
3.	<i>Podatek leśny, w tym:</i>	0330	<i>561.000,00</i>	<i>561.000,00</i>	<i>564.076,42</i>	<i>100,5</i>
a)	osoby fizyczne		10.000,00	10.000,00	11.000,42	110,0
b)	osoby prawne		551.000,00	551.000,00	553.076,00	100,4
4.	<i>Podatek od środków transportowych, w tym:</i>	0340	<i>61.000,00</i>	<i>61.000,00</i>	<i>76.020,38</i>	<i>124,6</i>
a)	osoby fizyczne		50.000,00	50.000,00	64.804,68	129,6
b)	osoby prawne		11.000,00	11.000,00	11.215,70	102,0
5.	Podatek od działalności gospodarczej osób fiz. opłacany w formie karty podatkowej	0350	2.000,00	2.000,00	841,40	42,1
6.	Podatek od spadków i darowizn	0360	10.000,00	21.080,00	27.985,00	132,8
7.	Wpływy z opłaty skarbowej	0410	23.000,00	23.000,00	23.946,30	104,1
8.	Wpływy z opłaty targowej	0430	200,00	200,00	532,00	266,0
9.	Wpływy z opłaty miejscowej	0440	22.000,00	22.000,00	20.650,67	93,9
10.	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0460	25.000,00	64.280,00	64.754,97	100,7
11.	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	0480	90.000,00	94.518,00	97.842,26	103,5

12.	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podst. odrębnych ustaw, w tym:	0490	644.000,00	667.300,00	685.095,83	102,7
a)	opłata adiacencka		5.000,00	23.000,00	22.999,45	100,0
b)	opłata śmieciowa		639.000,00	644.300,00	662.096,38	102,8
13.	Podatek od czynności cywilnoprawnych, w tym:	0500	130.200,00	306.732,00	351.207,00	114,5
a)	osoby fizyczne		130.000,00	306.532,00	350.793,00	114,4
b)	osoby prawne		200,00	200,00	414,00	207,0
14.	Wpływy z różnych opłat	0690	25.000,00	25.000,00	5.375,50	21,5
15.	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat, w tym:	0910	10.000,00	25.800,00	102.162,03	468,6
a)	osoby fizyczne (rozdz. 75618)		0,00	4.000,00	3.719,13	93,00
b)	osoby fizyczne (rozdz. 75616)		7.000,00	18.800,00	25.211,25	134,10
c)	osoby prawne (rozdz. 75615)		3.000,00	3.000,00	73.159,65	2 438,7
d)	opłata śmieciowa		0,00	0,00	72,00	0,1
16.	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	2680	3.700,00	3.700,00	4.321,00	116,8
II.	Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa		2.504.820,00	2.611.820,00	2.664.738,92	102,0
1.	Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	0010	2.304.820,00	2.351.820,00	2.451.290,00	104,2
2.	Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	0020	200.000,00	260.000,00	213.448,92	82,1
	OGÓŁEM (I + II)		6.041.920,00	6.619.430,00	6.905.152,55	104,3

Realizacja należności podatkowych za 2018 rok wynosi 6.905.152,55 zł i stanowi 19,9 % wykonanych dochodów ogółem.

4.1.2. OPISOWE WYKONANIE DOCHODÓW

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo; dochody ogółem wynoszą 670.065,94 zł, tj. 100,0% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych** – dochody majątkowe na kwotę 73.830,00 zł to dotacja celowa według zawartego porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego w ramach środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Bochowo (na dz. nr 87);

» **01095 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 596.235,94 zł stanowią:

- dotacja celowa na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej – na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów w sprawie jego zwrotu za 2018 rok w kwocie 586.235,94 zł,

- pomoc finansowa w formie dotacji celowej od Samorządu Województwa Pomorskiego na zadanie: Modernizacja placu rekreacyjnego w Kleszczyńcu pn. "Aktywna społeczność – to my" realizowanego w ramach przedsięwzięcia „Aktywne Sołectwo Pomorskie” w kwocie 10.000 zł.

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; dochody ogółem wynoszą 18.194,04 zł, tj. 91,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **40001 Dostarczanie ciepła** i stanowią wpływy z usług za centralne ogrzewanie w budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce. Zaległości wynoszą 497,24 zł.

Wpływ z usług są ustalane kalkulacyjnie wg poniesionych kosztów.

Dział 600 – Transport i łączność; dochody ogółem wynoszą 2.196.339,79 zł, co stanowi 96,8% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **60016 Drogi publiczne gminne** z następujących źródeł:

- wpływy bieżące z tytułu różnych opłat dotyczących dróg gminnych w kwocie 11.839,55 zł. Zaległości wynoszą 470,00 zł;
- wpływy z pozostałych odsetek z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu zamówienia – zadanie „Przebudowa ul. Jeziornej w miejscowości Czarna Dąbrówka” w kwocie 44.186,24 zł,
- dotacje celowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w łącznej kwocie 1.962.136,00 zł, na dofinansowanie następujących projektów:
 - Przebudowę ul. Jeziornej w miejscowości Czarna Dąbrówka 227.502,00 zł,
 - Przebudowę ul. Ogrodowej w miejscowości Czarna Dąbrówka 216.974,00 zł,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawiat 807.536,00 zł,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Nożyno 187.002,00 zł,
 - Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Mikorowo 523.122,00 zł;
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację inwestycji pn. *Przebudowa drogi gminnej na dz. nr 9 i 14 w miejscowości Jasień* w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019 (edycja 2018) w kwocie 178.178,00 zł.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa; dochody ogółem wynoszą 352.019,56 zł, tj. 87,5% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami** – dochody obejmują:

- wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego w kwocie 17.445,60 zł. Zaległości wynoszą 505,42 zł;
- wpływy z różnych opłat – zwrot kosztów upomnienia w wysokości 81,20 zł,
- dochody z najmu i dzierżaw mienia komunalnego Gminy (czynsze) 168.539,96 zł. Zaległości wynoszą 19.291,41 zł;
- odsetki od rat za mieszkania i rat za inne mienie stanowią kwotę 1.213,58 zł;
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 164.739,22 zł. Zaległości wynoszą 5.540,50 zł (dochody majątkowe pozyskane głównie ze sprzedaży działek i ratalnej sprzedaży mieszkań – raty za mieszkanie i sprzedaż mienia).

Dział 710 – Działalność usługowa; dochody ogółem wynoszą 35.200,00 zł, tj. 100,0% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **71004 Plany zagospodarowania przestrzennego** – dochody bieżące to środki w formie grantu (z budżetu UE) na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, tj. realizację procesu konsultacji dokumentów planistycznych, pozyskanych od Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych w Toruniu w kwocie 34.200,00 zł;

» **71035 Cmentarze** – dochody w kwocie 1.000,00 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące wg porozumienia z administracją rządową – na utrzymanie grobów powojennych w Jasieniu.

Dział 750 – Administracja publiczna; dochody ogółem wynoszą 115.137,93 zł, tj. 47,0% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75011 Urzędy wojewódzkie** – dochody na kwotę 57.032,79 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (m. in. USC, ewidencja ludności) w kwocie 55.000,00 zł,

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na zakup urządzeń służących do obsługi środka identyfikacji elektronicznej wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach kompetencji wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1464 z późn. zm.) – w publicznym systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego w kwocie 2.007,99 zł,

- dochody Gminy związane z realizacją zadań zleconych – 5% wpływów z opłaty administracyjnej pobieranej na rzecz budżetu państwa w wysokości 24,80 zł;

» **75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – dochody na kwotę 8.903,12 zł stanowią:

- wpływy z różnych opłat (zwrot kosztów upomnienia) w wysokości 4.482,30 zł,

- wpływy z różnych dochodów – prowizja za terminowy pobór i odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy, różne rozliczenia z lat ubiegłych w kwocie 4.420,82 zł;

» **75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego** – dochody w kwocie 46.987,02 zł to dotacja celowa finansowana z budżetu UE na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach program Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020;

» **75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego** – wpływy w wysokości 65,00 zł stanowią pozostałe dochody, które zrealizowano w Zespole Ekonomiczno Administracyjnym Czarna Dąbrówka – jednostce budżetowej obsługującej szkoły podstawowe na terenie gminy Czarna Dąbrówka;

» **75095 Pozostała działalność** – dochody bieżące na kwotę 2.150,00 zł stanowią otrzymane darowizny pieniężne na rzecz Sołectwa Rokity 1.800,00 zł i Sołectwa Karwno 350,00 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa; dochody ogółem wynoszą 61.456,29 zł, tj. 92,1% planu.

Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – na aktualizację rejestru wyborców w 2018 r. w kwocie 1.147,00 zł;

» **75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej przeznaczona na:

- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2018 r. w kwocie 59.309,29 zł,
- pokrycie kosztów przechowywania depozytów z wyborów samorządowych do końca 2018 r. w kwocie 1.000,00 zł.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; dochody ogółem wynoszą 216.549,86 zł, tj. 100,0% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75412 Ochotnicze straże pożarne** – dochody stanowią:

- pomoc finansową w formie dotacji celowej otrzymanej z Powiatu Bytowskiego z przeznaczeniem na zakup paliwa dla 6 jednostek OSP (Czarna Dąbrówka, Nożyno, Jasień, Rokity, Rokiciny, Mikorowo), które w 2017 r. uczestniczyły w usuwaniu skutków nawałnicy w wysokości 5.000,00 zł,
- pomoc finansową w formie dotacji celowej otrzymanej z Województwa Pomorskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu 4 par saperskich dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej Dąbrówce w kwocie 1.500,00 zł,
- pomoc finansową w formie dotacji celowej otrzymanej z Województwa Pomorskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pompy szlamowej dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikorowie w kwocie 3.000,00 zł;

» **75495 Pozostała działalność** – dochody majątkowe stanowią:

- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 (85% dofinansowania) na realizację I-go etapu projektu pn. „Budowa systemu powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności w gminie Czarna Dąbrówka” w kwocie 189.549,86 zł,
- dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej od Powiatu Bytowskiego na dofinansowanie zakupu używanego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego ze zbiornikiem wody o pojemności powyżej 2000 litrów dla OSP Nożyno w wysokości 17.500,00 zł.

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej... ; dochody ogółem wynoszą 6.237.608,67 zł, tj. 104,8% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75601 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych** – dochody w wysokości 841,40 zł to podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej. Zaległości wynoszą 6.609,10 zł;

» **75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych** – dochody w wysokości 1.559.432,42 zł stanowią:

- wpływy z podatku od nieruchomości 897.889,89 zł. Zaległości wynoszą 621.656,16 zł,
- wpływy z podatku rolnego 19.356,18 zł. Zaległości wynoszą 11.037,50 zł,
- wpływy z podatku leśnego 553.076,00 zł,
- wpływy z podatku od środków transportowych 11.215,70 zł. Zaległości wynoszą 393,30 zł,
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych 414,00 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat 73.159,65 zł. Odsetki doliczane od zaległości podatkowych wynoszą 67.078,54 zł,

- rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych 4.321,00 zł;

» **75616 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych** – dochody w wysokości 1.799.333,82 zł stanowią:

- wpływy z podatku od nieruchomości 864.798,66 zł. Zaległości wynoszą 187.454,56 zł,
- wpływy z podatku rolnego 433.558,14 zł. Zaległości wynoszą 104.023,26 zł,
- wpływy z podatku leśnego 11.000,42 zł. Zaległości wynoszą 2.664,10 zł,
- wpływy z podatku od środków transportowych 64.804,68 zł. Zaległości wynoszą 39.394,52 zł,
- wpływy z podatku od spadków i darowizn 27.985,00 zł,
- wpływy z opłaty targowej 532,00 zł,
- wpływy z opłaty miejscowej 20.650,67 zł,
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych 350.793,00 zł. Zaległości wynoszą 1.341,00 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat wynoszą 25.211,25 zł. Odsetki doliczane od zaległości podatkowych wynoszą 17.276,90 zł;

» **75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw** – dochody w wysokości 213.262,11 zł stanowią:

- wpływy z opłaty skarbowej 23.946,30 zł,
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej 64.754,97 zł. Zaległości wynoszą 64.665,20 zł,
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu 97.842,26 zł,
- wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (opłata adiacencka) 22.999,45 zł. Zaległości wynoszą 3.041,05 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat wynoszą 3.719,13 zł. Odsetki doliczane od zaległości podatkowych wynoszą 1.573,00 zł;

» **75621 Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa** – dochody w wysokości 2.664.738,92 zł stanowią:

- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w kwocie 2.451.290,00 zł, tj. 104,2% planowanych wpływów;
- wpływy z podatku dochodowy od osób prawnych (CIT) w kwocie 213.448,92 zł, tj. 82,1% planowanych wpływów.

Dział 758 – Różne rozliczenia; dochody ogółem wynoszą 11.603.210,11 zł, tj. 100,0% planu. Dochody tego działu obejmują przede wszystkim wpływy z subwencji ogólnej z budżetu państwa. Wykonanie zapisano w następujących rozdziałach:

» **75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego** w kwocie 6.753.368,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75807 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin** w kwocie 4.594.240,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75814 Różne rozliczenia finansowe** – dochody w kwocie 105.623,11 zł, tj. 101,9% planowanych wpływów stanowią:

- kapitalizacja odsetek od lokat oraz środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w wysokości 6.942,84 zł,

- wpływy z różnych dochodów – rozliczenia z lat ubiegłych należnych wpływów z opłaty produktowej w kwocie 1,27 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących – zwrot wydatków poniesionych w ramach Funduszy Sołeckich w 2017 r. w kwocie 46.959,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na zwrot wydatków majątkowych dokonanych w ramach Funduszy Sołeckich w 2017 r. w kwocie 51.720,00 zł;

» **75831 Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin** w kwocie 149.979,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów.

Dział 801 – Oświata i wychowanie; dochody ogółem wynoszą 926.385,96 zł, tj. 102,2% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **80101 Szkoły podstawowe** – wpływy w wysokości 68.636,06 zł zrealizowano z:

- różnych opłat 71,00 zł,
- otrzymanych darowizn 5.900,00 zł,
- pozostałych dochodów 3.865,06 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących – na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych – zgodnie z uchwałą Nr 180/2015 Rady ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – Priorytet 3, w wysokości 20.960,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących, tj. na realizację zadań wynikających z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica” (dla SP Cz. Dąbrówka, SP Nożyno i SP Jasień) w łącznej kwocie 37.840,00 zł;

» **80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych** – dochody w wysokości 249.442,07 zł stanowią:

- wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego w kwocie 42.427,00 zł,
- wpływy z usług dotyczące refundacji kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci niebędących mieszkańcami gminy Czarna Dąbrówka a uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy Czarna Dąbrówka w wysokości 5.625,07 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących w zakresie wychowania przedszkolnego w kwocie 201.390,00 zł;

» **80146 Doksztacanie i doskonalenie nauczycieli** – dochody w wysokości 7,10 zł to rozliczenia z lat ubiegłych ze zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w 2017 roku przez gminę Bytów na zadanie pn. *Powierzenie zadania z zakresu doksztacania i doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina czarna Dąbrówka, według zawartego porozumienia;*

» **80148 Stołówki szkolne i przedszkolne** – dochody w wysokości 156.363,00 zł stanowią wpływy z usług za przygotowanie posiłków;

» **80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych** – dochody w wysokości 59.220,00 zł to dotacja celowa z budżetu państwa

na zadania zlecone – na zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych;

» **80195 Pozostała działalność** – dochody stanowią dotacje celowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację następujących projektów:

- *Akademia Otwartych Umysłów – wzrost jakości edukacji ogólnej w Gminie Czarna Dąbrówka* w łącznej wysokości 105.337,25 zł (na 2018 rok), w tym:

- dotacja celowa w ramach program. finansow. z udziałem środ. UE (§ 2057) 91.591,58 zł,
- dotacje celowe w ramach program. finansow. z udziałem środ. UE – wkład krajowy finansowany z budżetu państwa (§ 2059) 13.745,67 zł,
- *Wymarzone przedszkole* (całość dotacji finansowana z udziałem środków UE) w kwocie 287.380,48 zł.

Dział 851 – Ochrona zdrowia; dochody ogółem wynoszą 212,00 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **85195 Pozostała działalność** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej.

Dział 852 – Pomoc społeczna; dochody ogółem wynoszą 715.467,86 zł, co stanowi 95,4% planu. Dochody tego działu obejmują rozdziały

» **85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre**

świadczenia z pomocy społecznej... – dochody w wysokości 62.621,48 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych (na składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych) w kwocie 38.783,47 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych (na składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych) w kwocie 23.838,01 zł;

» **85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe** – dochody w wysokości 88.266,14 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na zasiłki okresowe;

» **85215 Dodatki mieszkaniowe** – dochody w wysokości 2.913,49 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych – na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych oraz koszty obsługi tego zadania;

» **85216 Zasiłki stałe** – dochody w wysokości 271.048,61 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na wypłatę zasiłków stałych;

» **85219 Ośrodki pomocy społecznej** – dochody w wysokości 106.579,80 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej wraz z wypłatą dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego, realizującego pracę socjalną w środowisku w roku 2018 w kwocie 105.710,00 zł,
- wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 869,80 zł;

» **85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – dochody w wysokości 44.038,34 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – na usługi specjalistyczne w kwocie 35.850,00 zł,
- dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w kwocie 237,34 zł,
- odpłatność za usługi opiekuńcze w kwocie 7.951,00 zł;

» **85230 Pomoc w zakresie dożywiania** – dochody w wysokości 140.000,00 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – dożywianie uczniów wg programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza; dochody ogółem wynoszą 119.998,64 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **85415 Pomoc materialna dla uczniów** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących – na stypendia dla uczniów.

Dział 855 – Rodzina; dochody ogółem wynoszą 9.229.218,36 zł, co stanowi 99,1% planu. Dochody tego działu obejmują rozdziały:

» **85501 Świadczenie wychowawcze** – dochody w wysokości 5.475.191,07 zł stanowią:

- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (program „Rodzina 500 plus”) wraz z obsługą w kwocie 5.472.691,07 zł,
- wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910) – dot. zwrotów świadczenia wychowawczego w kwocie 2.500,00 zł;

» **85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** – dochody w wysokości 3.490.829,41 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego 3.477.738,95 zł,
- dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – alimenty pobrane przez komornika 11.660,59 zł (*zaległości alimentacyjne stanowią kwotę 802.522,04 zł*),
- wpływy ze zwrotów dotacji (świadczenia rodzinne) wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 1.117,51 zł,
- wpływy z pozostałych odsetek od nienależnie pobranego świadczeń rodzinnych w wysokości 312,36 zł;

» **85503 Karta Dużej Rodziny** – dochody w wysokości 259,00 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – na realizację zadań związanych z przyznaniem Kart Dużej Rodziny;

» **85504 Wspieranie rodziny** – dochody w wysokości 262.938,88 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – wypłatę świadczenia „Dobry start” oraz pokrycie kosztów jego obsługi w wysokości 239.245,88 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na zatrudnianie asystentów rodziny w ramach realizacji Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 rok w kwocie 17.005,00 zł,
- środki z Funduszu Pracy otrzymane z przeznaczeniem na realizację koordynacji, zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 oraz art. 9 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz zadań w zakresie realizacji „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” w wysokości 6.688,00 zł.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; dochody ogółem wynoszą 1.997.557,53 zł, tj. 86,3% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód** – dochody w wysokości 82.452,16 zł stanowią:

- wpływy z różnych opłat – zwrot kosztów upomnienia w wysokości 301,60 zł,
- pozostałe odsetki od nieterminowych wpłat rat za przydomowe oczyszczalnie w wysokości 330,54 zł,
- wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej przekazanej dla ZGK Czarna Dąbrówka w 2018 r. na realizację inwestycji pn. „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w m. Mikorowo” w wysokości 5.000,00 zł
- środki na dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa oczyszczalni przydomowych – 50 szt.” (etap I + etap II) stanowiące udział własny osób objętych programem według zawartych porozumień w kwocie 76.820,02 zł. Zaległości wynoszą 4.364,65 zł;

» **90002 Gospodarka odpadami** – dochody w wysokości 663.068,18 zł stanowią:

- wpływy z opłaty śmieciowej w kwocie 662.096,38 zł. Zaległości wynoszą 33.351,66 zł,
- wpływy z różnych opłat – zwrot kosztów upomnienia w wysokości 893,20 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu opłaty śmieciowej w kwocie 72,00 zł,
- pozostałe odsetki – kapitalizacja odsetek na rachunku pomocniczym do obsługi wpływów z opłaty śmieciowej w wysokości 6,60 zł;

» **90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg** – dochody w wysokości 727.597,00 zł to dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Czarna Dąbrówka*;

» **90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska** – dochody w wysokości 10.070,21 zł to wpływy z różnych opłat za korzystanie ze środowiska przekazywane przez Urząd Marszałkowski w Gdańsku;

» **90095 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 514.369,98 zł stanowią:

- wpływy z pozostałych odsetek z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu zamówienia – zadanie „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka” w kwocie 32.075,78 zł,
- dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków UE na zadanie inwestycyjne pn. „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka”

Dąbrówka” (termomodernizacja II etap – budynek Sali Wiejskiej w Nożynie oraz budynek remizy OSP w Rokitach; dofinansowanie 85%) w wysokości 482.294,20 zł.

Dział 926 – Kultura fizyczna; dochody ogółem wynoszą 200.000,00 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **92695 Pozostała działalność** – dochody majątkowe w wysokości 200.000,00 zł to dotacja z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. *Otwarte Strefy Aktywności (OSA)* w miejscowościach: Czarna Dąbrówka, Rokiciny, Kozy, Podkomorzyce i Nożyno (§ 6260).

Ogółem dochody budżetu Gminy za 2018 rok zrealizowano na kwotę 34.694.622,54 zł, co stanowi 98,9% planowanych wpływów, w tym:

a) dochody bieżące na kwotę **30.560.258,24 zł**, tj. **100,2%** planu,

b) dochody majątkowe na kwotę **4.134.364,30 zł**, tj. **90,3%** planu.

Prognozy dochodów ogółem nie udało się wykonać o kwotę 836,8 tys. zł, na co głównie złożyło się:

- nie wpłynęły środki na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec” od Nadleśnictwa Łupawa (§ 6290) w kwocie 50 tys. zł,
- nie wpłynęła dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Pomorskie Szlaki Kajakowe – szlak Górnej Słupi* w kwocie 5,2 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z najmu składników majątkowych o kwotę 24 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy ze sprzedaży składników majątkowych o kwotę 35,2 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z różnych opłat w administracji UG o kwotę 20,5 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z tytułu dotacji celowej finansowanej z budżetu UE na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach program Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 o kwotę 113,5 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem:
 - wpływy z podatku rolnego od osób prawnych 15,6 tys. zł,
 - wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych 15,2 tys. zł,
 - wpływy z podatku rolnego od osób fizycznych 31,4 tys. zł,
 - wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych 46,5 tys. zł,
- mniejsze wpływy w rozdziale 80148 Stołówki szkolne o 28,7 tys. zł,
- mniejsze wykonanie dochodów w dziale 852 Pomoc społeczna (w tym w ramach przyznanych dotacji na zadania w zakresie pomocy społecznej) o 34,5 tys. zł,
- mniejsze wykonanie dochodów w dziale 855 Rodzina (w tym w ramach przyznanych dotacji na zadania zlecone) o 81,1 tys. zł,

- wystąpiły mniejsze wpływy tytułu środków na dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa oczyszczalni przydomowych – 50 szt.” (etap I + etap II) stanowiące udział własny osób objętych programem według zawartych porozumień o kwotę 9,2 tys. zł,
- wpłynęły mniejsze dotacje celowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 (85% kosztów kwalifikowanych od wartości określonej przez wykonawcę wyłonionego w drodze postępowania przetargowego), na realizację następujących projektów:
 - *Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Czarna Dąbrówka* o kwotę 135,3 tys. zł,
 - *Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka* o kwotę 190,9 tys. zł.

Natomiast realizacja ponadplanowych dochodów (484,3 tys. zł) wystąpiła m.in. w następujących działach:

- 700 Gospodarka mieszkaniowa:
 - wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości +17,4 tys. zł,
- 750 Administracja publiczna:
 - wpływy z różnych dochodów – rozliczenia z lat ubiegłych +3,9 tys. zł,
- 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem:
 - wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych +147,9 tys. zł,
 - wpływy z podatku od środków transportowych (osoby fizyczne) +14,8 tys. zł,
 - wpływy z podatku od spadków i darowizn (os. fiz.) +6,9 tys. zł,
 - wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych (os. fiz.) +44,3 tys. zł,
 - wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych +3,3 tys. zł,
 - wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat (osoby fiz. i praw.) +76,5 tys. zł,
 - wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych +99,5 tys. zł,
- 801 Oświata i wychowanie:
 - wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia przedszkolaków w stołówkach szkolnych +12,4 tys. zł,
 - wpływy z dotacji celowej współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Wymarzone przedszkole* +38,7 tys. zł,
- 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
 - wpływy z tytułu opłaty śmieciowej +18,7 tys. zł.

Należności budżetu Gminy według stanu na 31.12.2018 r. wynoszą ogółem 1.998.501,11 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 1.908.822,67 zł. Struktura zaległości przedstawia się następująco:

- z tytułu podatków i opłat lokalnych 1.079.996,06 zł, co stanowi 56,6% ogółu zaległości,
- z tytułu dochodów Gminy związanych z realizacją zadań zleconych – alimenty pobierane przez komornika 802.522,04 zł, co stanowi 42,0% ogółu zaległości,

- z tytułu gospodarowania mieniem Gminy 25.834,57 zł, co stanowi 1,3% ogółu zaległości,
- pozostałe 470,00 zł, co stanowi 0,1% ogółu zaległości.

Zaległości budżetu Gminy powstały w następujących źródłach:

- a) podatek od działalności gospodarczej os. fizycznych opłacany w formie karty podatkowej – 6.609,10 zł;
- b) wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 633.086,96 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:
 - podatek od nieruchomości 621.656,16 zł,
 - podatek rolny 11.037,50 zł,
 - podatek od środków transportowych 393,30 zł;
- c) wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podat. i opłat lokalnych od osób fizycznych – 334.877,44 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:
 - podatek od nieruchomości 187.454,56 zł,
 - podatek rolny 104.023,26 zł,
 - podatek od środków transportowych 39.394,52 zł,
 - podatek leśny 2.664,10 zł,
 - podatek od czynności cywilnoprawnych 1.341,00 zł;
- d) wpływy z innych opłat stanowiących dochody JST na podstawie ustaw:
 - opłata eksploatacyjna 64.665,20 zł,
- e) wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podstawie odrębnych ustaw, w tym:
 - opłata adiacencka 3.041,05 zł,
 - opłata śmieciowa 33.351,66 zł;
- e) dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – alimenty pobierane przez komornika 802.522,04 zł;
- f) gospodarka gruntami i nieruchomościami – 25.337,33 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:
 - dochody z najmu i dzierżawy (czynsze) 19.291,41 zł,
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 5.540,50 zł;
 - wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości 505,42 zł;
- g) wpływy za usług za dostarczanie ciepła 497,24 zł;
- h) wpływy z różnych opłat (za zajęcie pasa drogowego) 470,00 zł;
- i) środki na dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa oczyszczalni przydomowych – 50 szt.” stanowiące udział własny osób objętych programem według zawartych porozumień 4.364,65 zł.

Dla powstałych zaległości prowadzone są postępowania windykacyjne.

4.1.3. WYDATKI

Zestawienie tabelaryczne wydatków Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem wskaźników i struktury wykonania za 2018 rok prezentuje poniższa tabela.

Realizacja wydatków Gminy za 2018 rok według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Treść	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	% wykonania (5:4)	% do wykonania ogólnego
1	2	3	4	5	6	7
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	31.000,00	880.471,94	876.463,06	99,5	2,4
400	WYTWARZ. I ZAOPATR. W ENERGIĘ ELEKR. ...	20.000,00	20.000,00	17.084,60	85,4	0,1
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	4.705.576,00	5.129.915,00	5.018.129,31	97,8	13,7
630	TURYSTYKA	6.131,00	6.131,00	0,0	-	-
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	375.000,00	406.636,00	341.568,40	84,0	0,9
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	91.500,00	123.200,00	115.538,46	93,8	0,3
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	3.553.500,00	3.729.451,00	3.656.127,87	98,0	10,0
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	1.147,00	66.752,00	61.456,29	92,1	0,2
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	510.195,00	526.730,00	526.679,36	100,0	1,4
757	OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	300.000,00	300.000,00	285.188,27	95,1	0,8
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	131.000,00	76.363,00	0,00	-	-
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	8.973.457,00	9.737.298,00	9.572.727,32	98,3	26,2
851	OCHRONA ZDROWIA	90.000,00	94.795,00	94.777,13	99,9	0,3
852	POMOC SPOŁECZNA	1.250.770,00	1.371.323,00	1.334.474,75	97,3	3,6
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	213.675,00	338.175,00	336.360,88	99,5	0,9
855	RODZINA	8.166.000,00	9.349.352,00	9.270.025,32	99,2	25,3
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	6.632.540,00	3.128.804,00	3.094.301,93	98,9	8,5
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	1.329.500,00	1.314.500,00	1.263.028,63	96,1	3,4
926	KULTURA FIZYCZNA	151.950,00	720.243,00	716.902,76	99,5	2,0
	OGÓŁEM	36.532.941,00	37.320.139,94	36.580.834,34	98,0	100,0
	w tym:					
	a) wydatki bieżące	25.483.540,00	29.030.301,94	28.524.895,25	98,3	
	b) wydatki majątkowe	11.049.401,00	8.289.838,00	8.055.939,09	97,2	

Wykonanie wydatków ogółem za 2018 rok wyniosło 98,0% planu, w tym:

- wydatki bieżące 98,3% planu,
- wydatki majątkowe 97,2% planu.

4.1.4. OPISOWE WYKONANIE WYDATKÓW

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo; wydatki ogółem stanowią kwotę 876.463,06 zł, tj. 99,5% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi** – wydatki inwestycyjne na kwotę 18.811,65 zł to dotacje celowe dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- „Przebudowa sieci wodociągowej w Rokitach” w wysokości 4.811,98 zł,
- „Rozbudowa sieci wodociągowej w Rokitach” w wysokości 13.999,67 zł;

» **01030 Izby rolnicze** – wydatki na kwotę 8.207,77 zł, to wydatki bieżące, które stanowią wpłaty Gminy w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej;

» **01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych** – wydatki inwestycyjne w kwocie 244.388,70 zł zostały poniesione na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Bochowo (na dz. nr 87)”.

Powyższe zadanie zostało sfinansowane z udziałem dotacji celowej według porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego na modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych w kwocie 73.830,00 zł;

» **01095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 605.054,94 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na realizację zadań zleconych obejmujących zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów w sprawie jego zwrotu za 2018 rok w kwocie 586.235,94 zł,

b) wydatki majątkowe związane z wykorzystaniem dotacji celowej otrzymanej od Samorządu Województwa Pomorskiego z tytułu pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Modernizacja placu rekreacyjnego w Kleszczyńcu pn. "Aktywna społeczność – to my" realizowanego w ramach przedsięwzięcia „Aktywne Sołectwo Pomorskie” w kwocie 18.819,00 zł.

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; wydatki ogółem wynoszą 17.084,60 zł, tj. 85,4% planu. Wydatki w całości wykonano w rozdziale:

» **40001 Dostarczanie ciepła** – dotyczą dostarczania ciepła do budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce. Podstawą do obliczenia stawki odpłatności za centralne ogrzewanie dla odbiorców ciepła były wydatki poniesione w sezonie grzewczym – rozliczenie wynikowe.

Dział 600 – Transport i łączność; wydatki ogółem wynoszą 5.018.129,31 zł, tj. 97,8% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **60014 Drogi publiczne powiatowe** – wydatki majątkowe na kwotę 49.938,00 zł w formie dotacji celowej na pomoc finansową udzieloną dla Powiatu Bytowskiego na zadanie pn. „Wykonanie budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1756G w miejscowości Jasień wraz z projektem” na długości L = ok. 250,0 mb;

» **60016 Drogi publiczne gminne** – wydatki stanowią:

a) wydatki bieżące na drogi gminne (remonty dróg, zakup kruszywa i materiałów do remontów dróg, odśnieżanie, bieżące utrzymanie) w kwocie 493.680,86 zł, w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 808,61 zł,
- wydatki wykonane w ramach funduszy sołeckich 37.495,68 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 4.474.510,45 zł poniesiono na realizację następujących zadań:

- „Budowę przystanku w miejscowości Rokity” 14.039,54 zł,
- „Modernizacja chodnika w miejscowości Jerzkowice” 39.085,35 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 18.482,00 zł),
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nożyno” 48,20 zł,
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Nożyno” 51.646,79 zł,
- „Modernizacja chodnika w miejscowości Karwno” 62.642,47 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 17.118,00 zł),
- „Przebudowa drogi osiedlowej w miejscowości Jasień” 5.638,32 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 103,32 zł),
- „Zakup materiałów do modernizacji drogi w miejscowości Jasień – dz. nr 1/1 i 15/7” 9.025,56 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Przebudowa drogi gminnej na dz. nr 9 i 14 w miejscowości Jasień” 375.155,01 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 12.151,12 zł),
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec” (w kierunku P. Szela) 39.955,98 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 9.722,00 zł),
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec” (w kierunku Osowskie) 6.150,00 zł,
- „Zakup materiałów do remontu drogi wokół stawu w miejscowości Kleszczyniec” 7.945,21 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Modernizacja drogi w miejscowości Rokiciny – dz. nr 192” 26.824,08 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 17.173,00 zł),
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Rokity dz. nr 396/1” (w kierunku szkoły) 60.233,65 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 3.500,00 zł),
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rokity – dz. nr 342, 343, 529” 179.295,00 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 26.500,00 zł),
- „Modernizacja drogi w gminnej miejscowości Kłosa” 31.887,80 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 8.538,00 zł),

- „Modernizacja drogi ul. Jabłoniowa w Czarnej Dąbrówce” 52.743,22 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 19.587,00 zł),
- „Zakup materiałów do modernizacji drogi w Sołectwie Bochówko” 10.996,20 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup materiałów do modernizacji drogi w Sołectwie Katuszewo” 9.889,20 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup materiałów do modernizacji drogi w Sołectwie Mydlita” 15.055,20 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup materiałów do modernizacji drogi w Sołectwie Przyłaski” 9.963,00 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Przebudowę ul. Jeziornej w miejscowości Czarna Dąbrówka” 459.733,96 zł, (wydatki dofinansowane w 63,63% ze środków UE w ramach PROW 2014-2020),
- „Przebudowę ul. Ogrodowej w miejscowości Czarna Dąbrówka” 402.267,33 zł, (wydatki dofinansowane w 63,63% ze środków UE w ramach PROW 2014-2020),
- „Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawiat” 1.339.918,29 zł (wydatki dofinansowane w 63,63% ze środków UE w ramach PROW 2014-2020; w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 11.439,00 zł),
- „Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Nożyno” 302.076,76 zł (wydatki dofinansowane w 63,63% ze środków UE w ramach PROW 2014-2020),
- „Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Mikorowo” 962.294,33 zł (wydatki dofinansowane w 63,63% ze środków UE w ramach PROW 2014-2020; w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 14.000,00 zł).

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa; wydatki ogółem wynoszą 341.568,40 zł, tj. 84,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami** – wydatki na kwotę 338.534,52 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na gospodarkę gruntami i nieruchomościami (wyceny nieruchomości, akty notarialne, oszacowania wartości nieruchomości, utrzymanie bieżące mienia komunalnego – remonty, konserwacje) na kwotę 74.112,08 zł,

b) wydatki majątkowe w łącznej kwocie 264.422,44 zł zostały poniesione na realizację następujących zadań:

- „Adaptacja budynku w Jasieniu na mieszkania komunalne” (I etap) w kwocie 236.232,39 zł,
- na wykup nieruchomości w wysokości 28.190,05 zł;

» **70095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 3.033,88 zł stanowią wydatki bieżące związane z eksploatacją (remonty, konserwacje) budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce.

Dział 710 – Działalność usługowa; wydatki ogółem stanowią kwotę 115.538,46 zł, tj. 93,8% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **71004 Plany zagospodarowania przestrzennego** – wydatki na kwotę 114.538,46 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na kwotę 100.049,06 zł dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego Gminy (zmiany), w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe 4.924,00,
- na realizację projektu dofinansowanego ze środków UE dot. procesu konsultacji dokumentów planistycznych, pozyskanych od Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych w Toruniu w kwocie 31.592,45 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 14.489,14 zł zostały poniesione na realizację zadania pn. „Opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka”;

» **71035 Cmentarze** – wydatki na kwotę 1.000,00 zł to bieżące wydatki wg porozumienia z administracją rządową na utrzymanie cmentarza powojennego w Jasieniu.

Dział 750 Administracja publiczna; wydatki ogółem stanowią kwotę 3.656.127,87 zł, tj. 98,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75011 Urzędy wojewódzkie** – wydatki na kwotę 57.007,99 zł to bieżące wydatki na zadania zlecone przez administrację rządową (m. in. USC, ewidencja ludności, ewidencja działalności gospodarczej), w tym na:

- wynagrodzenia i pochodne 55.000,00 zł,
- zakup urządzeń służących do obsługi środka identyfikacji elektronicznej wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach kompetencji wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1464 z późn. zm.) – w publicznym systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego w kwocie 2.007,99 zł;

» **75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki na kwotę 193.215,62 zł to wydatki bieżące związane z obsługą Rady Gminy, w tym: diety dla Radnych w wysokości 153.957,12 zł;

» **75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki bieżące na kwotę 2.579.665,13 zł to wydatki związane z funkcjonowaniem administracji Urzędu Gminy, w tym: wynagrodzenia i pochodne 2.419.818,22 zł,

» **75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego** – wydatki na kwotę 226.996,62 zł to wydatki bieżące na promocję Gminy – m.in. materiały i usługi promocyjne, wydawanie biuletynu „Kurier Czarnej Dąbrówki”, w tym:

- dotacja celowa dla Fundacji „Parasol” na wsparcie organizacji pozarządowych w kwocie 5.000,00 zł,
- wynagrodzenia i pochodne 60.213,36 zł,
- na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach program Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 w kwocie 113.496,91 zł;

» **75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego** – wydatki bieżące na kwotę 340.309,04 zł to wydatki realizowane przez jednostkę ZEA na prowadzenie obsługi oświaty, w tym: wynagrodzenia i pochodne 292.504,51 zł;

» **75095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 258.933,47 zł to wydatki bieżące zrealizowane na:

- sołectwa w kwocie 155.711,89 zł, w tym:

- wykonane w ramach funduszy sołeckich 106.653,90 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 7.186,95 zł (w tym wykonane w ramach funduszy sołeckich 4.799,95 zł),

- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne wraz z pochodnymi dla inkasentów związane z poborem podatków i opłat w kwocie 27.753,43 zł,
- diety dla Sołtysów (za udział w sesjach Rady Gminy, dojazdy) 65.877,03 zł,
- organizację dożynek gminnych 9.591,12 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa; wydatki ogółem stanowią kwotę 61.456,49 zł, tj. 92,1% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75101 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa** – wydatki bieżące w kwocie 1.147,00 zł poniesiono w ramach zadań zleconych przez administrację rządową w zakresie aktualizacji rejestru wyborców;

» **75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie** – wydatki bieżące w kwocie 60.309,29 zł zrealizowano na:

- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2018 r. w kwocie 59.309,29 zł,
- pokrycie kosztów przechowywania depozytów z wyborów samorządowych do końca 2018 r. w kwocie 1.000,00 zł.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; wydatki ogółem wynoszą 526.679,36 zł, tj. 100,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75412 Ochotnicze straże pożarne** – wydatki bieżące w kwocie 210.683,51 zł zrealizowano na ochronę przeciwpożarową w 6-ciu jednostkach OSP (wydatki na zakup wyposażenia, remonty strażnic, przeglądy sprzętu OSP, ubezpieczenia pojazdów i strażaków oraz bieżące utrzymanie w gotowości bojowej pojazdów i sprzętu), w tym: 75.240,25 zł to wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi dla kierowców w jednostkach OSP i Komendanta Gminnego oraz wydatki w ramach funduszy sołeckich 12.826,20 zł,

a) wydatki majątkowe w kwocie 40.444,86 zł na następujące zadania:

- „Wymianę drzwi garażowych w budynku remizy OSP Nożyno” w kwocie 15.549,66 zł,
- „Zakup zestawu urządzeń hydraulicznych Weber dla OSP Czarna Dąbrówka” w kwocie 24.895,20 zł (zadanie finansowane z udziałem dotacji celowej otrzymanej z tytułu pomocy finansowej od Powiatu Bytowskiego w wysokości 12.000,00 zł).

» **75495 Pozostała działalność** – wydatki majątkowe w kwocie 315.995,85 zł poniesiono na zadania:

- „Zakup samochodu strażackiego” (dla OSP Nożyno) w kwocie 92.996,01 zł,
- „Budowę systemu powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności w gminie Czarna Dąbrówka” w kwocie 222.999,84 zł (wydatki dofinansowane w 85% ze środków UE w ramach RPO 2014-2020).

Dział 757 – Obsługa długu publicznego; wydatki ogółem stanowią kwotę 285.188,27 zł, tj. 95,1% planu. Wydatki w całości wykonano w rozdziale:

» **75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego** – są to odsetki (277.838,38 zł) i prowizje (7.349,89 zł) od kredytów i pożyczek inwestycyjnych oraz wyemitowanych obligacji komunalnych.

Dział 801 – Oświata i wychowanie; wydatki ogółem wynoszą 9.572.727,32 zł, tj. 98,3% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **80101 Szkoły podstawowe** – wydatki stanowią:

a) wydatki bieżące na kwotę 6.083.885,02 zł to wydatki szkół podstawowych obejmujące 4 jednostki szkolne, w tym:

- wynagrodzenia i pochodne 5.959.804,70 zł,

- działania w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących – na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych – zgodnie z uchwałą Nr 180/2015 Rady ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – Priorytet 3, w wysokości 20.960,00 zł,

- realizacja działań w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne bieżące wynikające z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica” (dla SP Cz. Dąbrówka, SP Nożyno i SP Jasień) w łącznej kwocie 37.840,00 zł;

b) wydatki majątkowe w kwocie 386.478,18 zł na realizację zadania pn. „Rozbudowa budynku Szkoły w Czarnej Dąbrówce”;

» **80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych** – wydatki na kwotę 728.976,72 zł to wydatki bieżące na prowadzenie klas „0” oraz oddziałów przedszkolnych, w tym wynagrodzenia i pochodne w wysokości 651.907,58 zł,

» **80104 Przedszkola** – wydatki na kwotę 53.487,59 zł to wydatki bieżące dotyczące kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci z gminy Czarna Dąbrówka uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gmin;

» **80110 Gimnazja** – wydatki na kwotę 877.828,22 zł stanowią wydatki bieżące gimnazjum (3 jednostki szkolne w szkołach podstawowych), w tym:

- wynagrodzenia i pochodne 675.244,94 zł;

» **80113 Dowożenie uczniów do szkół** – wydatki bieżące w kwocie 433.279,64 zł dotyczą kosztów dowożenia uczniów do szkół oraz do specjalistycznych ośrodków pedagogicznych;

» **80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli** – wydatki bieżące na kwotę 36.689,49 zł zrealizowano na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym dotacja celowa w kwocie 2.000,00 zł dla gminy Bytów na zadanie pn. *Powierzenie zadania z zakresu doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarna Dąbrówka*, według zawartego porozumienia;

» **80148 Stołówki szkolne i przedszkolne** – wydatki na kwotę 423.564,39 zł to wydatki bieżące na przygotowanie posiłków dla uczniów, w tym: wynagrodzenia i pochodne 213.605,91 zł. Z ogólnej kwoty wydatków, kwota 198.790,00 zł to wydatki z odpłatności za posiłki. Poza wykazanymi wydatkami, występują jeszcze wydatki na dożywianie ponoszone w ramach dotacji z budżetu państwa i z budżetu gminy realizowane przez jednostkę GOPS;

» **80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania**

przedszkolnego – wydatki bieżące w kwocie 68.038,00 zł zrealizowano na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym: wynagrodzenia i pochodne 67.336,00 zł;

» **80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych** – wydatki bieżące w kwocie 69.505,00 zł zrealizowano na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym;
- wynagrodzenia i pochodne 46.205,00 zł,

» **80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych** – wydatki bieżące w wysokości 59.220,00 zł zrealizowano w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone – na zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych;

» **80195 Pozostała działalność** – wydatki bieżące na kwotę 351.775,07 zł stanowią:

- wydatki na realizację w 2018 roku projektu pn. *Akademia Otwartych Umysłów – wzrost jakości edukacji ogólnej w Gminie Czarna Dąbrówka* w łącznej wysokości 130.583,94 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 17.057,00 zł (projekt współfinansowany ze środków UE i dotacji celowej z budżetu krajowego),

- wydatki na realizację w 2018 roku projektu pn. *Wymarzone przedszkole* w wysokości 170.208,05 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 46.477,12 zł (projekt w całości finansowany ze środków UE),

- wydatki na prace komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych ds. awansu zawodowego nauczycieli w kwocie 1.383,08 zł, w tym wynagrodzenia bezosobowe 1.160,00 zł,

- odpisy na ZFŚS dla emerytowanych nauczycieli w wysokości 49.600,00 zł.

Wydatki w dziale 801 Oświata i wychowanie oraz w rozdziale 85401 Świetlice szkolne były realizowane przez 4 szkoły podstawowe (4 jednostki budżetowe). Każda z jednostek realizowała wydatki w ramach przyznanego budżetu. Na rok 2018 Gmina otrzymała subwencję oświatową z budżetu państwa w kwocie 6.753.368,00 zł. W dziale 801 wykonano dochody z tytułu dotacji, wpływów z różnych opłat, najmów, darowizn i innych dochodów w łącznej wysokości 533.668,23 zł (nie uwzględniając dotacja celowej na 2018 r. ze środków UE i dotacji celowej z budżetu krajowego na projekt pn. *Akademia Otwartych Umysłów – wzrost jakości edukacji ogólnej w Gminie Czarna Dąbrówka* oraz projekt pn. *Wymarzone przedszkole*). Dochody ogółem na „oświatę” w 2018 r. stanowiły kwotę 7.287.036,23 zł. Natomiast wydatki ogółem na „oświatę i edukację” (dział 801 + rozdział 85401) zrealizowano na kwotę 9.071.819,73 zł. Różnica w wysokości 1.784.783,50 zł, to wydatki poniesione na zadania, których nie obejmuje subwencja oświatowa, jak również dotacja z budżetu państwa na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

Dział 851 – Ochrona zdrowia; wydatki ogółem wynoszą 94.777,13 zł, tj. 100,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85153 Zwalczanie narkomanii** – wydatki bieżące rzeczowe w wysokości 2.498,95 zł;

» **85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi** – wydatki bieżące na kwotę 92.066,18 zł, w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe i pochodne na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz wywiady środowiskowe 19.335,63 zł,

- dotacja celowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce na prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych 35.000,00 zł.

Wydatki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi realizowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach zatwierzonego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 97.842,26 zł;

» **85195 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 212,00 zł to wydatki bieżące zrealizowane w ramach zadań zleconych przez administrację rządową na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej.

Dział 852 – Pomoc społeczna; wydatki ogółem wynoszą 1.334.474,75 zł, tj. 97,3% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85202 Domy pomocy społecznej** – wydatki na kwotę 123.882,19 zł to opłaty za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej;

» **85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – wydatki na kwotę 3.980,97 zł to wydatki na obsługę zespołu interdyscyplinarnego (szkolenia, materiały, usługi pocztowe);

» **85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej...** – wydatki bieżące na kwotę 62.621,48 zł poniesiono:

- w ramach dotacji na zadania zlecone – składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych w kwocie 38.783,47 zł,

- w ramach dotacji na realizację zadań własnych – składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych w wysokości 23.838,01 zł,

» **85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** – wydatki bieżące na kwotę 128.266,14 zł poniesiono:

- w ramach dotacji na realizację zadań własnych wg wskazań w wysokości 88.266,14 zł,

- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 40.000,00 zł;

» **85215 Dodatki mieszkaniowe** – wydatki bieżące na kwotę 39.757,30 zł poniesiono:

- w ramach dotacji na zadania zlecone – na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi zadania w wysokości 2.913,49 zł,

- na wypłatę dodatków mieszkaniowych w ramach środków własnych budżetu Gminy w kwocie 36.843,81 zł;

» **85216 Zasiłki stałe** – wydatki bieżące na kwotę 271.048,61 zł poniesiono w ramach dotacji na realizację zadań własnych – na wypłatę zasiłków stałych;

» **85219 Ośrodki pomocy społecznej** – wydatki bieżące na kwotę 449.913,53 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 372.748,62 zł; to wydatki związane z utrzymaniem jednostki GOPS, finansowane z:

- dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 105.710,00 zł,

- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 344.203,53 zł;

» **85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – wydatki bieżące na kwotę 74.344,21 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 60.499,21 zł to wydatki związane z usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, finansowane z:

- dotacji na realizację zadań zleconych w kwocie 35.850,00 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 38.494,21 zł;

» **85230 Pomoc w zakresie dożywiania** – wydatki bieżące na kwotę 175.000,00 zł to wydatki związane z wypłatą świadczeń na dożywianie dzieci, finansowane:

- z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań własnych – program pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie 140.000,00 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 35.000,00 zł;

» **85295 Pozostała działalność** – wydatki bieżące na kwotę 5.660,32 zł zrealizowano na wypłatę świadczeń za prace społeczno – użyteczne.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza; wydatki ogółem wynoszą 336.360,88 zł, tj. 99,5% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85401 Świetlice szkolne** – wydatki na kwotę 185.962,58 zł to wydatki bieżące na prowadzenie świetlic szkolnych w szkołach podstawowych, w tym: wynagrodzenia i pochodne 166.574,43 zł;

» **85415 Pomoc materialna dla uczniów** – wydatki bieżące na kwotę 149.998,30 zł poniesiono na stypendia dla uczniów, finansowane z:

- dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 119.998,64 zł,
- ze środków budżetu gminy (udział własny) w kwocie 29.999,66 zł;

» **85446 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli** – wydatki bieżące na kwotę 400,00 zł zrealizowano na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Dział 855 – Rodzina; wydatki ogółem wynoszą 9.270.025,32 zł, tj. 99,2% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85501 Świadczenie wychowawcze** – wydatki w wysokości 5.475.191,07 zł stanowią:

- wydatki bieżące w kwocie 5.472.691,07 zł związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (program „Rodzina 500 plus”) wraz z obsługą (1,5%) w ramach środków na zadania zlecone, w tym: wynagrodzenia i pochodne 74.800,00 zł,

- zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910) – dot. zwrotów świadczenia wychowawczego do budżetu państwa w kwocie 2.500,00 zł;

» **85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** – wydatki na kwotę 3.478.856,46 zł stanowią:

- wydatki bieżące na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w ramach środków na zadania zlecone w kwocie 3.477.738,95 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 96.040,00 zł,

- zwrot dotacji (świadczeń rodzinnych) pobranych w nadmiernej wysokości 1.117,51 zł;

» **85503 Karta Dużej Rodziny** – wydatki bieżące rzeczowe na kwotę 259,00 zł zrealizowano na zadania związane z przyznaniem Kart Dużej Rodziny (wydatki w całości finansowane z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań zleconych);

» **85504 Wspieranie rodziny** – wydatki na kwotę 280.938,88 zł stanowią:

- wydatki bieżące na wypłatę świadczenia „Dobry start” oraz pokrycie kosztów jego obsługi w wysokości 239.245,88 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 47.847,43 zł,

- wydatki na zatrudnianie asystentów rodziny w ramach realizacji Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 w wysokości 41.693,00 zł, w całości wynagrodzenia i pochodne, finansowane z następujących źródeł:

- z dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych w kwocie 17.005,00 zł,
- ze środków z Funduszu Pracy w wysokości 6.688,00 zł,
- ze środków własnych budżetu Gminy w kwocie 18.000,00 zł;

» **85506 Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych** – wydatki na kwotę 3.000,00 zł to dotacja celowa udzielona dla Fundacji „Rozwiń Skrzydła” na prowadzenie klubiku dziecięcego w Czarnej Dąbrówce;

» **85508 Rodziny zastępcze** – wydatki na kwotę 31.779,91 zł to opłaty za pobyt dzieci z gminy Czarna Dąbrówka w rodzinnych domach dziecka (PCPR Bytów).

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; wydatki ogółem wynoszą 3.094.301,93 zł, tj. 98,9% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód** – wydatki na kwotę 297.511,72 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości 230.000,00 zł stanowiące dotację przedmiotową dla samorządowego zakładu budżetowego (ZGK Czarna Dąbrówka),

b) wydatki inwestycyjne na kwotę 67.511,72 zł poniesione na następujące zadania:

- „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Podkomorzycach” w kwocie 4.536,00 zł,

- dotacje celowe dla ZGK Czarna Dąbrówka w łącznej kwocie 41.508,61 zł na sfinansowanie realizowanych przez zakład budżetowy inwestycji, w tym:

- „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jasieniu” w wysokości 36.509,56 zł,
- „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Mikorowo” w wysokości 4.999,05 zł,

- „Dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – edycja 2018” w wysokości 21.467,11 zł (dofinansowano budowę 8 oczyszczalni przydomowych);

» **90002 Gospodarka odpadami** – wydatki bieżące na kwotę 643.165,64 zł zrealizowane jako:

- dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego (ZGK Czarna Dąbrówka) na obsługę administracyjno-techniczną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Czarna Dąbrówka w wysokości 74.900,00 zł,
- wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Czarna Dąbrówka w wysokości 568.265,64 zł.

Dochody z tytułu opłaty śmieciowej w 2018 r. stanowiły kwotę 662.096,38 zł. Natomiast wydatki ogółem na system gospodarowania odpadami zrealizowano na kwotę 643.165,64 zł. Różnica w wysokości 18.930,74 zł, to nadwyżka zrealizowanych dochodów nad wydatkami;

» **90003 Oczyszczanie miast i wsi** – wydatki bieżące na kwotę 4.798,70 zł zrealizowano na usuwanie zanieczyszczeń z miejsc publicznych;

» **90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg** – wydatki na kwotę 1.168.759,13 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie 267.710,00 zł poniesiono na oświetlenie ulic, placów i dróg gminnych, w tym:

- wydatki w ramach Funduszy Sołeckich 8.397,50 zł,
- wydatki bieżące związane z promocją projektu pn. „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Czarna Dąbrówka” w kwocie 7.779,70 zł;

b) wydatki inwestycyjne w kwocie 901.049,13 zł poniesione zostały na zadanie pn. „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Czarna Dąbrówka” (wydatki dofinansowane w 85% ze środków UE);

» **90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska** – wydatki na kwotę 9.945,29 zł to wydatki bieżące na ochronę środowiska związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;

» **90095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 970.121,45 zł, stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie 311.760,29 zł poniesiono na:

- wynagrodzenia i pochodne dla pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i publicznych związanych z obsługą pozostałego mienia komunalnego Gminy w wysokości 189.241,71 zł,
- obsługę pozostałego mienia komunalnego i inne z tym związane w wysokości 90.416,96 zł (wyłapanie bezpańskich zwierząt i opłaty za ich schronisko (36.285,00 zł), opieka weterynaryjna (4.746,00 zł), utylizacja martwych zwierząt (1.080,00 zł), utrzymanie świetlic, placów i pozostałego mienia komunalnego,
- zakup energii do oświetlenia pozostałego mienia komunalnego w kwocie 22.733,99 zł,
- remonty pozostałego mienia komunalnego w kwocie 3.359,91 zł,
- opłaty za dzierżawy mienia na potrzeby użyteczności publicznej w wysokości 6.007,72 zł,

b) wydatki inwestycyjne w kwocie 658.361,16 zł poniesione zostały na następujące zadania:

- „Budowa pomostu nad jeziorem (w ramach Funduszu Sołeckiego Bochowo)” w kwocie 9.887,00 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka” w wysokości 648.474,16 zł (wydatki dofinansowane w 85% ze środków UE oraz w ramach Funduszu Sołeckiego Nożyno w wysokości 15.500,00 zł).

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; wydatki ogółem wynoszą 1.263.028,63 zł, tj. 96,1% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury** – wydatki bieżące w wysokości 74.928,63 zł to dotacje celowe udzielone dla stowarzyszeń na dofinansowanie zadania pn. *Organizowanie zajęć z zakresu oświaty i wychowania*;

» **92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby** – wydatki bieżące w wysokości 1.053.100,00 zł to dotacja podmiotowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce udzielona na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i turystyki (wydatki omówiono w sprawozdaniu GCKiB);

» **92116 Biblioteki** – wydatki bieżące w kwocie 135.000,00 zł to dotacja podmiotowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce udzielona na prowadzenie Biblioteki Publicznej w Czarnej Dąbrówce (wydatki omówiono w sprawozdaniu GCKiB).

Dział 926 – Kultura fizyczna; wydatki ogółem wynoszą 716.902,76 zł, tj. 99,5% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **92601 Obiekty sportowe** – wydatki bieżące na kwotę 5.950,00 zł zrealizowano na zadanie inwestycyjne pn. „Wyposażenie boiska w bramki (w ramach Funduszu Sołeckiego Nożynko)” – całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego;

» **92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej** – wydatki bieżące na kwotę 73.867,25 zł to dotacje celowe dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na dofinansowanie realizacji zadania pn. *Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu*;

» **92695 Pozostała działalność** – wydatki w wysokości 637.085,51 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie 1.872,10 zł to wydatki poniesione na utrzymanie i budowę nowych placów rekreacyjno-sportowych na terenie Gminy,

b) wydatki majątkowe w kwocie 635.213,41 zł poniesiono na następujące zadania inwestycyjne:

- „Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Nożynie” w kwocie 13.899,00 zł,

- „Otwarta Strefa Aktywności w Czarnej Dąbrówce – zagospodarowanie placu wiejskiego przy ul. Jeziornej” w kwocie 157.200,65 zł (w tym: wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 10.000,00 zł),

- „Otwarta Strefa Aktywności w Rokicinach” w kwocie 70.725,00 zł,

- „Otwarta Strefa Aktywności w Kozach – zagospodarowanie placu przy boisku na plac zabaw” w kwocie 118.080,00 zł (w tym: wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 18.018,00 zł),

- „Otwarta Strefa Aktywności w Podkomorzycach – zagospodarowanie placu wiejskiego” w kwocie 71.128,76 zł (w tym: wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 14.632,00 zł),

- „Otwarta Strefa Aktywności w Nożynie” w kwocie 204.180,00 zł.

Ogółem wydatki budżetu Gminy za 2018 rok zrealizowano na kwotę 36.580.834,34 zł, tj. 98,0% planu, w tym:

a) wydatki bieżące na kwotę **28.524.895,25 zł**, tj. **98,3%** planu,

b) wydatki majątkowe na kwotę **8.055.939,09 zł**, tj. **97,2%** planu.

Zestawienie tabelaryczne dotacji i wydatków bieżących na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej oraz na podstawie zawartych porozumień z organami administracji rządowej na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia załącznik nr 1 do raportu.

Wydatki majątkowe stanowią **22,0%** poniesionych wydatków ogółem. Realizację zadań majątkowych w 2018 roku przedstawia załącznik nr 2 do raportu.

Podsumowując wykonanie budżetu Gminy za rok 2018 stwierdza się, że:

Dochody zrealizowano w kwocie 34.694.622,54 zł

Wydatki zrealizowano w kwocie 36.580.834,34 zł

Osiągnięty wynik (deficyt budżetu) w kwocie -1.886.211,80 zł

Budżet Gminy za rok 2018 zamknięty został deficytem w wysokości -1.886.211,80 zł, który został pokryty kredytem długoterminowy w Banku Gospodarstwa Krajowego. Planowano deficyt budżetu w wysokości 2.238.150,00 zł.

Dochody bieżące wykonano w kwocie 30.560.258,24 zł, zaś wydatki bieżące wykonano w kwocie 28.524.895,25 zł. Nadwyżka operacyjna na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 2.035.362,99 zł.

Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2018 r. stanowi kwotę 9.944.475,00 zł, w tym:

1) kredyt na inwestycje w Nordea Bank Polska S. A. (PKO BP S.A.)	216.200,00 zł (spłata do 2020 r.)
2) kredyt na inwestycje w BGK O/Gdańsk	113.675,00 zł (spłata do 2020 r.)
3) kredyt na pokrycie deficytu (inwestycje) z 2013 r. w BS Łeba	882.000,00 zł (spłata do 2024 r.)
4) kredyt na pokrycie deficytu (inwestycje) z 2014 r. w BS Łeba	420.000,00 zł (spłata do 2024 r.)
5) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2014 r. w PKO BP S.A. O/Gdynia	490.000,00 zł (spłata do 2024 r.)
6) kredyt na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z 2015r. w BS Łeba	910.000,00 zł (spłata do 2024 r.)
7) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2016 r. w BS Łeba	720.000,00 zł (spłata do 2024 r.)
8) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2017r. w Getin Noble Bank S.A.	2.590.000,00 zł (spłata do 2030 r.)
9) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2018r. w Banku Gospodarstwa Krajowego	2.170.000,00 zł (spłata do 2030 r.)
10) wyemitowane obligacje – seria od F do H	1.000.000,00 zł (spłata do 2020 r.)
11) pożyczka w WFOŚiGW na rekul. wysyp. Kozy, Unich.	130.000,00 zł (spłata do 2020 r.)
12) pożyczka w WFOŚiGW na budowę oczyszczalni przydomowych – II etap	302.600,00 zł (spłata do 2021 r.)

W 2018 roku dokonano całkowitej spłaty pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na:

- budowę oczyszczalni przydomowych (I etap),
- rekultywację wysypiska w Rokitach (w tym umorzenie w kwocie 36.000,00 zł).

Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2018 r. jako dług publiczny stanowi 28,66% wykonanych w 2018 roku dochodów.

Indywidualny wskaźnik spłat zobowiązań Gminy obliczony zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) na dzień 31.12.2018 r. został spełniony.

W zakresie wydatków majątkowych wystąpiły odchylenia od planowanych nakładów inwestycyjnych na 2018 rok w następujących zadaniach:

- 1) „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec”, realizacja przez Urząd Gminy Czarna Dąbrówka – zadanie przesunięto do realizacji na 2019 rok.

- 2) „Budowa społecznego centrum aktywności w Rokitach”, realizacja przez Urząd Gminy Czarna Dąbrówka – zadanie przesunięto do realizacji na 2019 rok.

W pozostałych zadaniach inwestycyjnych odchylenia od planowanych nakładów wystąpiły w wyniku niższych kosztów realizacji zadania. Wydatki w tym zakresie przedstawia załącznik nr 3 raportu.

4.2. Działalność inwestycyjna z własnych środków

Inwestycje realizowane przy udziale finansowego wsparcia obejmowały:

- a) Przebudowę drogi gminnej (dz. nr 87) w miejscowości Bochowo na odcinku 900 mb przy udziale dotacji ze środków budżetu Województwa Pomorskiego na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych. Wartość zadania wyniosła **244.388,70 zł**, w tym dotacji **73.830,00 zł**
- b) Przebudowę drogi gminnej (dz. nr 266 i 267) w miejscowości Kleszczyniec na odcinku 400mb przy udziale dotacji z PGL LP Nadleśnictwa Łupawa. Wartość zadania wyniosła **118 122,10 zł**, w tym dotacji **50.000,00 zł**
- c) Przebudowę drogi gminnej przy szkole (dz. nr 9 i 14) w Jasieniu przy udziale dotacji z budżetu państwa w ramach programu gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019. Wartość zadania wyniosła **376.655,01 zł**, w tym dotacji **178.178,00 zł**

4.3. Realizacja Funduszu Sołeckiego

Wydatki jednostek pomocniczych w ramach Funduszu Sołeckiego w 2018 r.

Lp.	Jednostka	Nazwa zadania	Dział	Rozdział	§	Kwota	w tym wydatki majątkowe
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Sołectwo Bochowo	Spotkania kulturalne	750	75095	4210	600	0
					4300	200	0
		Doposażenie placu zabaw	750	75095	4210	3 000	0
		Budowa pomostu nad jeziorem	900	90095	6050	10 000	10 000
		Środki czystości na świetlicę	750	75095	4210	110	0
		Zakup ławek ze stołami	750	75095	4210	2 200	0
		Razem				16 110	10 000
2.	Sołectwo Bochówko	Remont drogi gminnej w m.Glińnica	600	60016	4270	11 000	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	550	0
					4300	200	0
		Ogrodzenie placu przed świetlicą	750	75095	4300	543	0
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	1 331	0
					4300	1 476	0
		Doposażenie świetlicy	750	75095	4210	169	0
		Razem				15 269	0
3.	Sołectwo Czarna Dąbrówka	Remont remizy OSP Czarna Dąbrówka	754	75412	4210	7 000	0
		Zagospodarowanie placu wiejskiego przy ul. Jeziornej	926	92695	6050	10 000	10 000
		Remont ulicy Jabłoniowej	600	60016	4270	413	0
					6050	19 587	19 587
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	1 258	0
					4300	1 000	0

		Zakup zabawek dla przedszkola gminnego	750	75095	4210	3 453	0
					4300	47	0
		Zakup i montaż spowalniacza	600	60016	4210	1 500	0
		Razem				44 258	29 587
4.	Sołectwo Dęby	Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	5 558	0
					4300	1 038	0
		Remont dróg gminnych	600	60016	4270	5 000	0
		Razem				11 596	0
5.	Sołectwo Jasień	Zakup i montaż piłkochwytu	750	75095	4210	4 200	0
		Zakup piasku na boisko do piłki siatkowej	750	75095	4210	300	0
		Organizacja zawodów strzeleckich	750	75095	4210	500	0
		Obsługa strony internetowej sołectwa	750	75095	4170	200	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	300	0
					4300	1 200	0
		Zakup sprzętu i akcesoriów sportowych	750	75095	4210	175	0
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	750	0
		Remont drogi gminnej (droga osiedlowa)	600	60016	6050	21 280	21 280
		Zakup flag	750	75095	4210	200	0
		Działalność kulturalna świetlicy	750	75095	4210	783	0
4300	960				0		
		Razem			30 848	21 280	
6.	Sołectwo Jerzkowice	Remont chodnika w sołectwie	600	60016	6050	18 482	18 482
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	200	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4170	990	0
		Doposażenie świetlicy	750	75095	4210	200	0
		Razem				19 872	18 482
7.	Sołectwo Kartkowo	Poprawa odcinka drogi wyłożonej płytami jumbo oraz dołożenie nowych	600	60016	4270	2 500	0
		Zakup i montaż lampy oświetleniowej	900	90015	4210	4 000	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	600	0
		Wyłożenie polbruku przy altanie i wewnątrz altany	750	75095	4300	1 500	0
		Doposażanie placu zabaw	750	75095	4210	2 472	0
					4300	28	0
		Zakup impregnatu do konserwacji pomostu i placu zabaw	750	75095	4210	452	0
		Razem			11 552	0	
8.	Sołectwo Karwno	Spotkania kulturalne	750	75095	4170	870	0
					4210	230	0
		Materiały do pracy na świetlicy	750	75095	4210	900	0
		Środki czystości i estetyka wsi	750	75095	4210	235	0
					4300	865	0
		Doposażenie świetlicy (piłkarzyki)	750	75095	4210	1 899	0
					4300	101	0
Remont dróg i chodnika Karwno-Soszyce	600	60016	6050	17 118	17 118		
		Razem			22 218	17 118	
9.	Sołectwo Kleszczyniec	Zakup piasku nad jezioro	750	75095	4300	290	0
		Estetyka placu zabaw, konserwacja urządzeń	750	75095	4210	710	0
					4270	600	0
		Impreza kulturalna	750	75095	4210	950	0
					4300	200	0
Zakup 2 ławek betonowych	750	75095	4210	1 986	0		
			4300	542	0		

		Remont drogi do P. Szela	600	60016	6050	9 722	9 722
		Remont drogi wokół stawu w m. Kleszczyniec	600	60016	6050	8 000	8 000
		Razem				23 000	17 722
10.	Sołectwo Kłosy	Remont dróg gminnych	600	60016	6050	8 538	8 538
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	1 500	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	2 620	0
		Razem				12 658	8 538
11.	Sołectwo Kotuszewo	Remont dróg w sołectwie	600	60016	6050	9 914	9 914
		Razem				9 914	9 914
12.	Sołectwo Kozy	Spotkania kulturalne	750	75095	4170	900	0
					4210	416	0
		Działalność kulturalna świetlicy	750	75095	4210	816	0
		Zakup garażu	750	75095	4210	1 900	0
		Remont pomieszczeń przy świetlicy	750	75095	4210	4 284	0
		Zagospodarowanie placu przy boisku na plac zabaw	926	92695	6050	18 018	18 018
		Razem				26 334	18 018
13.	Sołectwo Mikorowo	Estetyzacja wsi	750	75095	4170	620	0
					4210	874	0
					4300	2 506	0
		Remont drogi od p. Zganiacz do szkoły	600	60016	6059	14 000	14 000
		Imprezy i spotkania integracyjne	750	75095	4210	477	0
					4300	200	0
		Razem				18 677	14 000
14.	Sołectwo Mydlita	Spotkania kulturalne	750	75095	4210	594	0
					4300	200	0
		Remont dróg gminnych	600	60016	6050	15 095	15 095
		Razem				15 889	15 095
15.	Sołectwo Nożynko	Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	59	0
					4300	322	0
		Wyposażenie boiska w bramki	926	92601	6050	5 950	5 950
		Budowa chodnika na odcinku 80 m	600	60016	4210	10 000	0
		Razem				16 331	5 950
16.	Sołectwo Nożyno	Dofinansowanie do modernizacji Sali Wiejskiej w Nożynie w ramach zad. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka	900	90095	6059	15 500	15 500
		Imprezy kulturalne i integracyjne	750	75095	4170	1 000	0
					4210	1 500	0
		Doposażenie Sali Domu Ludowego (krzesła, stoły)	750	75095	4210	4 263	0
					4300	431	0
		Doposażenie świetlicy środowiskowej	750	75095	4210	1 106	0
		Dofinansowanie OSP Nożyno (zakup karchera)	754	75412	4210	1 039	0
		Paliwo do kos spalinowych	750	75095	4210	300	0
		Razem				25 139	15 500
17.	Sołectwo Otnoga	Remont dróg gminnych	600	60016	6059	11 439	11 439
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	600	0
		Razem				12 039	11 439
18.	Sołectwo Podkomorzyce	Zagospodarowanie placu wiejskiego	926	92695	6050	14 632	14 632
		Imprezy Kulturalne	750	75095	4210	570	0
					4300	200	0
		Razem				15 402	14 632
19.		Remont drogi gminnej	600	60016	6050	10 000	10 000

	Sołectwo Przulaski	Spotkania kulturalne	750	75095	4210	844	0
		Razem				10 844	10 000
20.	Sołectwo Rokiciny	Wykonanie znaków informacyjnych z numerami domów	750	75095	4210	1 000	0
		Doposażenie OSP Rokiciny	754	75412	4210	2 000	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4170	950	0
					4210	850	0
					4300	200	0
		Remont dróg gminnych oraz wjazdy	600	60016	6050	17 173	17 173
		Razem				22 173	17 173
21.	Sołectwo Rokitki	Renowacja placu zabaw	750	75095	4210	2 824	0
					4300	18	0
		Modernizacja oświetlenia	900	90015	4210	500	0
					4300	4 500	0
		Wymiana desek i balustrad na pomoście	750	75095	4270	5 658	0
		Wykonanie zjazdu na wózki na placu zabaw	750	75095	4300	500	0
		Spotkanie kulturalne	750	75095	4170	748	0
		Wykonanie wieńca dożynkowego	750	75095	4300	300	0
		Razem				15 048	0
22.	Sołectwo Rokity	Doposażenie OSP Rokity	754	75412	4210	2 000	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	678	0
					4430	322	0
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4210	1 260	0
		Rewitalizacja sołectwa	600	60016	6050	30 000	30 000
					750	75095	4210
			4270	1 002	0		
		Razem				35 760	30 000
23.	Sołectwo Unichowo	Modernizacja ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej	750	75095	4170	280	0
					4210	125	0
					4300	825	0
		Działalność kulturalna świetlicy	750	75095	4210	2 492	
					4300	32	0
		Estetyzacja sołectwa	750	75095	4170	280	0
					4210	2 590	0
					4300	825	0
		Doposażenie świetlicy	750	75095	4210	5 475	0
					4300	20	0
Doposażenie OSP Czarna Dąbrówka	754	75412	4210	800	0		
Zakup materiału do remontu dróg w Sołectwie	600	60016	4210	7 500	0		
		Razem				21 244	0
24.	Sołectwo Wargowo	Estetyzacja sołectwa	750	75095	4300	2 250	0
		Spotkania kulturalne	750	75095	4210	914	0
					4300	1 168	0
		Zakup sprzętu muzycznego	750	75095	4210	1 349	0
		Podłączenie lampy pod zasilanie elektryczne	900	90015	4300	651	0
		Wykonanie tablicy drewnianej	750	75095	4210	600	0
		Zakup grilla	750	75095	4210	700	0
		Remont altany drewnianej	750	75095	4270	6 000	0
		Razem				13 632	0
Ogółem						465 807	284 448

5. BEZPIECZEŃSTWO

5.1. Bezpieczeństwo publiczne w aspekcie działań Ochotniczych Straży Pożarnych

Poczucie bezpieczeństwa jest niezwykle ważnym aspektem życia każdego mieszkańca gminy. W odniesieniu do Gminy Czarna Dąbrówka instytucjami realizującymi zadania z zakresu bezpieczeństwa są: Policja, Straż Pożarna, oraz Wójt Gminy poprzez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Służby te w perspektywie realizowanych czynności współpracują ze sobą na różnych płaszczyznach, z uwzględnieniem ścisłego współdziałania i kooperacji zarówno w aspekcie systemów ratowniczych jak również miejscowych działań mających na celu eliminowanie wystąpienia zagrożenia.

Bezpieczeństwo publiczne w aspekcie działań Ochotniczych Straży Pożarnych

Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka działa sześć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych skupiających w swoich szeregach 277 członków, z czego 137 może brać czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych¹. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej Dąbrówce i Nożynie wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W zasobach jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych znajduje się 8 pojazdów ratowniczych: 1 ciężki samochód gaśniczy (OSP Mikorowo), 4 średnie samochody gaśnicze (OSP Czarna Dąbrówka, OSP Jasień, OSP Rokity, OSP Nożyno), 1 średni samochód ratowniczo-gaśniczy (OSP Czarna Dąbrówka), 1 lekki samochód gaśniczy z motopompą (OSP Rokiciny) oraz 1 samochód operacyjny przeznaczony również do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego. Szczegółowe zestawienie pojazdów pożarniczych przedstawia poniższa tabela:

Jednostka	Nazwa pojazdu	Marka	Typ nadwozia	Symbol rodzaj	Rok produkcji
OSP CZARNA DĄBRÓWKA	GBArt 3/24	MAN	Gaśniczy	Średni	1990
	GBA 2,5/16	Mercedes	Gaśniczy	Średni	1971
	Ponton śrubowy	Mariners	Specjalny	Lekki	1998
	Przyczepka do pontonu	Tramp Trial	Specjalny	Lekki	1998
	SLOp	Nissan	Specjalny	Lekki	2002
OSP Nożyno	GBArt 3/16	Renault	Gaśniczy	Średni	1993
OSP Mikorowo	GCBA 6/32	Jelcz	Gaśniczy	Ciężki	1977
OSP Jasień	GBA 2,5/16	Mercedes	Gaśniczy	Średni	1982
OSP Rokity	GBArt 2,5/16	Mercedes	Gaśniczy	Średni	1980
OSP Rokiciny	GLM 13	VW T4	Gaśniczy	Lekki	1991

5.2. Interwencje

W 2018 roku na terenie powiatu bytowskiego jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniował 1456 razy. W ogólnej liczbie zanotowanych zdarzeń pożary stanowiły 17,1 % (249) natomiast miejscowe zagrożenia 80,7% (1175), oraz zgłoszono 32 alarmy fałszywe.

Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka zanotowano w 2018 roku 115 zdarzeń, co stanowi spadek podejmowanych interwencji o 17,9 % (25 zdarzeń). W przełożeniu na Gminę Czarna Dąbrówka w 2018 roku

¹ Dane statystyczne ZOGm ZOSP RP w Czarnej Dąbrówce za 2018 rok.

odnotowano 23 pożary, 90 miejscowych zagrożeń oraz 2 alarmy fałszywe. Ilość odnotowanych zdarzeń na terenie Gminy Czarna Dąbrówka stanowi 7,9 % wszystkich zdarzeń w powiecie bytowskim.

Jednostka	Pożar	Miejscowe zagrożenie	Alarm Fałszywy	Razem
Czarna Dąbrówka	16	45	1	62
Nożyno	7	8	0	15
Mikorowo	5	10	0	15
Jasień	3	13	1	17
Rokity	4	23	1	28
Rokiciny	0	4	0	4

W związku z powstałymi zdarzeniami na terenie Gminy Czarna Dąbrówka wystąpiły również straty finansowe, których szacunkowe wartości w tys. zł przedstawia poniższa tabela. Analogicznie dzięki sprawnie podejmowanym działaniom wartość uratowanego mienia podczas prowadzonych działań jest istotnym aspektem wskazującym konieczność funkcjonowania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w obecnym kształcie.

POŻARY					MIEJSCOWE ZAGROŻENIA				
OGÓŁEM			Średnio na 1 zdarzenie		OGÓŁEM			Średnio na 1 zdarzenie	
straty	W tym budynki	Mienie uratowane	Straty	W tym budynki	Straty	W tym budynki	Mienie uratowane	Straty	W tym budynki
349,3	40	770	3	0,3	281	1	200	2,4	0

5.3. Finansowanie i dotacje

Podstawowym obowiązkiem samorządu lokalnego jest utrzymanie Jednostek Ochrony Przeciwpożarowych. W 2018 r. środki finansowe przeznaczone na całość działalności i utrzymania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wyniósł 526 679,36 zł. Na całość kwoty złożyło się szereg dotacji i dofinansowań. Poniższe tabele przedstawiają kwoty oraz asortyment jaki został zakupiony w ramach otrzymanych dotacji.

Jednostka	Asortyment	Kwota dotacji	Źródło
OSP Czarna Dąbrówka	Remont strażnicy	14 934,00 zł	KG PSP
OSP Jasień	Remont strażnicy	14 834,00 zł	MSWiA
OSP Nożyno	Dofinansowanie zakupu wozu strażackiego	17 500,00 zł	Starostwo Powiatowe
Jednostki OSP	System alarmowania	189 549,86 zł I etap	Fundusze Europejskie
Jednostki OSP	Olej napędowy i paliwo	5 000,00 zł	Starostwo Powiatowe
OSP Czarna Dąbrówka	Buty specjalne	1 500,00 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
OSP Mikorowo	Motopompa Szlamowa	3 000,00 zł	
Razem		246 317,86 zł	

Dwie pierwsze dotacje, dotyczące remontu strażnic w jednostkach OSP Jasień oraz OSP Czarna Dąbrówka były przełane bezpośrednio na konta bankowe jednostek OSP, i nie są ujęte w ogólnym bilansie kosztów. Jednakże wskazanie ich w niniejszym raporcie uznano za konieczne, jako inwestycje w mienie Gminy Czarna Dąbrówka.

Wysokość wydatków finansowych poniesionych z budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na funkcjonowanie jednostek OSP w 2018 roku wyniosła 280 361,50 zł. Do ważniejszych wydatków należy zaliczyć:

- Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nożyno. Zakup ten umożliwił przesunięcie samochodu gaśniczego Mercedes Benz z OSP Nożyno do OSP Jasień i tym samym wycofanie z podziału bojowego wysłużonego samochodu marki Star.
- Realizacja modernizacji systemu alarmowania jednostek OSP oraz mieszkańców z terenu Gminy przed zagrożeniami.
- Wymiana drzwi garażowych w OSP Jasień
- Remont elewacji OSP Czarna Dąbrówka

Po raz pierwszy w 2018 roku Ministerstwo Sprawiedliwości uruchomiło środki finansowe na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych Fundusz Sprawiedliwości. Wskazany sprzęt przeznaczony był dla jednostek w szczególności realizujących działania podczas wypadków drogowych. Zakup tego rodzaju sprzętu w znacznym stopniu podniósł gotowość bojowa jednostek OSP.

Jednostka	Asortyment	Koszt zakupu	Kwota dotacji
OSP Czarna Dąbrówka	Zestaw rat-med. PSP R1 szt. 2	12 00,00 zł	11 880,00 zł
	Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny	5 400,00 zł	5 346,00 zł
	Detektor wielogazowy	4 500,00 zł	4 455,00 zł
	Detektor napięcia	2300,00 zł	2 277,00 zł
	Przenośny zestaw oświetleniowy	3 900,00 zł	3 861,00 zł
	Bosak dielektryczny	2 100,00 zł	2 079,00 zł
	Sprzęt do oznakowania terenu akcji	4 600,00 zł	4 554,00 zł
OSP Nożyno	Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny	5 400,00 zł	5 346,00 zł
	Detektor napięcia	2300,00 zł	2 277,00 zł
RAZEM		42 500,00 zł	42 075,00 zł

Całokształt podejmowanych działań związanych z funkcjonowaniem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka pozwala na ich sprawną pracę w trakcie podejmowania działań ratowniczo-gaśniczych. Realizowane specjalizacje ratownicze dają szeroki wachlarz możliwości niesienia pomocy osobom potrzebującym, a co za tym idzie w znaczący sposób podnoszą poziom bezpieczeństwa społeczności lokalnej.

W chwili obecnej Ochotnicze Straże Pożarnej dysponują nowoczesnym sprzętem ratowniczym. W planach działalności długofalowej koniecznym będzie wymiana wysłużonych samochodów w OSP Czarna Dąbrówka (Mercedes Benz) oraz w OSP Mikorowo (Jelcz).

W aspekcie zakupu podstawowego sprzętu ratowniczego planowane wydatki powinny skupić się przede wszystkim na ochronie indywidualnej strażaka oraz nowoczesnym sprzęcie do prowadzenia działań w strefie zadymionej, a także umożliwiającej lokalizację zarzewi ognia.

6. SPRAWOZDANIE REFERATU PROGRAMÓW UNIJNYCH ZA 2018 ROK

6.1. Informacje na temat realizowanych projektów

Rok 2018 r. był dla Referatu Programów Unijnych bardzo owocny i pracowity. Pracowaliśmy nad 25 wnioskami, na różnych etapach ich realizacji, czyli: złożenie dokumentacji konkursowej, negocjacje/przygotowanie dokumentacji do umowy, przygotowanie procedury przetargowej, realizacja zaplanowanych działań/zadań, składanie wniosków częściowych, rozliczenia końcowe projektów, końcowa kontrola Instytucji Zarządzającej.

Poniższa tabela oraz zawarte pod nią opisy krótko charakteryzują każdy z projektów.

LP.	Wyszczególnienie	Całkowity koszt (BRUTTO)	Otrzymane dofinansowanie	Status/etap
I. Projekty pisane na UG				
1.	Termomodernizacja II etap - Remiza OSP Rokity, sala wiejska w Nożynie	597268,37	507678,11	zakończony
2.	Edukacja ogólna- Akademia Otwartych Umysłów	1 184 485,16	1 125 260,66 + wkład własny niefinansowy do 100%	zakończony
3.	Przebudowa drogi Nożyno	291 430,48	187 002,00	zakończony
4.	Przebudowa drogi Zawiat	1 341 091,55	838 233,00	zakończony
5.	Przebudowa drogi Mikorowo	962 294,33	523 122,00	zakończony
6.	Przebudowa ul. Jeziornej w Czarnej Dąbrówce	466 129,96	292 528,00	zakończony
7.	Przebudowa ul. Ogrodowej w Czarnej Dąbrówce	398 577,33	216 974,00	zakończony
8.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na ledowe	908 828,83	772 504,45	zakończony
9.	OSA (Otwarte Strefy Aktywności) – w 5 miejscowościach: Kozy, Podkomorzyce, Rokiciny, Nożyno, Czarna Dąbrówka	593020,00	200 000,00	zakończony
10.	Aktywna Tablica – wszystkie szkoły	64 800,00	51 840,00	zakończony
11.	Aktywne sołectwo- Kleszczyniec	18 819,00	10 000,00	zakończony
12.	Wymarzone przedszkole	577415,63	490803,29 + wkład własny niefinansowy do 100%	umowa 2018, w trakcie realizacji do 07.2019
13.	Budowa targowiska „Mój rynek” w Czarnej Dąbrówce	1 555 279,82	988 782,00	umowa 2018, obecnie trwają procedury przetargowe
14.	Zagospodarowanie przy jeziorze w Unichowie	822 988,93	219 900,00	umowa 2018, obecnie trwają procedury przetargowe
15.	Modernizacja oczyszczalni w Podkomorzycach	5 111 950,92	3 532 649,00	umowa 2018, obecnie trwa opracowywanie dokumentacji technicznej
16.	Fotowoltaika – osoby prywatne oraz hydrofarmie, przepompownie, SUV	3 090 621,21	2 250 687,35	umowa 2018, obecnie trwają procedury przetargowe
17.	PSZOK	783 565,98	666 031,00	umowa 2018, prace zaplanowano na 2020 r.

RAZEM I:		18768567,50	12873994,86	
II. Projekty pisane przez Referat PU składane za pośrednictwem stowarzyszeń				
18.	„Umiem pływać”	34790,00	22 680,00	zakończony
19.	Remont wraz przebudową świetlicy w Kozach	131 998,74	126 956,00	zakończony
20.	ASOS – program na rzecz aktywności społecznej osób starszych- Jasień	26 100,00	23 490,00	zakończony
21.	Zakup stroi kaszubskich dla zespołu kaszubskiego w Jasieniu	26 384,20	25 000,00	zakończony
22.	Budowa społecznego centrum aktywności jako budynku Sali wiejskiej w Rokitach	391 249,40	260 000,00	umowa 2018, w trakcie realizacji
23.	Warsztaty kulinarno-dietetyczne + wyposażenie PDS	10 427,60	9 870,00	umowa 2018, w trakcie realizacji
24.	Plac zabaw w Rokitach - doposażenie	27 114,28	25 000,00	Informacja o przyznaniu dofinansowania
25.	Siłownia zewnętrzna w Rokitach	29452,86	25000,00	Informacja o przyznaniu dofinansowania
RAZEM II:		677517,08	517996,00	
RAZEM (I-II)		19.446.084,58	13.391.990,86	

6.2. Krótka charakterystyka projektów

1. Projekt partnerski pt.: „**Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gmin Tuchomie, Czarna Dąbrówka, Studzienice oraz Parchowo**” współfinansowany z UE w ramach RPO WP na lata 2014 – 2020, Gmina Czarna Dąbrówka realizowała wspólnie z Gminą Parchowo. Ostateczna wartość prac termomodernizacyjnych dotyczących naszej gminy z podziałem na budynki ukształtowała się następująco:

2017

- 1) Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Nożynie polegająca m.in. na dociepleniu ścian zewnętrznych, fundamentowych i dachu, wymianie stolarki otworowej, modernizacji C.O. oraz modernizacji instalacji elektrycznej, oświetleniowej. Koszty całkowite 866.755,84 zł, dofinansowanie 736.716,40 zł.

2018

- 2) Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Nożynie, której zakres prac obejmował: rozbiórka podłogi (sala, zaplecze), wykonanie nowych posadzek, docieplenie ścian zewnętrznych, fundamentowych i dachu wraz z wymianą pokrycia, wymiana stolarki otworowej, montaż pompy ciepła wraz z instalacją wewnętrzną C.O. CWU. Koszty całkowite 466.425,45 zł, dofinansowanie 396.461,63 zł
- 3) Termomodernizacja budynku OSP w Rokitach polegająca na: dociepleniu ścian zewnętrznych i dachu wraz z wymianą pokrycia, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, montażu pompy ciepła. łączny koszt 130.842,92 zł, dofinansowanie 111.216,48 zł.

Opracowanie studium wykonalności i promocja projektu 8.595,50 zł, dofinansowanie 7.306,18 zł.
Całkowity koszt wszystkich działań w ramach projektu po stronie Gminy Czarna Dąbrówka 1.472.619,71 zł, dofinansowanie 1.251.700,69 zł.

2. Projekt „Akademia Otwartych Umysłów – wzrost jakości edukacji ogólnej w Gminie Czarna Dąbrówka” realizowany był w ramach Priorytetu III Edukacja, Działanie 3.2 Edukacja ogólna, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu była poprawa jakości procesu kształcenia poprzez podwyższanie kompetencji uczniów oraz doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie podstawy kształcenia ogólnego. Operacja realizowana była od 01.08.2016r. do 30.06.2018r.

Projekt skierowany został do 345 osób, w tym 318 uczniów szkół podstawowych i oddziałów gimnazjalnych oraz 27 nauczycieli, uczących w szkołach na terenie naszej gminy.

W ramach projektu sfinansowano zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, język angielski z wykorzystaniem platformy e-learningowej, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe (uczenia się oraz społeczne), doradztwo zawodowe dla uczniów gimnazjum. Dodatkowo w czerwcu 2018r. zrealizowano warsztaty z robotyki.

Zrealizowano szkolenia dla 27 nauczycieli umożliwiające im zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do profesjonalnego wspierania uczniów - szkolenie ogólnorozwojowe, z zakresu coachingu oraz z zakresu wykorzystywania narzędzi TIK. Łączny koszt szkoleń wraz z materiałami: 130.450,00zł

W ramach projektu zarówno w pierwszym jak i drugim roku szkolnym zorganizowano wyjazdy edukacyjne: uczniowie SP wybrali się do Gdańska, a gimnazjaliści do Warszawy.

W ramach projektu doposażono pracownie szkół oraz zakupiono pomoce i materiały dydaktyczne:

- 1) SP Czarna Dąbrówka: tablice interaktywne - 4 szt., projektory - 4 szt., laptopy - 6 szt., programy do tablic: matematyka, biologia, geografia, matematyka (gimnazjum), chemia, przyroda, szafa na odczynniki, wyposażenie pracowni chemicznej i przyrodniczej;
- 2) SP Rokity: tablice interaktywne - 4 szt., projektory – 4 szt., laptopy - 4 szt., drukarka, wyposażenie pracowni przyrodniczej i chemicznej, pomoce dydaktyczne do języka angielskiego;
- 3) SP Nożyno: tablice interaktywne - 3 szt., projektory - 3 szt., laptopy - 3 szt., wyposażenie pracowni fizycznej i przyrodniczej;
- 4) SP Jasień: tablica interaktywna, projektor, komputer przenośny all in one, programy do tablic: angielski - 4 szt., matematyka, przyroda dla nauczyciela, przyroda dla ucznia, środowisko i ekologia, wyposażenie pracowni przyrodniczej;

Ogólna wartość projektu 1.184.485,16 zł, w tym 1.125.260,66 zł stanowi dofinansowanie, pozostała część 59.224,50 zł to wkład niefinansowy gminy w postaci udostępnienia sal lekcyjnych do realizacji zajęć.

3. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nożyno” - w ramach inwestycji przebudowano drogę żwirową przy kościele w miejscowości Nożyno i wykonano nawierzchnię drogi z kostki betonowej typu starobruk wraz z zjazdami na dł. 349 mb, wykonano również chodnik. **Koszty całkowite zadania wyniosły: 291 430,48 zł, dofinansowanie 187 002,00 zł.**

4. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zawiat” - przedmiotem inwestycji było zaprojektowanie i wykonanie przebudowy ponad 1 km drogi gminnej w miejscowości Zawiat. Inwestycja uwzględniała wycinkę drzew, roboty ziemne, wykonanie nowego odwodnienia oraz wykonanie uspokojenia ruchu w postaci progów zwalniających wyspowych. Powstała droga o nawierzchni mineralno -asfaltowej, dwa pasy po 2,25 m + pobocza 2 x 0,5 m, pobocza z mieszanki optymalnej gr. 15 cm (kruszywo łamane). **Koszty całkowite 1 341 091,55 zł, dofinansowanie 838 233,00 zł.**
5. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Mikorowo”- w ramach projektu przebudowano 209 mb drogi wewnętrznej i 207,5 mb drogi gminnej o nawierzchni z masy mineralno - asfaltowej a pobocza z mieszanki optymalnej gr. 15 cm (kruszywa łamanego). **Koszty całkowite zadania 962 294,33 zł, dofinansowanie 523 122,00 zł.**
6. „Przebudowa ulicy Jeziornej w miejscowości Czarna Dąbrówka” - przedmiotem inwestycji było zaprojektowanie i wykonanie przebudowy ulicy Jeziornej. Zamówienie uwzględniało roboty ziemne, wykonanie nowego odwodnienia, przebudowę chodników i zjazdów. W ramach inwestycji przebudowano 405 mb drogi, którą pokryto masą bitumiczną. **Koszt całkowity zadania 466 129,96 zł, dofinansowanie 292 528,00 zł.**
7. „Przebudowa ulicy Ogrodowej w miejscowości Czarna Dąbrówka” - inwestycja polegała na przebudowie istniejącej jezdni i zjazdów. W ramach projektu wykonano 335 mb drogi, którą pokryto nawierzchnią asfaltową oraz zjazdy (asfalt/kostka brukowa). **Koszty całkowite zadania wyniosły: 398 577,33 zł, dofinansowanie 216 974,00 zł.**
8. „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie gmin Czarna Dąbrówka oraz Parchowo” - w kwietniu 2018r. zakończyły się prace modernizacyjne oświetlenia w ramach projektu realizowanego przez Gminę Czarna Dąbrówka w partnerstwie z Gminą Parchowo.

Przedmiotem projektu była modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie partnerskich gmin, w celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, a poprzez to kosztów jego utrzymania oraz osiągnięcia redukcji emisji CO₂. **Całkowita wartość projektu ostatecznie wyniosła 1.395.548,53 zł, dofinansowanie 1.186.216,20 zł, koszt modernizacji dot. naszej gminy 908.828,83 zł (dof. 772.504,45zł).**

Gmina Czarna Dąbrówka w ramach projektu wymieniła 551 opraw oświetleniowych na ledowe, wraz z wysięgnikami w miejscach, w których były one wymagane. Nowe lampy posiadają innowacyjny system sterowania, dzięki któremu automatycznie można ustawić różne natężenie światła w dzień i w nocy. Gmina Parchowo zmodernizowała 276 lamp. Zatem modernizacją objęto ponad 98% punktów świetlnych znajdujących się na terenie Gminy Czarna Dąbrówka oraz Parchowo.

Lampy zmodernizowane w ramach projektu na terenie naszej gminy: Bochowo – 15, Bochówko – 6, Czarna Dąbrówka – 114, Dęby - 2, Drażkowo - 3, Glińnica – 1, Jasień – 49, Jerzkowice – 25, Kartkowo 3, Karwno – 18, Kleszczyniec – 23, Kłosy – 4, Kotuszewo – 10, Kozin – 8, Kozy – 30, Łupawsko – 12, Mikorowo – 27, Mydlita – 9, Nożynko - 16, Nożyno – 38, Osowskie - 4,

Podkomorki - 1, Podkomorzyce – 6, Przyłaski – 1, Rokiciny – 11, Rokitki – 12, Rokity – 34, Soszyce – 5, Świąchowo – 2, Unichowo – 32, Wargowo – 25, Zawiat – 5.

9. Gmina Czarna Dąbrówka zakończyła realizację projektu budowy Otwartych Stref Aktywności w Gminie Czarna Dąbrówka dofinansowanego z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach pierwszej edycji Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – **Otwarte Strefy Aktywności (OSA)**. Przedsięwzięcie obejmowało budowę 5 Otwartych Stref Aktywności w następujących lokalizacjach:

1. Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Czarna Dąbrówka – wariant rozszerzony
2. Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Rokiciny – wariant podstawowy
3. Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Kozy – wariant rozszerzony.
4. Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Podkomorzyce – wariant podstawowy
5. Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Nożyno – wariant rozszerzony

Wariant podstawowy to siłownia plenerowa i strefa relaksu, wariant rozszerzony - siłownia plenerowa, strefa relaksu, sprawnościowy plac zabaw dla najmłodszych oraz ogrodzenie terenu.

Całkowity koszt zadania wyniósł 593020,00 zł, dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki to kwota 200 000 zł.

10. **Aktywna tablica** - trzy kolejne Szkoły Podstawowe z terenu naszej gminy, tj. Szkoła Podstawowa w Czarnej Dąbrówce, Nożynie i Jasieniu otrzymały wsparcie finansowe w ramach Rządowego Programu „Aktywna Tablica”. Placówki otrzymały dofinansowanie w wysokości 37.840,00 zł z Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz 9460,00 zł z budżetu Gminy Czarna Dąbrówka. Łączna wartość projektu wynosi 47.300,00 zł.

W ramach dofinansowania szkoły otrzymały:

1. SP Czarna Dąbrówka – 2 x monitor interaktywny o przekątnej ekranu min 55”,
2. SP Nożyno - tablica interaktywna z projektorem ultrakrótkoogniskowym, monitor interaktywny o przekątnej ekranu min 55”,
3. SP Jasień - 2 x monitor interaktywny min 55”.

W 2017 roku dofinansowanie z programu „Aktywna Tablica” otrzymała Szkoła Podstawowa w Rokitach, która w ramach projektu zakupiła - tablicę interaktywną z projektorem ultrakrótkoogniskowym oraz monitor interaktywny o łącznej wartości 17 500,00 zł (dofinansowanie z MEN 14 000,00 zł). **Łączna wartość całego projektów 2017 i 2018 roku to 64.800,00 zł, dofinansowanie 51.840,00 zł.**

11. **Projekt „Aktywna społeczność – to my”** dofinansowany z programu „Aktywne Sołectwo Pomorskie”, polegał głównie na zwiększeniu bezpieczeństwa i doprowadzeniu do użyteczności istniejącego placu rekreacyjno – sportowego w miejscowości Kleszczyńiec.

Zadanie przewidywało: nawiezenie ziemi, wyrównanie, w tym demontaż i ponowny montaż urządzeń zabawowych, elementów małej architektury, wykonanie ogrodzenia, zasianie trawy, pomalowanie, konserwacja, drobne naprawy urządzeń zabawowych i elementów małej architektury - jest to niefinansowy wkład własny mieszkańców Kleszczyńca. **Całkowity koszt zadania 17 500,00 zł, dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego 10 000,00 zł.**

12. Projekt „**Wymarzone przedszkole**” Gmina Czarna Dąbrówka realizuje w partnerstwie z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli ze Słupska. Operacja skierowana jest do 256 osób: 243 uczniów oddziałów przedszkolnych (OP) oraz 13 nauczycieli. Wsparciem zostały objęte wszystkie placówki wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Czarna Dąbrówka: 3 oddziały (w tym 1 nowy) SP Nożyno, 4 SP Rokity (w tym 1 nowy), 4 SP Cz. Dąbrówka, 2 SP Jasień. Celem projektu jest podniesienie jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego oraz stworzenie dodatkowych trwałych miejsc edukacji przedszkolnej (utworzenie nowej 20 - os. grupy w OP Nożyno, utworzenie nowej 20 - os. grupy w OP Rokity oraz zwiększenie liczby miejsc w OP Rokity – 6 os.).

W ramach projektu dostosowano istniejącą bazę lokalową przedszkoli do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego: adaptacja pomieszczeń, zakup i montaż wyposażenia w tym TIK, zakup pomocy dydaktycznych. Na cały rok szkolny 2018/2019 zaplanowano:

- przeprowadzenie dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów: logopedia, gimnastyka korekcyjna, rytmika, integracja sensoryczna, robotyka, j. angielski;
- organizację wycieczek edukacyjnych;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli wychowania przedszkolnego poprzez podniesienie ich kompetencji i kwalifikacji do pracy z dziećmi - przeszkolenie 12 nauczycieli (praca z dzieckiem niepełnosprawnym, arteterapia, zaburzenia mowy, aktywizacja dzieci podczas pracy, wykorzystywanie narzędzi TIK), studia podyplomowe z integracji sensorycznej - 1 nauczyciel;
- przeprowadzenie spotkań edukacyjnych z rodzicami;
- stworzenie gabinetu integracji sensorycznej w SP Rokity.

W ramach projektu ujęty został koszt bieżącej działalności nowo utworzonego OP w Nożynie, tj.: wynagrodzenie nauczyciela wychowania przedszkolnego oraz jego pomocy. Całkowity koszt zadania: 577415,63 zł, dofinansowanie: 490803,29 zł, pozostała część stanowi niefinansowy wkład własny w postaci udostępnienia sal lekcyjnych.

13. W styczniu 2018 r. podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim o dofinansowanie projektu „**Mój Rynek**” – **Targowisko w Czarnej Dąbrówce**” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury”. Przedmiotem inwestycji jest zagospodarowanie terenu targowiska „Mój Rynek” w Czarnej Dąbrówce na działce nr 2/4 i 2/7. W ramach operacji zaplanowano wykonanie:

- parterowego niepodpiwniczonego budynku handlowego do handlu artykułami przemysłowymi wraz z instalacjami wewnętrznymi, przykrytego dachem dwuspadowym o konstrukcji drewnianej,
- budowę trzech wiat (pawilonów) o konstrukcji drewnianej przykryte dachami czterospadowymi,
- wykonanie podwyższonej strefy wystawowej jako terenu utwardzonego ograniczonego ścianami oporowymi,
- wykonanie placów utwardzonych wraz z infrastrukturą techniczną i elementami małej architektury.

Realizacja inwestycji planowana jest na rok 2019. **Całkowity koszt operacji według umowy 1 555 279,82 zł, dofinansowanie: 988 782,00 zł.**

14. Projekt „**Zagospodarowanie terenu przy jeziorze w Unichowie**” obejmuje powstanie infrastruktury rekreacyjno - turystycznej przy jeziorze w Unichowie. Cel szczegółowy operacji to zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej powiązanej z rybactwem lub wodą.
Całość zadania: 822.988,93 zł, dofinansowanie: 219.900,00 zł.

Projekt z uwagi na swoją złożoność będzie realizowany w 2 etapach:

I ETAP (szacowany koszt: 172.705,88 zł)

1. Przyłącze wodociągowe;
2. Oświetlenie zewnętrzne – inst. urządzeń;
3. Zagospodarowanie terenu przy jeziorze w Unichowie: roboty przygotowawcze, roboty ziemne, kosze gabionowe, murki oporowe.

II ETAP (szacowany koszt: 650.283,05 zł)

4. Zagospodarowanie terenu przy jeziorze: nawierzchnie utwardzone, drewniana scena, magazyn na sprzęt wodny, boisko wielofunkcyjne, miejsce na ognisko, wyposażenie terenu (ławki, stoły, parasole, kosze), ogrodzenie;
5. Zagospodarowanie terenu – plac zabaw: wyposażenie terenu w urządzenia zabawowo - rekreacyjne (m.in. zjazd linowy, gumowe zwierzęta, zestaw zabawowy), ogrodzenie.

15. 20 czerwca 2018 r. podpisano umowę na dofinansowanie projektu „**Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Podkomorzycach**” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020. Inwestycja otrzyma wsparcie w wysokości 85% kosztów kwalifikowalnych tj. **3.532.649,00 zł, całkowita wartość projektu 5.111.950,92zł.**

Dofinansowanie obejmuje modernizację, rozbudowę następujących elementów:

- przepompowni ścieków dowożonych,
- stacji zlewnej,
- dwóch reaktorów,
- zbiornika ścieków oczyszczonych,
- budynku techniczno - socjalnego,
- placów i dróg utwardzonych,
- oświetlenia zewnętrznego.

Efektem realizacji będzie wzrost przepustowości oczyszczalni z poziomu 290 do 600m³/dobę. Istniejąca oczyszczalnia wybudowana została 20 lat temu. Realizacja projektu diametralnie zmieni jej możliwość technologiczną, pozostawiając jeszcze stopień rezerwy przerobowej. Dodatkowo nowe elementy ogrodzenia, oświetlenia, utwardzone drogi i place zmienią całkowicie estetykę tego miejsca. Realizację projektu zaplanowano na lata 2018-2020.

16. Projekt „**Inwestycja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Borzytuchom, Czarna Dąbrówka i Tuchomie**” dofinansowany w ramach RPO WP na lata 2014-2020. W zakresie gminy Czarna Dąbrówka operacja obejmuje instalacje fotowoltaiczne na hydroforniach w Kozach, Mikorowie, Nożynie, Wargowie, oczyszczalni w Jasieniu, Karwnie, Podkomorzycach, SUW Czarna Dąbrówka, SUW Jasień, SUW Rokity oraz przepompownia w Podkomorzycach a także indywidualne zgłoszenia osób fizycznych kwalifikujących się do dofinansowania zgodnie z regulaminem i deklaracjami dostarczonymi do UG.

Zakwalifikowano 18 zgłoszeń na instalację fotowoltaiczną, 21 na wymianę kotła na biomasę, 71 na instalację kolektorów słonecznych oraz 13 na pompy ciepła. **Szacunkowy koszt zadania Gminy Czarna Dąbrówka: 3 090 621,21 zł, dofinansowanie: 2 250 687,35 zł.** Realizacja 2018-2020 r.

17. W lipcu podpisano umowę o dofinansowanie projektu pt.: „**Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Podkomorzyce, na terenie działek o nr ewidencyjnych 7/9 i 7/10, obręb geodezyjny Podkomorzyce**” w ramach RPO WP na lata 2014-2020, Działanie 11.2. Gospodarka odpadami. **Szacowana wartość zadania 783.565,98 zł, dofinansowanie na poziomie 85% - 666.031,08 zł.**

Przedmiotem realizacji projektu jest zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy wraz z wyposażeniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz działania uzupełniające zmierzające do zwiększenia aktywności mieszkańców związanej z gospodarką odpadami.

1) Rozbudowa i wyposażenie PSZOK:

- opracowanie kompletnej dokumentacji, projektu budowlanego i wykonawczego oraz dokumentacji powykonawczej,
- usunięcie istniejących el. zagospodarowania,
- roboty ziemne związane ze zdjęciem ziemi organicznej (humusu) i ukształtowaniem terenu,
- wykonanie nowej nawierzchni utwardzonej z odwodnieniem powierzchniowym placu manewrowego, rampy i drogi dojazdowej,
- budowę nowej zadaszanej wiaty magazynowej z podziałem na boksy do przechowywania urządzeń wrażliwych na warunki atmosferyczne oraz odpadów selektywnie zebranych,
- budowę kontenerowego budynku socjalnego,
- budowę nowego ogrodzenia obiektu wraz z furtką i bramą wjazdową,
- wykonanie przyłączy
- zakup, dostawa i montaż specjalistycznych kontenerów, pojemników do zbiórki i magazynowania odpadów,
- zakup i dostawa wyposażenia PSZOK: ciągnik komunalny wraz z osprzętem: ładowacz czołowy, pług odśnieżny, przyczepa jednoosiowa, rozdrabniacz do drewna (rębak).

- 2) Przeprowadzenie działań aktywizujących lokalną społeczność, m.in.: wyjazd edukacyjny, opracowanie i wydruk materiałów informacyjnych, lekcje pokazowe, prezentacje.

Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na wrzesień 2020 roku.

18. Stowarzyszenie Rokitnik otrzymało grant w wysokości 22 680 zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów na naukę pływania. Projekt został napisany i zrealizowany we współpracy z Referatem Programu Unijnych Gminy Czarna Dąbrówka.

Zadanie zrealizowane w ramach Programu powszechnej nauki pływania „**Umiem pływać**”. Zakładało systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych z nauki pływania, nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności z zakresu pływania, poznanie zasad bezpiecznego przebywania nad wodą, kształtowanie zdrowego stylu życia.

W ramach projektu w nauce pływania pod okiem instruktora od lutego do listopada 2018 r. wzięło udział 120 uczniów ze wszystkich szkół położonych na terenie naszej gminy. Zajęcia odbywały się w piętnastoosobowych grupach pod okiem instruktora i opiekunów. **Całkowity koszt realizacji zadania: 34.790 zł, dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki 22.680 zł.**

19. Stowarzyszenie Loko-motywa we współpracy z Referatem Programów Unijnych Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka realizowało projekt pt.: „**Bajkowa Świetlica - przebudowa pomieszczeń świetlicy wiejskiej w miejscowości Kozy**”.

Inwestycja polegała na stworzeniu innowacyjnej świetlicy tematycznej „Bajkowej świetlicy” w miejscowości Kozy, która odpowiada na potrzeby mieszkańców Kóz. Tematem przewodnim działalności świetlicy jest bajka. Powstało szereg atrakcji (gier) w rozmiarze xxl m.in.: scrabble, jenga, wspólnie zaprojektowana planszówka, gdzie pionkami są gracze, bierki, domino, standy.

W ramach projektu wykonano przebudowę świetlicy polegającą na wykonaniu:

1. Połączenia dwóch pomieszczeń w jedną dużą salę o powierzchni ok. 53 m²;
2. Dodatkowego wejścia bezpośrednio z pomieszczenia wiatrołapu;
3. Pomieszczenia WC w części zaplecza o pow. 4,1 m²;
4. Pomieszczenia kuchennego – aneksu o pow. 8,91 m²;
5. Zamontowaniu nowej stolarki drzwiowej we wszystkich w/w pomieszczeniach.

Całkowity koszt zadania 131.998,74 zł, dofinansowanie 126 956,00 zł.

20. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Barwy Rokit we współpracy z Referatem Programów Unijnych Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka realizowało kolejny projekt dla seniorów, tym razem z Jasienia pn.: „**Życie zaczyna się po 60 - tce**”. Zadanie otrzymało dofinansowanie w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 - 2020.

Projekt przewidywał różnorodne i systematyczne działania:

- warsztaty z dietetykiem - 10 godzin,
- gimnastykę dla seniora - 30 godzin,
- warsztaty teatralne - 20 godzin,
- wyjazd do teatru połączony z uczestnictwem w lekcji teatralnej,
- uroczyste zakończenie projektu,
- utworzenie Klubu seniora w m. Jasień.

Realizacja operacji: kwiecień - grudzień 2018 roku. W projekcie wzięło udział 30 osób (w tym 20 osób w wieku 60+). **Całkowity koszt zadania wyniósł 26 100,00 zł, dofinansowanie MRPiPS 23 490,00 zł.**

21. Stowarzyszenie Loko-motywa we współpracy z Referatem Programów Unijnych z Gminy Czarna Dąbrówka zrealizowała projekt grantowy „**Nowi Më – nowy program artystyczny oraz zakup strojów ludowych dla zespołu kaszubskiego Niezabôtczi z Jasienia**”.

Zadanie polegało na zakupie strojów kaszubskich oraz organizacji warsztatów śpiewu i tańca dla zespołu kaszubskiego „Niezabôtczi” w celu stworzenia nowego programu artystycznego.

Operacja obejmowała:

- a. Zakup 20 kompletnych strojów kaszubskich w tym: 10 strojów damskich (skład: koszula, serdak haftowany, spódnica, fartuch, wianek, buty) oraz 10 strojów męskich (skład: spodnie, koszula, kabat, kapelusz, buty ludowe)
- b. Organizację 32 godzin warsztatów tańca i śpiewu z choreografem.
- c. Wykonanie scenografii do nowego programu artystycznego (wkład własny niefinansowy).

Koszt całkowity zadania 26 384,20 zł, dofinansowanie z PDS 25 000,00 zł.

22. Stowarzyszenie ROKITNIK we współpracy z Referatem Programów Unijnych z Gminy Czarna Dąbrówka realizuje od 2018 roku projekt pt.: **„Budowa społecznego centrum aktywności jako budynku sali wiejskiej w miejscowości Rokity”** dofinansowany przez LGD Partnerstwo Dorzecze Słupi w ramach Poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014 - 2020.

Zadanie ma na celu wzmocnienie lokalnej społeczności poprzez budowę i rozwój kapitału społecznego, poprawę jakości życia przy zachowaniu dziedzictwa lokalnego. W ramach operacji utworzone zostanie jedno miejsce pracy, zostanie zatrudniony Animator kultury, który będzie kreował i organizował różnego rodzaju formy życia społecznego. W wyniku realizacji inwestycji powstanie ogólnodostępny obiekt publiczny pełniący funkcję społeczno – kulturalną w miejscowości Rokity „społeczne centrum aktywności”. **Całkowite koszty 387.450 zł, dofinansowanie 260.000 zł.**

23. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Barwy Rokit we współpracy z Referatem Programów Unijnych Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka złożyło wniosek o dofinansowanie projektu grantowego pt.: **„Zdrowa kuchnia = zdrowi më - warsztaty kulinarne oraz dietetyczne”**.

W ramach zadania planowana jest organizacja warsztatów kulinarnych i dietetycznych w miejscowości Rokity, w celu wzmocnienia lokalnej społeczności oraz wsparcia jej aktywności i integracji społecznej. Projekt skierowany jest szczególnie do osób z grup defaworyzowanych czyli osób starszych (seniorzy) i kobiet.

Zadanie zakłada realizację 30h warsztatów kulinarnych, 20h warsztatów dietetycznych oraz zakup kuchenki gazowo – elektrycznej wraz z butlą gazową i zestawem przyłączeniowym. Operacja w trakcie realizacji. **Koszty całkowite zadania 10 427,60 zł, dofinansowanie 9 870,00 zł.**

24. Stowarzyszenie Rokitnik we współpracy z Referatem Programów Unijnych z Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka napisało projekt pt.: **"Plac zabaw dla małych i dużych - wyposażenie placu zabaw w miejscowości Rokity"**.

Operacja polegać będzie na wyposażeniu placu zabaw w urządzenia zabawowe: karuzelę tarczową z siedziskami, walec wspinaczkowy, zjazd linowy oraz wykonaniu bezpiecznej nawierzchni (piasek) z obrzeżem pod nowymi elementami, dojść i chodników w miejscowości Rokity.

Oczekiwany rezultatem działania jest stworzenie ogólnodostępnego, bezpiecznego miejsca rekreacji, wypoczynku, integracji i aktywizacji społecznej w postaci placu zabaw, z którego będą mogły korzystać wszystkie chętne osoby w różnym wieku. Rodzice, dziadkowie będą wypoczywać a dzieci i młodzież korzystać z atrakcji znajdujących się na placu zabaw. Realizacja inwestycji w 2019 roku. **Całkowity koszt zadania 27 114,28 zł, dofinansowanie 25 000,00 zł.**

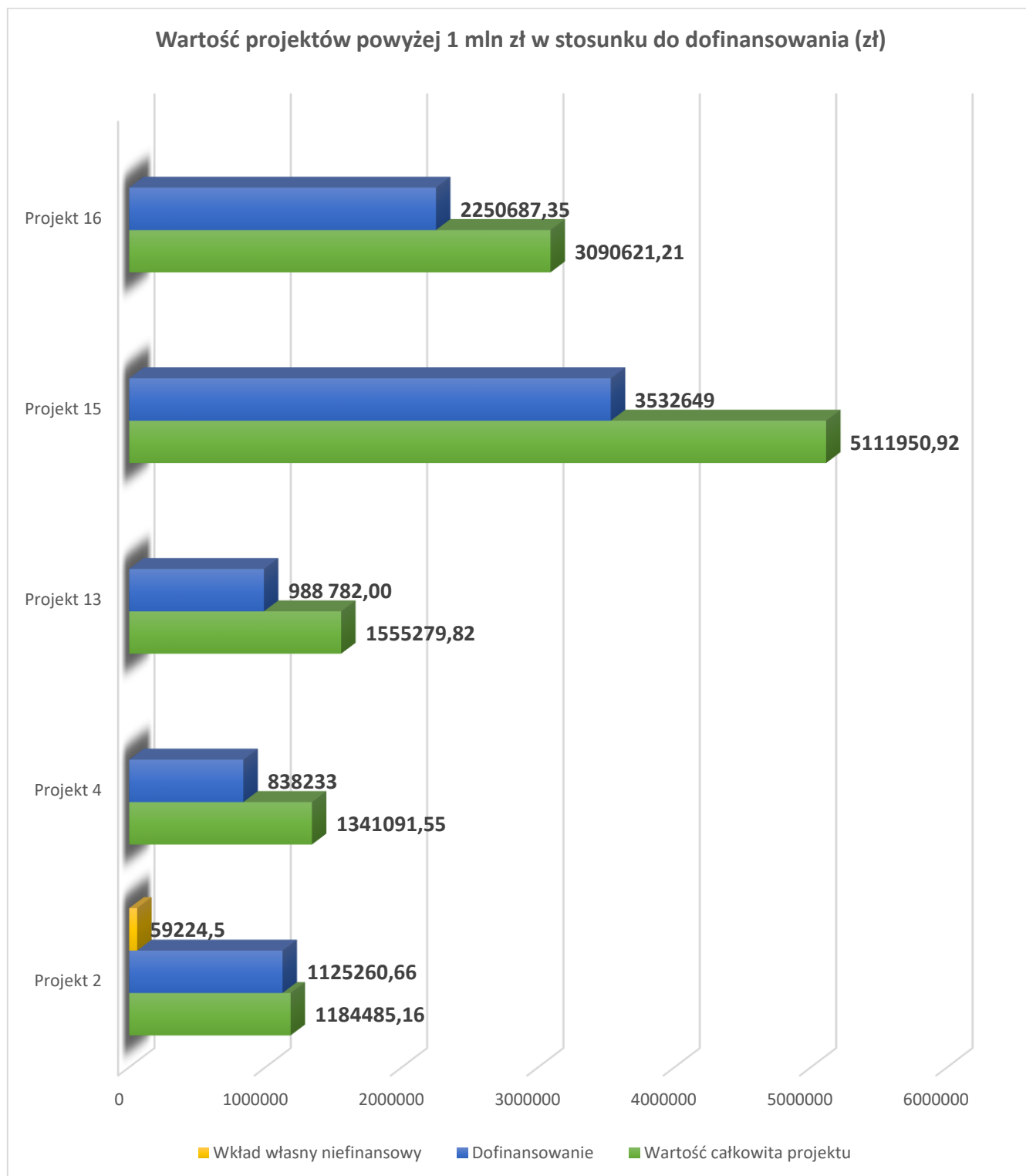
25. Stowarzyszenie Rokitnik we współpracy z Referatem Programów Unijnych z Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka napisało projekt pt.: **„Zielona siłownia w Rokitach”**. W ramach operacji wykonane zostanie zagospodarowanie terenu - budowa zielonej siłowni w Rokitach. Zaplanowano wykonanie zielonej siłowni wyposażonej w 4 urządzenia siłowni zewnętrznej: Orbitrek podwójny, Wahadło (Twister i surfer), Biegacz, Narciarz oraz tablicę z regulaminem. Urządzenia mają służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkańców w zakresie poprawy kondycji, stanu zdrowia, aktywnego wspólnego spędzania czasu a przez to poprawę jakości życia naszych mieszkańców.

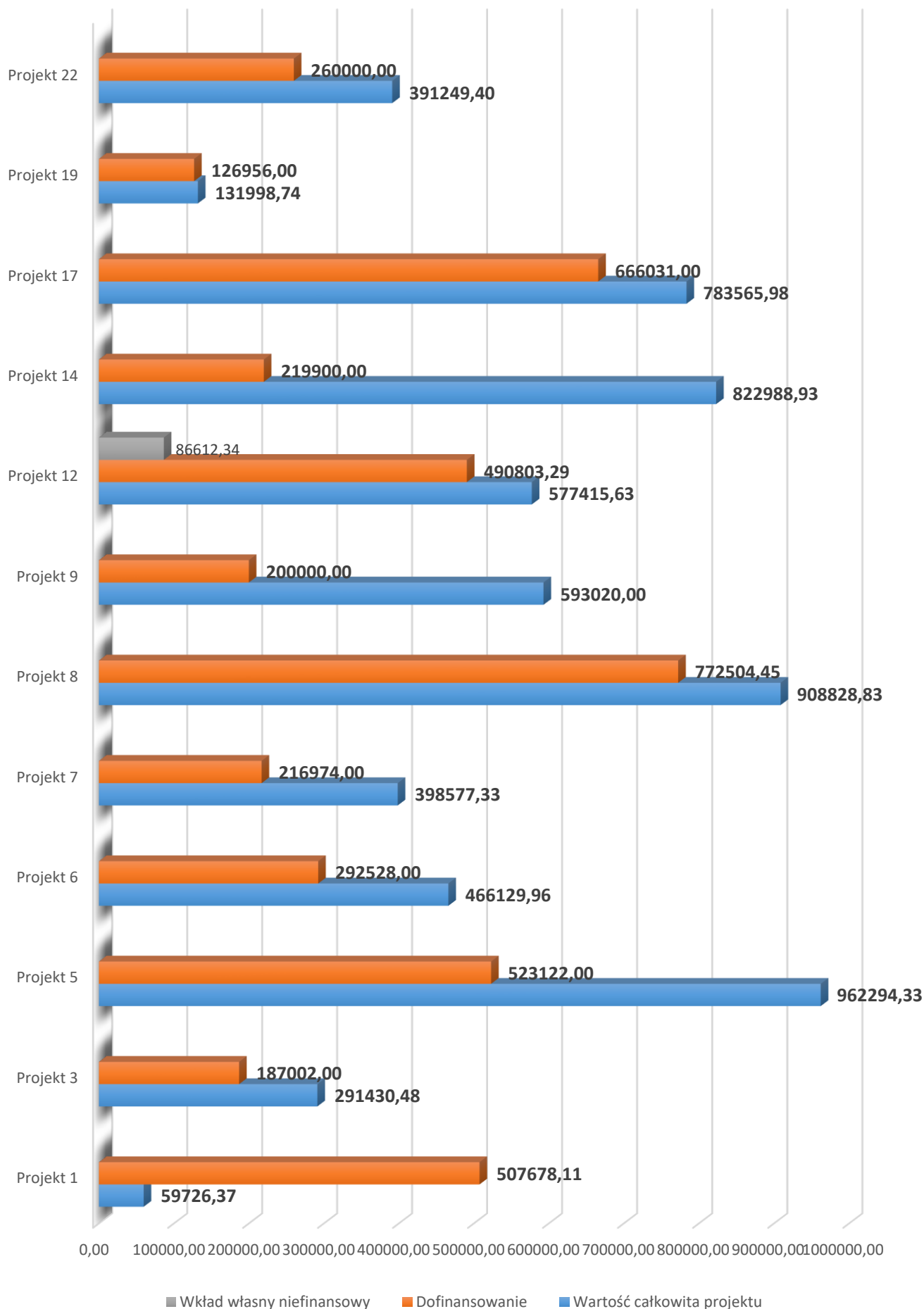
Projekt przewiduje także promocję aktywnego spędzania czasu – organizację imprezy rekreacyjno – sportowej promującej zdrowy i aktywny trening na zewnętrznej siłowni oraz wspólne ognisko. **Całkowite koszty 29 452,86 zł, dofinansowanie 25 000,00 zł.**

6.3. Podsumowanie

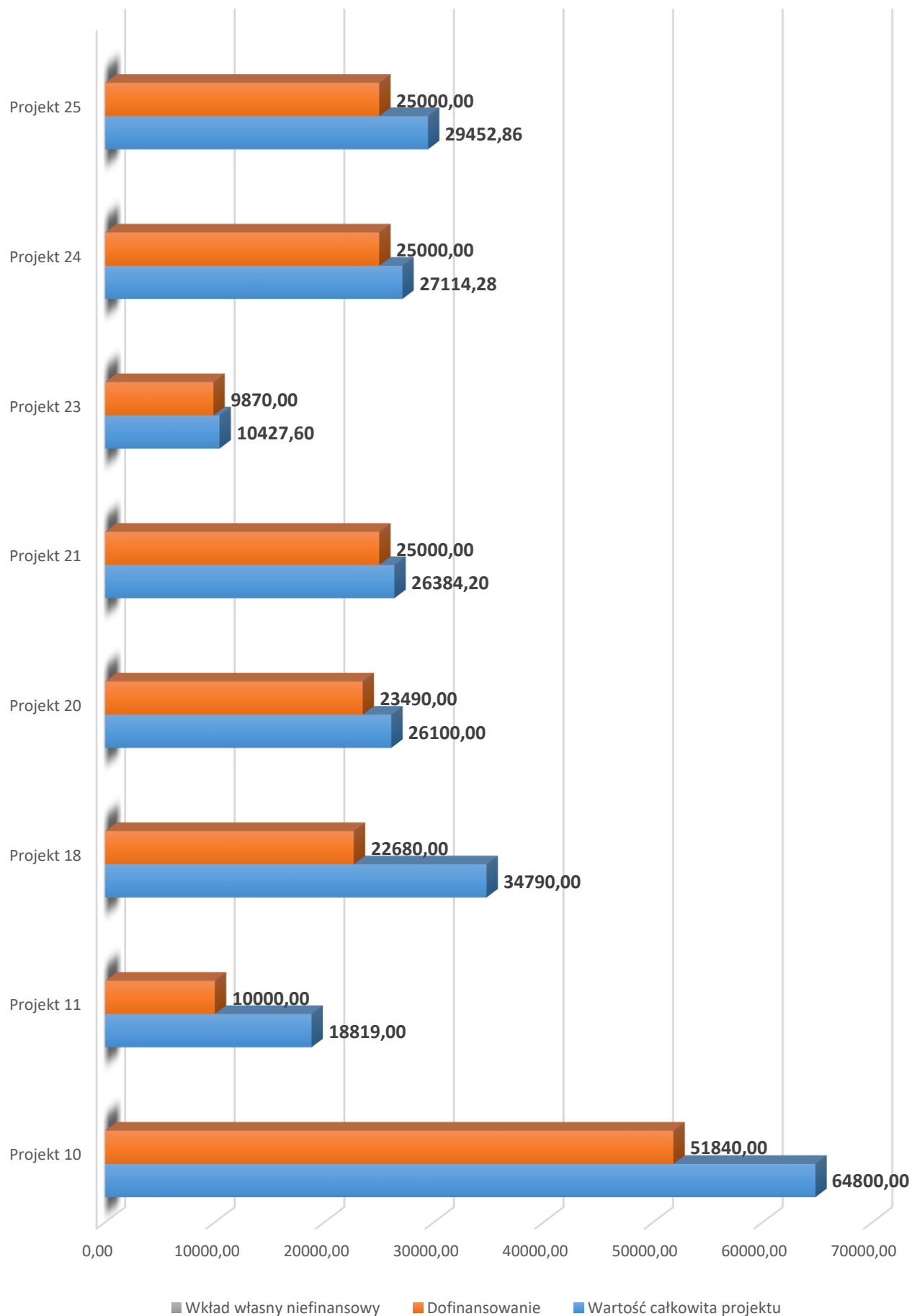
Poniższe wykresy stanowią obraz pozyskanego dofinansowania na realizację wyżej wymienionych projektów.

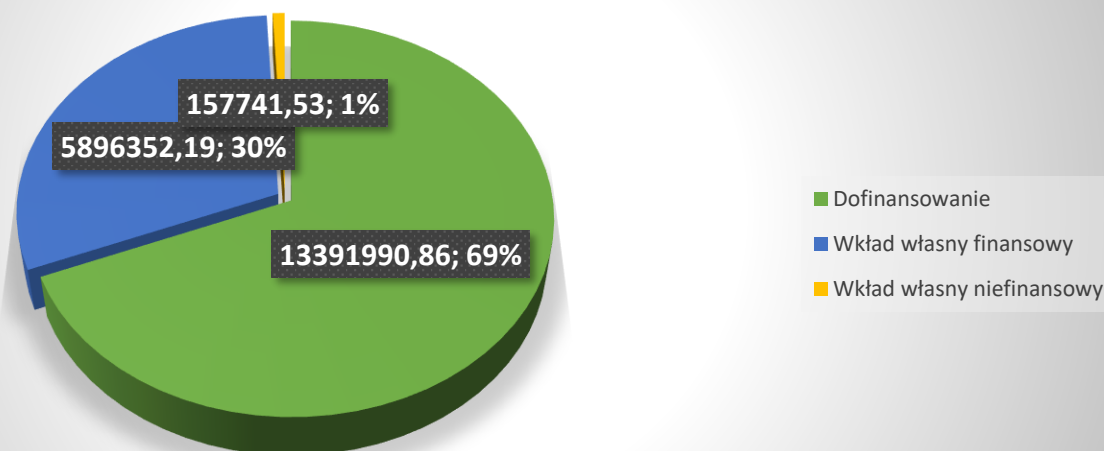
Wartość projektów powyżej 100 tys. zł w stosunku do dofinansowania (zł)

Wartość projektów poniżej 100 tys. zł w stosunku do dofinansowania (zł)

Stosunek dofinansowania, wkładu własnego do wartości projektów

Podsumowując Referat Programów Unijnych w 2018 r. zaangażowany był w prace nad 25 wnioskami o łącznej wartości 19.446.084,58 zł, których dofinansowanie wyniosło 13.391.990,86 zł a wkład własny niefinansowy 157741,53 zł. Jak wynika z powyższego wykresu średnia uzyskanych dofinansowań waha się na poziomie 69 %.

7. SPRAWOZDANIE REFERATU GOSPODARKI KOMUNALNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA ZA 2018 ROK

7.1. Informacje ogólne

Na wniosek Urzędu Marszałkowskiego dokonano uzupełnienia dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o udzielenie dofinansowania projektu pn. Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Podkomorzycach- wniosek rozpatrzony pozytywnie uzyskano dofinansowanie (85 %).

W dniu 9 maja na wniosek Urzędu Marszałkowskiego dokonano uzupełnienia dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o udzielenie dofinansowania projektu pn. „Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Podkomorzyce, na terenie działek o nr ewidencyjnych 7/9 i 7/10, obręb geodezyjny Podkomorzyce, Gmina Czarna Dąbrówka” - wniosek rozpatrzony pozytywnie uzyskano dofinansowanie (85 %).

W terminie 18 – 21 września 2018 roku przeprowadzona została kontrola przez NFOŚ umowy o dofinansowanie nr 422/2013/Wn11/OZ-RZ-GO/D przedsięwzięcia pn. „Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka w miejscowościach Rokity, Kozy, Unichowo” - bez uwag.

W dniach 21.08.2018 do dnia 30.10.2018r. przeprowadzona została przez WIOŚ kontrola w zakresie przestrzegania przez gminy przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 01.01.2012r. do dnia zakończenia kontroli – bez uwag.

Przeprowadzono dwa razy przetarg na odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i miejsc ogólnodostępnych położonych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. Do przetargu przystąpiły dwie firmy. Pierwszy przetarg unieważniono gdyż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę jaką gmina przeznaczyła na zadanie. Przetarg ponowiono, ponownie przystąpiły dwie firmy Sommer ze Słupska i ELWOZ z Sierakowic. Firma ELWOZ zaoferowała korzystniejszą ofertę.

Przeprowadzono negocjacje z firmą ELWOZ w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Czarna Dąbrówka w oparciu o składowisko w Chlewnicy.

Liczne wystąpienia do Ministrów- Rolnictwa, Środowiska, Prokuratury, WIOŚ, Wód Polskich, ARIMR, Lek Vet, Starostwa, PINB o wsparcie działań w zakresie wstrzymania nielegalnych hodowli.

Wydatki na ochronę środowiska w 2018 r. (zł)

gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami	pozostałe dziedziny	Z tytułu kar	Uwagi
1	2	3	4		
0	26,67	0	145,99	912	
0	515,81	0	3431,70	0	
0	606,98	0	624,00	0	
0	2302,00	0	256,76	0	
0	400,00	91,30	246,00	0	
0	409,34	59,80	0	0	
0	199,36	0	0	0	
0	293,54	0	0	0	
0	143,04	0	0	0	
0	173,00	0	0	0	
0	20,00	0	0	0	
0	5.089,74	151,10	4.704,45	912	RAZEM = 10.857,29

7.2. Postępowania środowiskowe

W 2018 roku przeprowadzono 15 postępowań o ustalenie wpływu realizacji inwestycji na środowisko, w tym:

- wydano dwie decyzje, w których stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia; (*Fundeko, e-Kajaki Tenderenda*)
- wydano dwie decyzje odmawiające określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia (*kurniki Rompa, kurnik Mielewczyk*)
- wydano dwie decyzje umarzające postępowanie na wniosek Inwestora (*Nadleśnictwo Bytów, Roman Konkol*),
- wydano postanowienie nakładające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, (*Karwno*)
- zawieszono postępowanie do czasu przedłożenia raportu (*Karwno*)
- wydano postanowienie zawieszające postępowanie (*Labuda Nożynko*),

- wydano postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania (*Labuda Rokiciny*),
- przekazano odwołanie do SKO – (*Mielewczyk*)
- przeniesiono decyzję środowiskową (*Żwirownia*)

Siedem postępowań w toku przeszło na 2019r.

7.3. Drzewa

W 2018 roku przeprowadzono 76 postępowań dotyczących udzielenia zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości, o którym mowa w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U z 2018r. poz. 1614 z późn.zm.), w tym:

- na podstawie 83 ww. ustawy wpłynęło 15 wniosków o wydanie decyzji zezwalających na usunięcie drzew. Wydano 14 decyzji zezwalających na usunięcie drzew oraz jedną decyzję odmawiającą wyrażenia zgody na usunięcie drzew;
- na podstawie 83f ust. 4 dokonano 48 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew. Postępowania te zakończono protokołem oględzin;
- wystąpiono z 12 wnioskami do Starosty Powiatowego w Bytowie o wyrażenie zgody na usunięcie drzew z terenu nieruchomości, do której prawo własności posiada Gmina Czarna Dąbrówka;
- w drodze decyzji administracyjnej na podstawie art. 83f ust. 8 ustawy o ochronie przyrody wniesiono sprzeciw do zamiaru wycinki drzew z uwagi na to, iż zgłoszenie dotyczy usunięcia drzew na terenach objętych formami ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000) oraz niezachowanie przez wnioskodawców 14 dniowego terminu powstrzymania się od wykonania zgłoszonego do organu zamierzenia wycinki drzew i ich faktycznego wycięcia;
- wydano cztery zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o których mowa 83f ust. 12 ustawy o ochronie przyrody,
- przekazano jedno odwołanie do SKO od decyzji Wójta Gminy Czarna Dąbrówka stanowiącej sprzeciw do zgłoszonej wycinki drzew,
- wystąpiono z czterema wnioskami do Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” o wydanie opinii w sprawie zasadności wycinki drzew z uwagi na ich lokalizację na terenie parku,
- w pięciu przypadkach wystąpiono do RDOŚ o uzgodnienie warunków wycinki.

7.4. Odpady

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska opracował „Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2018” dokument został sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i stanowi załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

Kontrole i postępowania

W 2018 roku przeprowadzono 16 kontroli z zakresu:

- 4 z ustawy o odpadach

- 2 z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- 2 z ustawy o nawozach
- 8 z ustawy prawo ochrony środowiska

Wydano:

- dwie decyzje nakazujące usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania (Lis, Stacja paliw)
- jedną decyzję umarzającą postępowanie - (Rudnik)

Z każdej kontroli sporządzono protokoły i wyniki kontroli przekazano odpowiednim organom, celem prowadzenia dalszego postępowania.

Poziomy recyklingu osiągnięte przez Gminę Czarna Dąbrówka

Obowiązki gmin w zakresie osiągania wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż składowanie oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.

Poziomy recyklingu jakie muszą osiągnąć gminy w odniesieniu do poszczególnych rodzajów odpadów określone zostały w ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z zapisami art. 3b tej ustawy gminy są zobowiązane do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020r. odpowiednich poziomów:

- w odniesieniu do odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (zauważyć należy, że są to odpady komunalne, które muszą być zbierane selektywnie) – recyklingu i przygotowania do ponownego użycia w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- odniesieniu do odpadów budowlanych i rozbiórkowych (innych niż niebezpieczne) – recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Do poziomów określonych w ustawie gminy będą dochodziły stopniowo, osiągając w kolejnych latach wartości założone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku

innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z załącznikiem do powyższego rozporządzenia dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami:

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07.2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50
Poziom osiągnięty przez Gminę Czarna Dąbrówka	3,2%	13,66%	37,8%	29,5%	27,1%	29,9%	45%		

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07.2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70
Poziom osiągnięty przez Gminę Czarna Dąbrówka	-	-	100%	98,7%	93,6%	0	266%		

Zgodnie z art. 3c wyżej cytowanej ustawy obowiązkiem gmin jest również ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Poziomy do osiągnięcia w poszczególnych latach, a także sposoby ich obliczania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów.

Dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy:

Rok	2012	16.07.2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07.2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r. (%)	75	50	50	50	45	45	40	40	35
Poziom osiągnięty przez Gminę Czarna Dąbrówka	22,3%	10,3%	17,72%	5,25%	0	0	6%		

Informacja o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z terenu gminy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że podmiotem zbierającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2015r., o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688) w okresie od 01.07.2017r. do 31.12.2018r., jest firma ELWOZ Sp. z o.o. , Szklana 44, 83-340 Sierakowice, Oddział Sierakowice z siedzibą ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice.

Informacja o podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że usługi w zakresie odbioru, transportu stałych odpadów komunalnych oraz segregowanych z nieruchomości zamieszkałych, zabudowy letniskowej oraz zagospodarowania odpadów z terenu gminy Czarna Dąbrówka w okresie od 01.07.2017r. do 31.12.2018r., dokonuje firma ELWOZ Sp. z o.o., Szklana 44, 83-340 Sierakowice, Oddział Sierakowice z siedzibą, ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice.

Oprócz firmy ELWOZ niżej wymienione podmioty posiadają zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka jednak świadczą usługi indywidualnie:

- REMONDIS Sp. z o. o., ul. Zawodzie 16, 02 -981 Warszawa
 - Oddział w Lęborku, ul. Kossaka 91 –95, 84–300 Lębork
- SOMMER SP. Z O. O., ul. Poznańska 39, 76–200 Słupsk

Miejsce zagospodarowania odpadów odebranych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, odbierane przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czarna Dąbrówka, zagospodarowywane są w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) Chlewnica.

7.5. Gospodarka wodno – ściekowa

Rada Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 27 lipca 2017r. podjęła uchwałę nr XXIX/282/2017 w przedmiocie, określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na dofinansowanie kosztów inwestycji służących ochronie środowiska realizowanych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Środki finansowe przeznaczone na udzielenie dotacji pochodzą z środków budżetu Gminy Czarna Dąbrówka ustalane na dany rok budżetowy. Warunki udzielania dotacji, w tym kryteria wyboru inwestycji do dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji, a także sposób rozliczania określa „Regulamin udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na dofinansowanie inwestycji służących ochronie środowiska polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Czarna Dąbrówka”, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały

W 2018 roku rozliczono i przyznano dotację dla ośmiu przydomowych oczyszczalni ścieków w tym:

- środki z budżetu gminy 24.400,00 zł
- środki mieszkańców 65.500,00 zł.

Łączna ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Czarna Dąbrówka w 2018 roku –146 sztuk
Łączna ilość zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka w 2018 roku - 285 sztuk.

W 2018 wydano także:

- zmianę zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych na terenie gminy Czarna Dąbrówka (King Sommer)
- decyzję zezwalającą Spółce Komandytowej WC SERWIS Sp. z o.o., ul. Szybowa 2, 41-808 Zabrze, na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka.

Na terenie gminy uprawnieni do odbioru nieczystości płynnych są:

- Wojciech Kukowski prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Wojciech Kukowski, Ul. Ekologiczna 11, 83-320 Sulęcyno.
- Joanna Staniuk-Sommer prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą KING Joanna Staniuk-Sommer, ul. Grottgiera 16G, 76-200 Słupsk
- Spółka Komandytowa WC SERWIS Sp. z o.o., ul. Szybowa 2, 41-808 Zabrze

8. RAPORT ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ ZA ROK 2018

8.1. Informacje ogólne

Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce został powołany przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka dnia 25 lutego 2005 roku na podstawie Uchwały nr XXIII /187/05. Działalność rozpoczął od 2 maja 2005 roku (działalność statutową rozpoczął dnia 1 lipca 2005 roku).

Zadaniem Zakładu jest obsługa mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka w zaopatrzenie w wodę, odbiór i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku na cmentarzu Komunalnym w Czarnej Dąbrówce, prowadzenie odpłatnej obsługi transportowej Gminy i jednostek podległych, budowa rozdzielczych rurociągów wodnych i kanalizacyjnych oraz obiektów do uzdatniania i oczyszczania wody, utrzymanie dróg i chodników, których właścicielem jest Gmina Czarna Dąbrówka.

Zakład jest w posiadaniu sieci wodociągowej o długości 117.169 km w tys. 117,2 i sieci kanalizacyjnej o długości 74,5665 km w tys. 74,5. Posiada 13 hydroforni, 6 stacji uzdatniania wody, 40 przepompowni ścieków oraz oczyszczalnię ścieków w Podkomorzycach i Jasieniu. Jest również w posiadaniu samochodu ciężarowego Star, samochodu VW transporter GBY 53MC, samochodu ciężarowego Magirus GBY 83RC, samochodu osobowego BUS GBY F437 w celu transportu pracowników, samochodu ciężarowego asenizacyjnego DAF FA55.210.GBY 82K5, samochodu ciężarowego DAF 55160 ascenizacyjnego GBY 2S58, samochodu ciężarowego Fiat Seicento VAN GBY 27A9, oraz dwóch koparek JCB i Komatsu, równiarki FRISCH, walca drogowego, dwa pługi śnieżne, zagęszczarkę i kosiarkę samojezdną John Deere 305R z osprzętem.

8.2. Zatrudnienie na dzień 31.12.2018 rok

- Kierownik zakładu	1 etat
- Główny księgowy	1 etat
- Księgowy - kasjer	3 etaty
- Konserwator	2 etaty
- Konserwator -kierowca-mechanik	1 etat
- Inkasent	1 etat
- Specjalista ds. technicznych	1 etat
- Operator równiarki drogowej, kierowca-mechanik, konserwator	1 etat
- Pracownik fizyczny – murarz	3 etat
- Kierowca – mechanik –operator koparko-ładowarki	2 etaty
- Kierowca	1 etat
- Konserwator, kierowca-mechanik	1 etat
- Brygadzysta –konserwator	1 etat
- Robotnik gospodarczy	1 etat
- sprzętaczką	1 /4 etatu

Razem: 19 i ¼ etatów

8.3. Gospodarka wodna

Od początku działalności Zakład zawarł 1855 umów na dostarczanie wody z odbiorcami indywidualnymi oraz 126 umów z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą. Łącznie zawarto 1981 umów.

Sprzedaż wody w omawianym okresie wyniosła 175.703 m³. Przychód uzyskany ze sprzedaży wody wyniósł 543.224,97 zł. Koszty poniesione na ten zakres działalności Zakładu wyniosły 540.274,63 zł. Koszty związane są z opłatami za zużycie energii elektrycznej, części zamiennych, obowiązkiem prowadzenia badań przeglądowych wody na końcówkach sieci wodociągowych tzw. monitoring przeglądowy, płace pracowników, składki ZUS fundusz socjalny, opłaty do Wód Polskich. Zakupiono pompy do hydroforni w Mikorowie, Katuszewie i Wargowo. Na bieżąco wykonywano naprawy i usuwano awarie.

8.4. Gospodarka ściekowa

Zakład zawarł 1233 umów na odprowadzanie ścieków z dostawcami indywidualnymi oraz 101 umowy z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą łącznie zawarto 1334 umów na odprowadzenie ścieków.

Przyjęto i oczyszczono 103.925,90 m³ ścieków. Przychód wyniósł 848.015,64 zł (w tym dotacja 230.000 zł) a poniesione koszty wyniosły 893.089,33 złotych. Koszty poniesione z gospodarką ściekową to opłaty za zużycie energii elektrycznej, zakup części zamiennych do pomp na przepompowniach, opłaty do Wód Polskich, płace, składki ZUS, fundusz socjalny. Na bieżąco wykonywano i usuwano awarie.

8.5. Gospodarska odpadami

Przychód z działalności wyniósł 75.816,98 zł (w tym dotacja 74.900 zł.). Koszty wyniosły 77.909,56 złotych. Koszty poniesiono na gospodarkę odpadami to zużycie materiałów takich jak papier ksero, toner, płace pracowników, składki ZUS, fundusz socjalny, przeglądy kserokopiarki. Usługi pocztowe-wysyłanie nakazów płatniczych, badania monitoringowe w fazie poeksploatacyjnej.

8.6. Cmentarz komunalny

Przychody wyniosły 10.203,77 zł, koszty 14.091,30 zł. Koszty związane przede wszystkim z utrzymaniem czystości i porządku na cmentarzu.

8.7. Dział budowlany

W omawianym okresie przychód wynosi 1.335.726,12 złotych, koszty poniesione 1.300.725,30 złotych. Koszty poniesiono to materiałów, płace pracowników, składki ZUS, fundusz socjalny.

W/w dział wykonywał następujące prace:

- remonty dróg gminnych w miejscowości Mikorowo, Brzezinka, Rokity w kierunku p. Kobzdeja, Jasień, Osowskie, Bochowo, Kłosy Górne i Dolne, Rokiciny, Kleszczyniec w kierunku do p. Szeli, Wargowo, ulica Jabłoniowa w Czarnej Dąbrówce utwardzenie i położenie kostki, Łupawsko, Soszyce, ulicy Kaszubskiej w Czarnej Dąbrówce
- malowanie świetlicy w Rokitach

- malowanie sali gimnastycznej i klas w Szkole Podstawowej w Nożynie
- wykonanie centralnego ogrzewania i remont mieszkania socjalnego w Cz. Dąbrówce ul. Słupska 9/2
- malowanie sal i klas w Szkole Podstawowej w Czarnej Dąbrówce
- prace remontowe przy przystanku w Rokitach
- remont chodnika w Czarnej Dąbrówce, Karwno, Jerzkowice, Nożynie i Kozinie
- wykonanie polbruku pod wiatą i nasypu na plaży w miejscowości Kartkowo
- bagrowanie jeziora w miejscowości Czarna Dąbrówka
- wykonanie wjazdów w miejscowości Rokity przy drodze powiatowej
- udrażnianie przepustu i zasypywanie wyrwy w miejscowości Bochówko
- prace remontowe w kotłowni świetlicy wiejskiej w Mikorowie
- wykonanie prac przygotowawczych pod PSZOK
- montaż i demontaż sceny widowiskowej w Mikorowie i Czarnej Dąbrówce

Otrzymana dotacja w okresie działalności wynosiła 304.900 zł.

Ściągalność należności za w/w usługi wynosi 95%.

Ogółem przychody: 2.812.987,48

Ogółem koszty: 2.826.090,12

.....
Strata: 13.102,64

9. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GOPS ZA ROK 2018

9.1. Organizacja działalności GOPS

Organizację pracy i zatrudnienie w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce określa Regulamin organizacyjny, którego zapisy precyzują zadania poszczególnych działów i stanowisk w Ośrodku oraz hierarchię zarządzania, wpisaną w schemat organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce.

Funkcję pracodawcy w stosunku do zatrudnionych pracowników pełni w Ośrodku Kierownik. Kierownik reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, do jego obowiązków należy także zwykły zarząd w zakresie mienia i gospodarki finansowej. Kierownik Ośrodka posiada imienne upoważnienie do rozstrzygania w imieniu Wójta Gminy Czarna Dąbrówka indywidualnych spraw z zakresu pomocy społecznej oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny.

W 2018r. Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce zatrudniał na podstawie umowy 12 pracowników, w tym: kierownik, 4 pracowników socjalnych (1 starszy specjalista pracy socjalnej, 2 starszych pracowników socjalnych, 1 pracownik socjalny) oraz 1 asystenta rodziny, księgową, 2 pracowników do obsługi świadczeń rodzinnych, pomoc administracyjną i 2 opiekunki środowiskowe.

Pracownicy zatrudnieni w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji. Wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej – w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury. Dla zapewnienia realizacji nałożonych

na GOPS zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 1 asystenta rodziny.

Bardzo ważnym celem działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce jest dążenie do wzrostu jakości usług oraz doskonalenie narzędzi realizacji polityki społecznej na terenie gminy. Praktyka pracy w pomocy społecznej wskazuje na konieczność aktualizowania posiadanej wiedzy, doskonalenia umiejętności zawodowych celem zaspokojenia potrzeb klientów w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz stosownie do oczekiwań instytucji nadzoru i kontroli. Aby sprostać tym licznym wymaganiom oraz nie popaść w rutynę wykonywania obowiązków zawodowych pracownicy ośrodka uczestniczyli w szkoleniach dostosowanych do potrzeb, ukierunkowanych na doskonalenie warsztatu pracy, umiejętności interpersonalnych i społecznych, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej. Szkolenia pracowników dotyczyły również spraw związanych z ochroną danych osobowych, bezpieczeństwem i higieną pracy, rachunkowością oraz z nowymi obowiązkami i zadaniami wynikającymi z wprowadzonych zmian w ustawach.

Realizując zapisy Regulaminu Kontroli Zarządczej każdemu pracownikowi w 2018 r. udzielane były niezbędne porady i wskazówki przy wykonywaniu zadań, prowadzono instruktaże i narady szkoleniowe obejmujące zagadnienia mające wpływ na efektywność i jakość pracy. W tym celu raz w tygodniu zbiera się zespół pracy socjalnej, który wraz z asystentem i innymi specjalistami omawia najtrudniejsze przypadki w celu wypracowania optymalnego rozwiązania dla rodzin. Wspierając pracowników w rozwijaniu kompetencji zawodowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił wszystkim pracownikom dostęp do literatury i czasopism oraz szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych w tym bezpłatnych lub dofinansowanych z KFS .

9.2. Realizacja zadań własnych GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce jako jednostka sektora finansów publicznych z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”.

Z zapisów ustawy o pomocy społecznej wynika jasno, że celem pomocy społecznej nie jest wyręczenie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega.

Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmowała swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najłagodniejszej kondycji materialnej. W 2018r. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe wynoszące (do 30.09.2018r.):

- dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł netto;
- dla osoby w rodzinie - 514,00 zł netto.

Od 01.10.2018r. nastąpiła zmiana ustawowego kryterium dochodowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej):

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701,00 zł netto;
- dla osoby w rodzinie - 528,00 zł netto,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej, a w szczególności:

- z powodu sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- długotrwałej choroby;
- niepełnosprawności;
- przemocy w rodzinie;
- zdarzenia losowego;
- potrzeby ochrony macierzyństwa itp.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

Pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną.

9.2.1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce objął pomocą 280 rodzin, w których przebywało 970 osób.

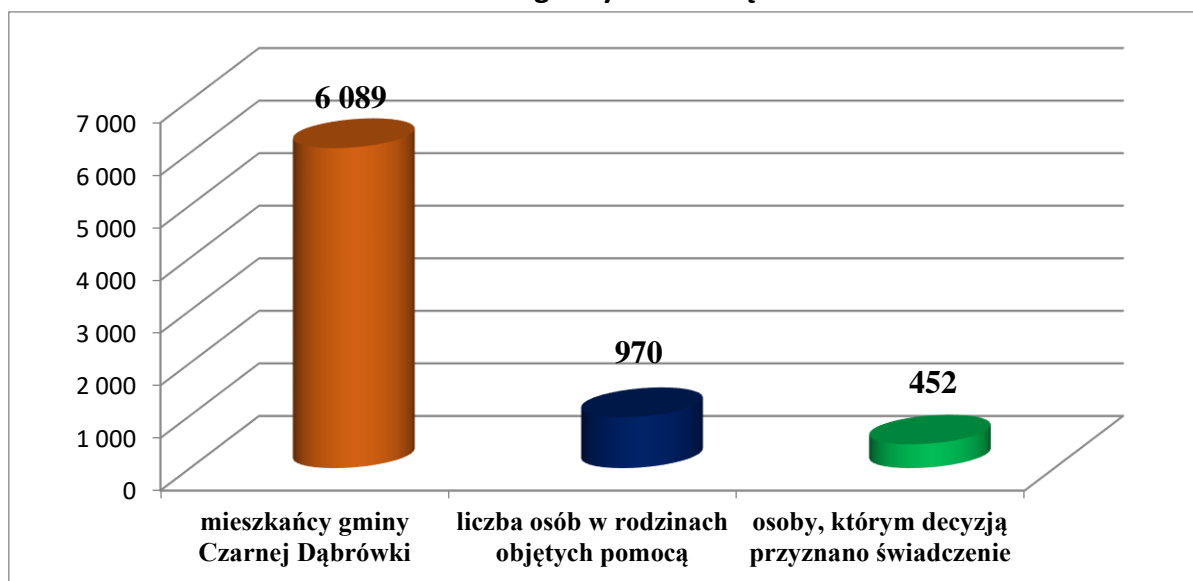
W rodzinach, którym udzielono pomocy w formie świadczeń przebywało 970 osób tj. 15,93% ogółu mieszkańców gminy Czarnej Dąbrówce. Bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania świadczenia przyznano decyzją administracyjną dla 452 osób, co pokazuje, że w stosunku do ogółu mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka świadczeniobiorcy stanowią 7,42%. *(Na dzień 31 grudnia 2018 roku w gminie Czarna Dąbrówka zamieszkiwało 6 089 osoby na pobyt stały).*

W 2018 r. pracą socjalną pracownicy socjalni objęli 54 rodziny, w których przebywało 153 osób.

Poniższy wykres obejmuje liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2018 r. w stosunku do ogółu mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka, a tabela przedstawia rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2018 r. w stosunku do pozostałych mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2018 r.

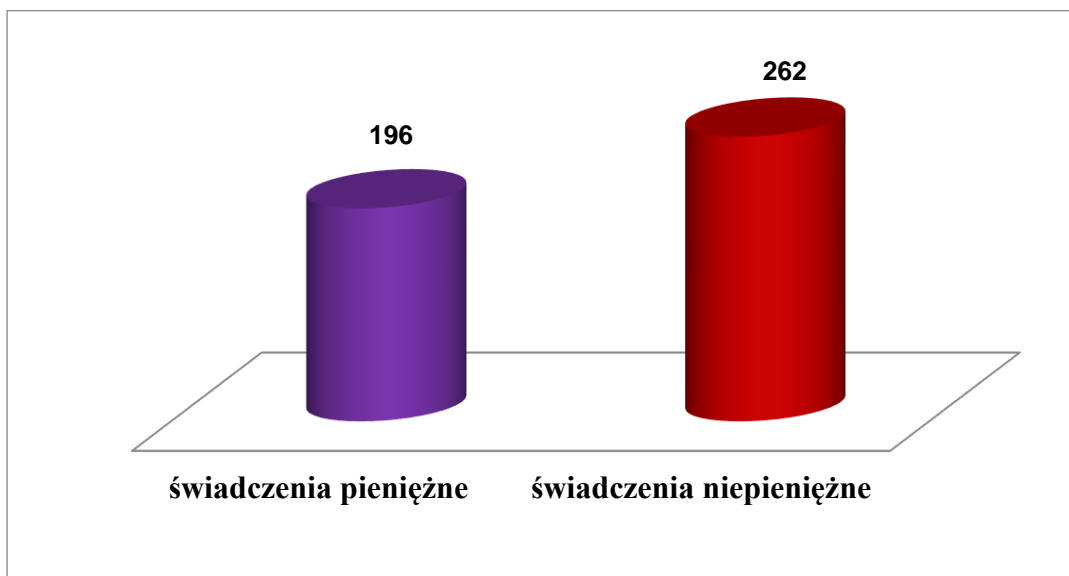
WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJA ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	W tym NA WSI	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	452	280	280	970
w tym:				
świadczenia pieniężne	196	182	182	509
świadczenia niepieniężne	262	138	138	662
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	3	3	13
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	449	277	277	957
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej OGÓŁEM	X	54	54	153
w tym:				
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	5	5	9
Praca socjalna prowadzona w oparciu o:	LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTYCH KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI		
KONTRAKT SOCJALNY	3	3		

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) 196 osobom przyznano świadczenia pieniężne a 262 osobom świadczenia niepieniężne.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2018 r. z podziałem na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Powody przyznania pomocy w formie świadczeń w 2018 r.

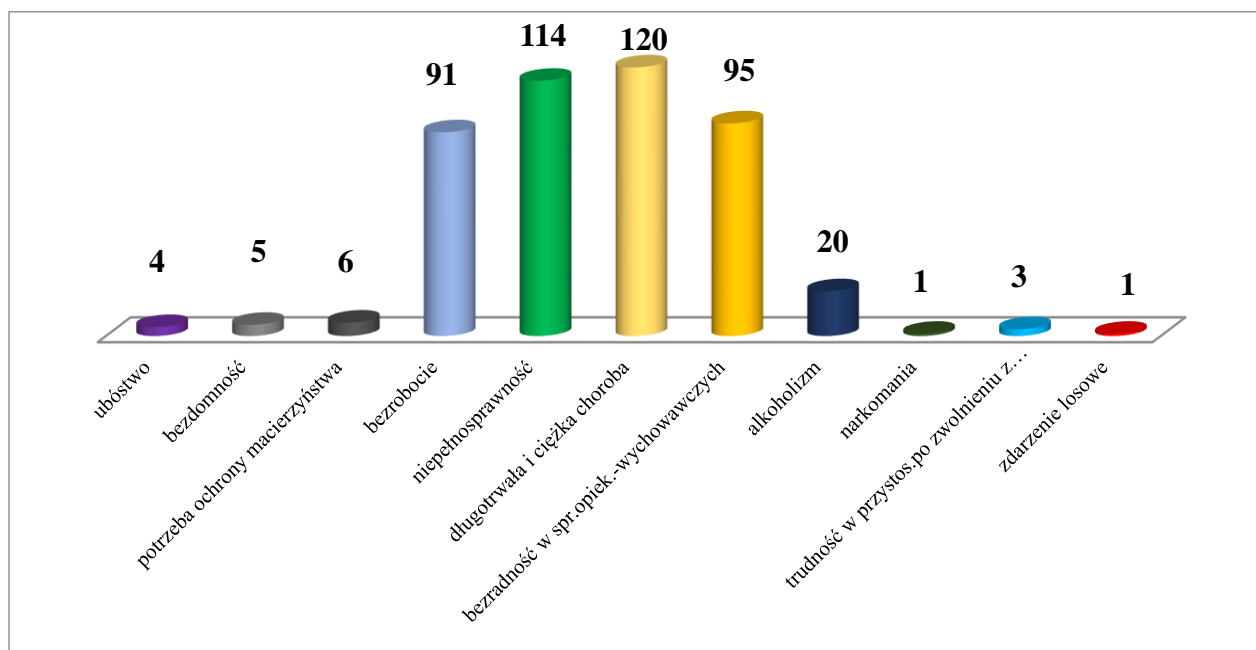
POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin objętych pomocą w formie świadczeń
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		
Ubóstwo	4	4	4	1,43%
Bezdomność	5	5	10	1,79%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6	6	34	2,14%
Bezrobocie	91	91	341	32,50%
Niepełnosprawność	114	114	303	40,71%
Długotrwała lub ciężka choroba	120	120	388	42,86%
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	95	95	486	33,93%
W tym:	24	24	94	8,57%
Rodziny niepełne				
Rodziny wielodzietne	59	59	346	21,07%
Alkoholizm	20	20	66	7,14%
Narkomania	1	1	1	0,36%
Trudności przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	8	1,07%
Zdarzenie losowe	1	1	4	0,36%

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Analizując powody przyznania pomocy należy podkreślić, że rodziny korzystające z pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce borykają się jednocześnie z wieloma problemami. Wśród nich aż 42,86% rodzin boryka się z problemami wynikającymi z długotrwałej lub ciężkiej choroby a 40,71% z problemem niepełnosprawności. Kolejnym problemem skutkującym koniecznością objęcia pomocą społeczną jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa (33,93%), bezrobocie (32,50%), alkoholizm (7,14%), potrzeba ochrony macierzyństwa (2,14%), bezdomność (1,79%), ubóstwo (1,43%), z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (1,07%), a z powodu narkomani w rodzinie (0,36%) oraz z tytułu zdarzenia losowego (0,36%).

Powody przyznania pomocy w formie świadczeń w 2018 r.

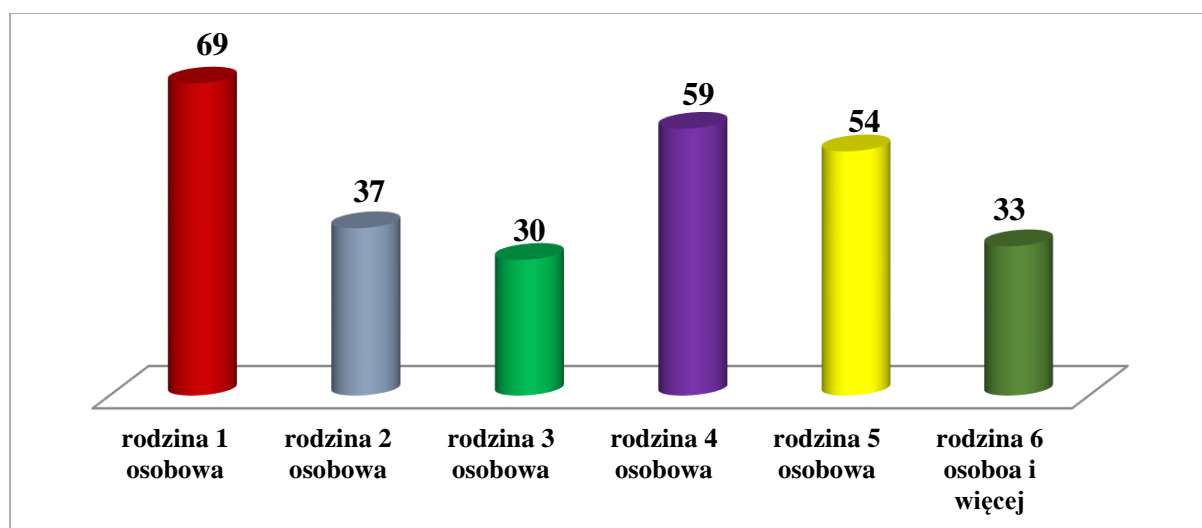
Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Poza wyżej wymienionymi przyczynami korzystania ze świadczeń, osoby korzystające z pomocy społecznej często charakteryzowały się niedostateczną motywacją do podjęcia aktywności społeczno - zawodowej, zależnością od pomocy społecznej, niestabilnością decyzyjną i rozbieżnością deklaracji z podejmowanymi działaniami.

Należy podkreślić, że wszystkie wymienione dysfunkcje mają negatywny wpływ nie tylko na rodziny, które zostały nimi dotknięte. Mają one także wymiar ogólnospołeczny, powodujący konieczność wyasygnowania środków na wsparcie materialne i w naturze oraz potrzebę stałego angażowania wysiłków społecznych skierowanych na minimalizację skutków tych dysfunkcji, widocznych we wszystkich sferach życia społecznego: edukacji, ochronie zdrowia, aktywizacji zawodowej, rozwoju i integracji społecznej.

Poniższy wykres przedstawia strukturę rodzin objętych pomocą społeczną, a poniższa tabela przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Struktura rodzin objętych pomocą społeczną.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	280	280	966
o liczbie osób 1	69	69	69
2	37	37	74
3	30	30	90
4	59	59	236
5	54	54	270
6 i więcej	33	33	227
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	151	151	694
o liczbie dzieci	29	29	95
1			
2	56	56	232
3	46	46	234
4	12	12	72
5	7	7	53
6	1	1	8
7 i więcej	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	24	24	89
o liczbie 1	8	8	20
2	8	8	29
3	6	6	29
4 i więcej	2	2	11
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	16	16	26
o liczbie osób 1	8	8	8
2	6	6	12
3	2	2	6
4 i więcej	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

Wśród 280 rodzin korzystających w 2018 r. z pomocy społecznej w formie świadczeń i pracy socjalnej 151 rodzin to rodziny z dziećmi. Stanowią one 53,93% ogółu wszystkich rodzin objętych pomocą. W grupie rodzin z dziećmi dominują rodziny z dwójką (37,08%) i trójką dzieci (30,46%). Rodziny z jednym dzieckiem stanowią 19,20% rodzin z dziećmi. Rodziny z czwórką dzieci i więcej stanowią 13,24% ogółu rodzin z dziećmi.

Analizie poddano także sytuację rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Rodziny te w liczbie 24, stanowiły 8,58% rodzin korzystających z pomocy społecznej. W ich gronie dominują rodziny z jednym i dwójką dzieci.

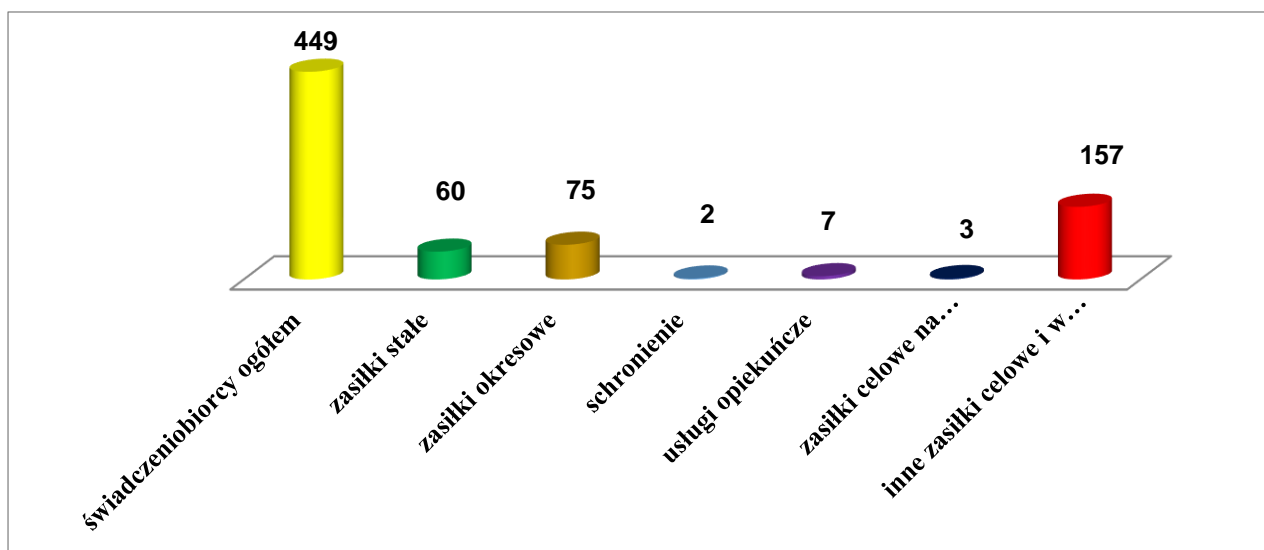
Grupą szczególnego ryzyka są rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także poziom dochodów kwalifikuje do udziału w systemie pomocy społecznej. W roku 2018 pomocą społeczną objęto 16 rodzin emerytów i rencistów, tj. 8,6% ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. W grupie rodzin emerytów i rencistów przeważają gospodarstwa jednoosobowe, które stanowią 50% tej grupy natomiast gospodarstwa dwuosobowe stanowią 37,50% a trzyosobowe (12,50%).

Na podstawie tych danych wnioskować należy, że rodzinom z dziećmi i gospodarstwem jednoosobowym najtrudniej obecnie zachować stabilizację materialną, co rodzi konieczność objęcia ich odpowiednim do sytuacji wsparciem przez pomoc społeczną.

9.2.2. Świadczenia pomocy społecznej.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce przyznał 449 osobom świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych. Świadczeniami objęto 280 rodzin w których liczba osób wynosiła 957.

Udzielone formy świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Dane w poniższej tabeli szczegółowo obrazują formy pomocy, liczbę osób którym przyznano decyzją świadczenia, liczbę rodzin i osób w rodzinie w odniesieniu do poszczególnych form pomocy oraz kwoty świadczeń.

Udzielone świadczenia osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej.

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RAZEM	449	x	582 266	280	957
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	60	597	271 049	60	91
w tym przyznane dla osoby samotnie gospodarującej	40	411	217 113	40	40
pozostające w rodzinie	20	186	53 936	20	51
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	75	226	88 266	72	226
z tym przyznane z powodu: bezrobocia	40	141	58 168	37	129
długotrwałej choroby	17	39	15 452	17	48
niepełnosprawności	9	31	8 670	9	24
innego powodu niż wymienione wyżej	9	15	5 976	9	25
SCHRONIENIE	2	316	17 516	2	2
POSIŁEK	266	34 322	68 645	136	660
w tym dla: dzieci	266	34 322	68 645	136	660
USŁUGI OPIEKUŃCZE	7	3 087	7 951	7	8
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIEWYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	3	3	8 000	3	10
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	157	x	120 839	148	411
w tym: zasiłki specjalne	18	23	7 450	18	43
PRACA SOCJALNA	x	x	x	54	153
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	4	48	123 882	4	4

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Z analizy form pomocy wynika, że w 2018 r. największą grupę świadczeniobiorców (59,24% z ogólnej liczby korzystających) stanowią osoby którym przyznano pomoc w formie posiłku. 34,97% to osoby, którym przyznano zasiłki celowe i w naturze. Zasiłki okresowe pobierało 16,07% osób z ogólnej liczby świadczeniobiorców. Natomiast zasiłki stałe pobierało 13,36% osób z ogólnej liczby świadczeniobiorców.

Nieliczne grupy wśród świadczeniobiorców stanowiły osoby którym przyznano inne formy pomocy. Z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 1,56%. Natomiast z zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego skorzystało 0,67%, a 0,44% skorzystało z pomocy w formie schronienia.

9.2.3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne **55 osobom pobierającym zasiłek stały** z pomocy społecznej. Całkowity koszt składki na ubezpieczenie zdrowotne wyniósł **23 838,00 zł**.

Zgodnie z ustawą z dnia 27.08.2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 66 ust. 1) w 2018 r. wydano 8 pozytywnych decyzji administracyjnych przyznających prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni.

9.2.4. Usługi opiekuńcze.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

W 2018 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 7 osób, w tym 1 kobieta i 6 mężczyzn (łącznie 7 rodzin). Pomoc w formie usług opiekuńczych udzielana była w wymiarze dostosowanym do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, od 2 do 8 godzin dziennie. Ogółem w 2018r. zrealizowano **3 087** godzin usług opiekuńczych.

9.2.5. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

Kolejnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W 2018 r. w domach pomocy społecznej ogółem z terenu naszej przebywały 4 osoby, za które GOPS ponosił odpłatność. Kwota świadczeń na tę formę opieki wyniosła **123 882,00 zł**.

Mieszkańcy przebywali w 4 różnych domach pomocy społecznej tj. w:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Łosienicach - 1 osoba;
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Machowinie - 1 osoba;
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Szpręgawsku - 1 osoba;
- 4) Domu Pomocy Społecznej w Lęborku - 1 osoba.

9.2.6. Schronienie.

Schronienie to świadczenie pomocy społecznej w formie usługi kierowanej do osoby bezdomnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Koszty pomocy w tych formach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W 2018 roku na terenie gminy Czarna Dąbrówka z problemem bezdomności borykało się 5 osób, w tym 1 osoba posiadała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te nie posiadały żadnych własnych dochodów i korzystały ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowy na żywność). Jeden podopieczny miał ustalone prawo do emerytury.

Bezdomni mieszkańcy z ternu gminy Czarna Dąbrówka (2 mężczyźni) przebywało w 2 różnych schroniskach:

- „Dom Brata Alberta” w Gdańsku;
- „Schronisko Brata Alberta” w Słupsku.

Osoby bezdomne, które przebywały w w/w schroniskach nie posiadały żadnych własnych dochodów i korzystały ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2018 r. koszt schronienia wyniósł **17 516,00 zł**

Struktura wydatków na schronienie w 2018 roku.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń z złotych
Schronienie				
1.	Schronienie	2	316	17 516,00

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

9.2.7. Piecza zastępcza.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018r. środki finansowane wydatkowane na powyższy cel to kwota **31 779,91 zł** na 10 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

9.3. Realizacja zadań zleconych GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce w swojej strukturze posiada wyodrębniony Dział Świadczeń Rodziny, Funduszu Alimentacyjnego i Świadczenia Wychowawczego, który zajmuje się realizującą ustaw:

- z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

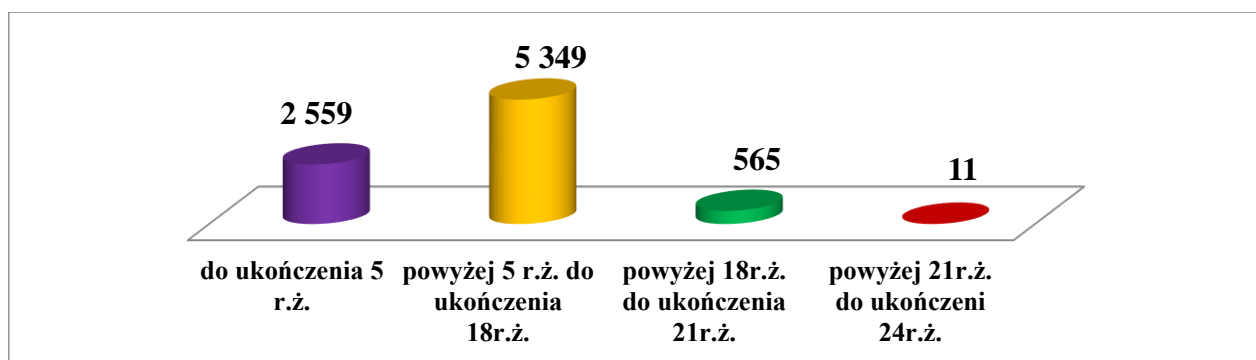
9.3.1. Świadczenia rodzinne.

System świadczeń rodzinnych skierowany jest do rodzin, które nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Świadczenia te zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, obejmują:

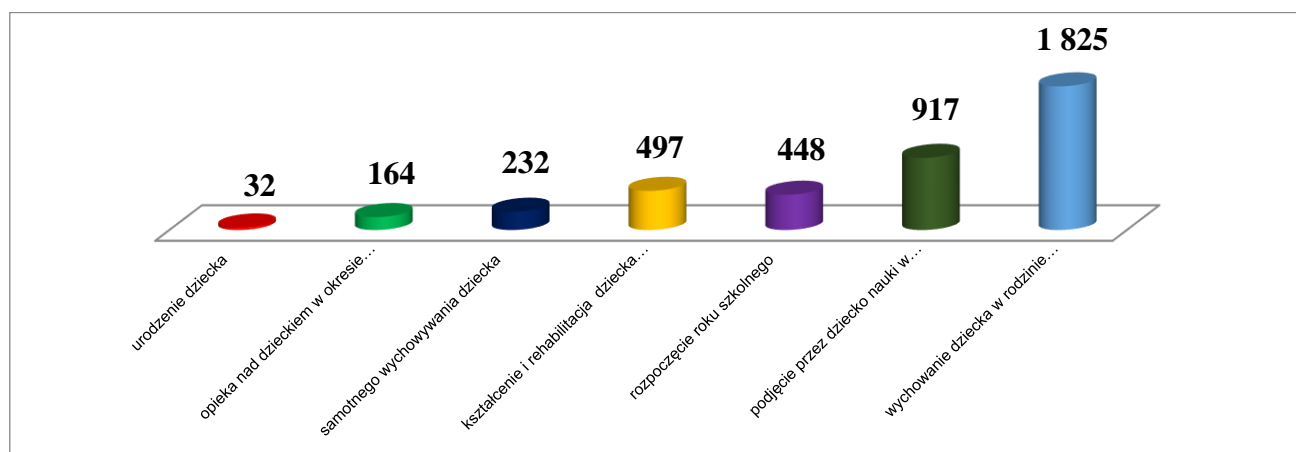
1. zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) samotnego wychowywania dziecka,
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. świadczenia opiekuńcze tj. zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
4. świadczenie rodzicielskie.

Liczba świadczeń dla osób, które pobierały zasiłek rodzinny z GOPS w 2018 r.

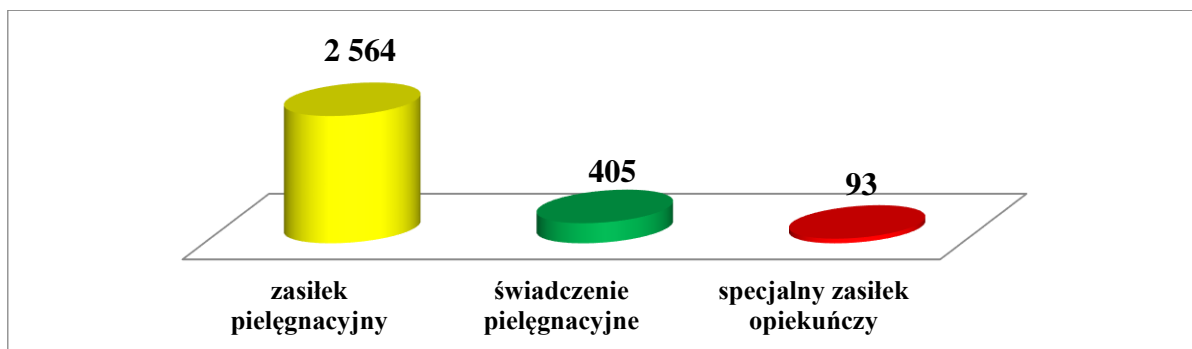
Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Liczba świadczeń dla osób korzystających z dodatków do zasiłków rodzinnych.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Liczba pobranych świadczeń w formie zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2018 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny		
1.1.	- do ukończenia 5 roku życia	2 559	243 105,00
1.2.	- powyżej 5. Roku życia do ukończenia 18.roku życia	5 349	663 276,00
1.3.	- powyżej 18.roku życia do ukończenia 21.roku życia	565	76 275,00
1.4.	- powyżej 21. roku życia do ukończenia 24. roku życia	11	1 484,00
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	32	32 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	164	63 764,00
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	232	44 776,00
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	497	52 510,00
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	448	44 800,00
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		
7.1.	w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	18	2 034,00
7.2.	w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	899	62 025,00
8.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 825	173 375,00
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	2 564	405 866,00
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	93	49 404,00
11.	Świadczenia pielęgnacyjne	405	594 395,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	60	60 000,00
Świadczenie rodzicielskie			
13.	Świadczenie rodzicielskie	366	325 201,00
Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe			
14.	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	413	159 650,70

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

9.3.2. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni.

W 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 29 rodzin, a liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 42 osoby. Ogółem wydano 29 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela.

Struktura wydatków z funduszu alimentacyjny w 2018 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	549	220 850,00
1.1.	- 0-17 lat	472	191 750,00
1.2.	- 18-24 lat	77	29 100,00
1.3.	- 25 lat i więcej	0	0,00

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. W 2018r. stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł łącznie **1 694 822,00 zł**.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

- 60 392,86 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego:
 - przekazane na dochody budżetu państwa: 50 170,93 zł, a w tym ustawowe odsetki 34 838,03 zł,
 - przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela: 10 221,93 zł;

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce wobec 18 dłużników alimentacyjnych podjął i prowadził działania zmierzające do zwiększenia ich odpowiedzialności oraz doprowadzenia do skutecznego egzekwowania i realizowania zobowiązań alimentacyjnych.

Z 6 dłużnikami alimentacyjnymi przeprowadzono wywiad alimentacyjny oraz odebrane zostało oświadczenie majątkowe. Złożono 1 wniosek o ściganie z powodu uchylania się od wykonania obowiązku alimentacyjnego oraz 1 dłużnika alimentacyjnego zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy.

W sprawach dłużników alimentacyjnych podejmowano i prowadzono czynności z samymi dłużnikami alimentacyjnymi, a także z komornikami sądowymi, organami właściwymi wierzyciela, organami właściwymi dłużnika, Powiatowym Urzędem Pracy, Prokuraturą Rejonową, Starostwem Powiatowym, Policją, CEPiK i innymi w zależności od zaistniałej sytuacji.

Informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do Biura Informacji Gospodarczej. Są to:

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały przekazane informacje o 63 dłużnikach alimentacyjnych.

9.3.3. Świadczenie Wychowawcze (Program Rodzina 500+).

Od 1 kwietnia 2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce realizuje nowe zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „Program Rodzina 500+”. W ramach tego programu wypłacane jest świadczenie wychowawcze, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł, a w przypadku, w którym członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dzieci nie jest uzależnione od wysokości dochodu uzyskanego przez rodzinę. Wysokość świadczenia wychowawczego z „Program Rodzina 500+” wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Struktura wydatków na świadczenia wychowawcze w 2018 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Świadczenie wychowawcze			
1.	Świadczenia wychowawcze	880	5 391 496,46

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

W 2018 r. ogółem wydano 621 decyzji administracyjnych, w tym:

- 556 decyzji przyznających świadczenie;
- 19 decyzji odmownych (przekroczenie kryterium dochodowego);
- 6 decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń;
- 20 decyzji uchylających;
- 18 decyzji zmieniających;
- 1 decyzja dotycząca rozłożenia na raty świadczeń nienależnie pobranych.

9.3.4. Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce na składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy wydatkował kwotę **159 650,70zł.**

Składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno – rentowego były opłacane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dla 40 osób.

9.3.5. Program „Dobry start”

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce realizował na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. 2018 poz. 1061) świadczenie z programu "Dobry start".

Świadczenie z programu "Dobry start" przysługuje jednorazowo, na rozpoczynające rok szkolny dla dzieci do ukończenia 20 roku życia, a dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Wysokość świadczenia z programu „Dobry start” wynosi 300,00zł na każde dziecko – bez względu na dochód.

Struktura wydatków na świadczenia z programu „Dobry start” w 2018r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Świadczenie z programu „Dobry start”			
1.	Świadczenia z programu „Dobry start”	772	231 600,00

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

9.3.6. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to program o zasięgu ogólnokrajowym przyjęty uchwałą Rady Ministrów. Szczegółowe warunki realizacji tego programu określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. (Dz.U. poz.755). Rozporządzenie to zostało uchylone 31 grudnia 2014 r. i zostało zastąpione Ustawą z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, która weszła w życie 01 stycznia 2015 r.

Program jest adresowany do członków rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Program obejmuje dzieci i rodziców mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych). Program obejmuje także rodziców zastępczych oraz dzieci wychowujących się w rodzinie zastępczej po spełnieniu w/w wymagań.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w czarnej Dąbrówce wydał **46 Kart Dużej Rodziny** z tego: 14 kart dla rodzica/małżonka i 32 karty dla dzieci. Koszt realizacji programu faktycznie poniesionych kosztów wyniósł: 258,65 zł.

9.3.7. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych zatrudniał 8 specjalistów (logopedzi i pedagodzy z doświadczeniem do pracy z dziećmi autystycznymi i zaburzonymi psychicznie). Usługami objęto troje dzieci, którym zapewniono usługi specjalistyczne w wymiarze zalecanym przez lekarza specjalistę.

9.4. Inna działalność GOPS w tym: realizowane programy mające na celu wsparcie rodzin potrzebujących

9.4.1. Dożywianie w ramach pr. „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 - 2020”.

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce kontynuował realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r., poz. 821 z późn. zm.).

Strategicznym celem programu było ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Pomoc w ramach programu udzielana była osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie oraz spełniającym kryterium dochodowe, nie przekraczające 150% kwoty kryterium dochodowego (do 30.09.2018r.) tj.:

- dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 951,00 zł netto;
- dla osoby w rodzinie w wysokości 771,00 zł netto.

Od dnia 01.10.2018r. nastąpiła zmiana ustawowego kryterium dochodowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej) i wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 1 051,50 zł netto;
- dla osoby w rodzinie w wysokości 792,00 zł netto.

W 2018 r. z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało 136 rodzin, w których było 660 osób. Dożywianie było zapewnione w formie jednego gorącego posiłku dla 266 dzieci uczęszczających do Szkół Podstawowych w: Czarnej Dąbrówce, Nożynie i Rokitach. Ponadto przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na żywność dla 364 rodzin spełniających przesłanki Art.7 ustawy o pomocy społecznej, na kwotę: 106 355 zł.

PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”						
WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK					
	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:			
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	
			OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
Liczba osób korzystających z posiłku	266	266	88	88	178	178
w tym z posiłku w formie: jednego dania gorącego	266	266	88	88	178	178
Liczba rodzin	136	136	x	x	X	x
Liczba osób w rodzinie	660	660	x	x	X	x
Liczba posiłków	34 322	34 322	10 051	10 051	24 271	24 271
Koszt posiłków (zł)	68 645	68 645	20 103	20 103	48 542	48 542
z tego: środki własne	13 729	13 729	4 021	4 021	9 708	9 708
Dotacje	54 916	54 916	16 082	16 082	38 834	38 834
Koszt jednego posiłku (zł)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”		
WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁK CELOWY	
	OGÓŁEM	w tym na wsi
Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenie	144	144
Liczba rodzin	135	135
Liczba osób w rodzinie	378	378
Liczba świadczeń	364	364
Kwota świadczeń	106 355	106 355
z tego: środki własne	21 271	21 271
dotacje	85 084	85 084
Koszt jednego świadczenia (w zł)	292,18	292,18

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

9.4.2. Praca socjalna

Praca socjalna należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Wg ustawy jest to działalność zawodowa realizowana przez pracowników socjalnych a prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności samodzielności życiowej oraz odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, a także tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna może być również prowadzona ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Nowoczesne podejście do pracy socjalnej zakłada wejście pracownika świadczącego pracę socjalną w rolę osoby udzielającej pomocy o charakterze niematerialnym. Pełni on rolę m. in. mediatora, negocjatora, coacha, mentora.

Głównym priorytetem w pracy socjalnej jest szybka i poprawna diagnoza sytuacji osoby, rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcyjności. Skuteczna realizacja pracy socjalnej wymaga porozumienia i współpracy osoby wspieranej i pracownika socjalnego. Może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, których w 2018 roku zawarto 3. Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna obejmowała w roku 2018 następujące zagadnienia:

- poprawa warunków materialnych poprzez wskazywanie możliwości wykorzystania własnych uprawnień i udzielanie pomocy w ich uzyskaniu (uzyskanie zasiłków pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych, świadczeń emerytalno-rentowych, pomoc w uzyskaniu dofinansowania ze środków PFRON dla osoby niepełnosprawnej itp.);
- poprawa warunków mieszkaniowych poprzez wskazywanie możliwości i pomoc w załatwieniu formalności związanych m. in. ze zmianą mieszkania, uzyskaniem lokalu socjalnego oraz pośredniczenie w przekazywaniu używanych mebli, sprzętu AGD, itp.;
- zagwarantowanie osobom starszym i niepełnosprawnym opieki poprzez m. in. poprzez uaktywnienie członków rodziny, pomoc w zorganizowaniu prywatnych usług opiekuńczych, organizowanie pomocy sąsiedzkiej itp.;

- poprawa relacji między członkami rodziny poprzez m. in. mediacje w sprawach konfliktów rodzinnych, organizację dostępu do poradnictwa specjalistycznego, współpracę z policją i kuratorami sądowymi, coaching; itp.
- wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną z uwagi na podejrzenie niewłaściwego sprawowania przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad dziećmi;
- organizowanie interwencji w sprawach osób i rodzin w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia (np. zaniedbania zdrowotne dzieci, brak zgody na zabezpieczenie schronienia w okresie silnych mrozów, stan upojenia alkoholowego rodziców wychowujących małe dzieci itp.) oraz współpraca z innymi służbami w tym zakresie;
- załatwianie formalności związanych z leczeniem szpitalnym osób, których stan zagraża ich zdrowiu lub życiu, a które dobrowolnie nie poddają się leczeniu specjalistycznemu;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (m. in. uzyskanie dowodu osobistego, uzyskanie dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń emerytalno – rentowych, uzyskania orzeczenia lekarskiego);
- udzielanie poradnictwa i organizowanie poradnictwa specjalistycznego, informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia lub kierowanie do poradnictwa specjalistycznego w GOPS, poradni psychologiczno-pedagogicznej, Punktu Konsultacyjnego lub w innych podmiotach (PCPR, PUP, organizacje pozarządowe itp.);
- kierowanie do udziału i wnioskowanie o przyjęcie do projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, PUP, PCPR współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- organizowanie wolontariatu m. in. poprzez analizę potrzeb w środowisku, angażowanie wolontariuszy do prac na rzecz mieszkańców, organizowanie zbiórek odzieży dla potrzebujących;
- organizowanie i dostarczanie żywności unijnej, paczek żywnościowych, wydawanie skierowań, kierowanie na szkolenia.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce w ramach pracy socjalnej udzielali pomocy, która miała służyć wzmacnianiu, uaktywnianiu osób i rodzin w celu rozwijania ich poczucia własnej wartości, podnoszenia samooceny, poprawie zdolności podopiecznych do samodzielnego zaspokajania niezbędnych potrzeb oraz poprawie funkcjonowania w środowisku lokalnym i wykorzystywania własnych możliwości.

Podopiecznych w zależności od problemów którymi są dotknięci, motywowano do podjęcia aktywności ukierunkowanej na podniesienie kwalifikacji poprzez uczestniczenie w kursach, szkoleniach, kontynuowanie nauki i do podjęcia zatrudnienia.

9.4.3. Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i powoływanych grupach roboczych. Specjalista pracy socjalnej - Ewa Dulewicz - pełni funkcję Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i odpowiedzialna jest za organizację pracy zespołu i grup roboczych. Pracownicy socjalni wraz z przedstawicielami innych instytucji są zaangażowani w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Tabela nr 12).

Do zadań jakie są podejmowane w tym zakresie należą w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin oraz efektów tych działań
- podejmowanie działań profilaktycznych

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego gminy Czarna Dąbrówka

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja
1.	Ewa Dulewicz	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce
2.	Michalina Mularczyk	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce
3.	Agnieszka Piotrowska	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce
4.	Bożena Pawlukiewicz	III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sąd Rodzinny w Lęborku
5.	Bożena Orlikowska - Widz	II Wydział Karny Sąd Rejonowy w Lęborku
	Andrzej Sywanycz	Posterunek Policji w Czarnej Dąbrówce
7.	Bartłomiej Żwirek	Posterunek Policji w Czarnej Dąbrówce
8.	Olga Gańska	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce
9.	Michalina Ziemann-Kapciak	Szkoła Podstawowa w Czarnej Dąbrówce
10.	Agnieszka Kuryło	Szkoła Podstawowa w Rokitach
11.	Marzena Klasa	Szkoła Podstawowa w Nożynie
12.	Anna Kreft	Szkoła Podstawowa w Jasieniu
13.	Maryla Krauze	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czarnej Dąbrówce

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

Działania realizowane przez pracowników opierają się na podstawie Rozporządzenia RM z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” jak również na podstawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Czarnej Dąbrówce na lata 2016 - 2020”. Pracę z rodziną, w której występuje przemoc rozpoczyna wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty - część A”. Zostaje powołana wtedy grupa robocza, składająca się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, która zajmuje się konkretnym przypadkiem.

W 2018 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Czarna Dąbrówka otrzymał 7 zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie, w tym (wykres nr 9):

- liczba formularzy „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez pracowników socjalnych: 5;

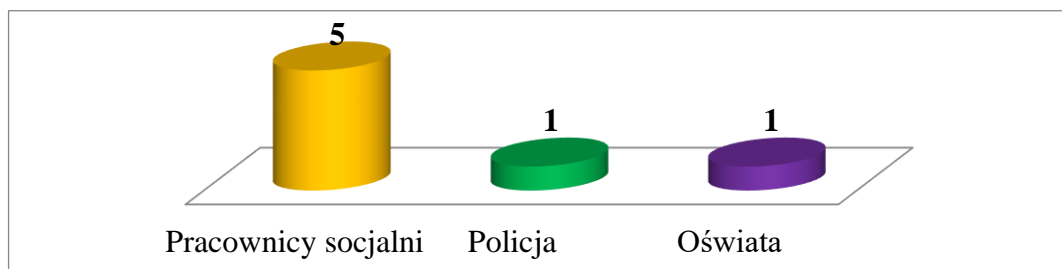
- liczba formularzy „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez inne jednostki i instytucje: 2, w tym: 1 sporządzona przez policję i 1 przez placówkę oświatową.

W 2018 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 19 grup roboczych. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- 6 formularzy „Niebieska Karta - C”;
- 6 formularzy „Niebieska Karta - D”.

Forma przemocy, która była najczęściej stosowana przez sprawców przemocy, to przemoc psychiczna/emocjonalna i przemoc fizyczna.

Wykaz sporządzonych „Niebieskich kart” przez jednostki i inne instytucje działające na terenie gminy.

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

W 2018 r. udzielono pomocy i wsparcia 37 osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, tym było 10 kobiet, 12 mężczyzn i 15 dzieci. Udzielono również 22 osobom pomocy w formie: poradnictwa psychologicznego (8 osób) i poradnictwa socjalnego (14 osób).

Szczegółowe informacje dotyczące ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w 2018r. (podmiot odpowiedzialny gmina)

Rodzaj działania	Wskaźniki	Wartość		
Utworzenie i	liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych	1		
	liczba posiedzeń zespołów	4		
	liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	ogółem	39	
		w tym kobiety	ogółem	11
			w tym niepełnosprawne	3
		w tym mężczyźni	w tym starsze	0
			ogółem	13
		w tym dzieci	w tym niepełnosprawne	1
			w tym starsi	0
		ogółem	15	
	w tym niepełnosprawne	1		
	liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	14		
	liczba utworzonych grup roboczych	7		
	liczba posiedzeń grup	19		
liczba osób objętych pomocą grup roboczych	ogółem	33		
	w tym kobiety	ogółem	10	
		w tym niepełnosprawne	3	
		w tym starsze	0	

funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	liczba osób objętych pomocą grup roboczych	w tym mężczyźni	ogółem	12
			w tym niepełnosprawni	1
			w tym starsi	0
	w tym dzieci	ogółem	11	
		w tym niepełnosprawne	1	
	liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych			13

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

W 2018 r. zamknięto 9 Niebieskich Kart z powodu realizacji planu i zaprzestania stosowania przemocy, w tym jedna osoba skorzystała z terapii uzależnień.

Zespół Interdyscyplinarny w ramach realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Czarnej Dąbrowce prowadzi działania informacyjne na temat form pomocy rozpowszechniając ulotki informacyjne i plakaty. Kadra zaangażowana w pracę w Zespole systematycznie korzysta ze szkoleń podnoszących kompetencje niezbędne w pracy z ofiarami przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.

W 2018r. Zespół zakupił materiały profilaktyczne dla szkół na temat zapobiegania przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy, które pedagodzy wraz z dzielnicowym rozpowszechnili wśród uczniów szkół na terenie gminy.

9.4.4. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce realizował pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Czarna Dąbrowka.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce wydał 366 decyzji administracyjnych dotyczących realizacji pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w tym 347 decyzji przyznających, 12 decyzji przyznających świadczenie w formie zasiłków losowych oraz 7 decyzji odmownych z powodu przekroczenia ustawowego kryterium dochodowego.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych przedstawiają poniższe tabele.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce w zakresie wypłacanych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych – losowych dla uczniów w okresie 01-06.2018r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Szkoły Podstawowe	128	61 440,00
2.	Gimnazjum/oddziały gimnazjalne	29	13 920,00
3.	Ponadgimnazjalne	23	11 040,00
Razem		180	86 400,00
	Zasiłki losowe	6	3 600,00
Ogółem		186	90 000,00

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce

Szczegółowe wydatki poniesione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce w zakresie wypłacanych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych – losowych dla uczniów w okresie 09-12.2018r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Szkoły Podstawowe	129	44 492,10
2.	Gimnazjum/oddziały gimnazjalne	24	8 277,60
3.	Ponadgimnazjale	14	4 828,60
Razem		167	57 598,30
	Zasiłki losowe	6	2 400,00
Ogółem		173	59 998,30

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce

W 2018 r. łączny kwota wypłaconych stypendiów w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów wyniosła **143 998,30 zł.**

9.4.5. Asystent rodziny.

W 2018r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce zatrudniony był jeden asystent rodziny. Środki finansowe na prace asystenta rodziny w 2018 r. wyniosły **41 693,00 zł.** Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny wyniosła 8 rodzin, w których było 17 dzieci.

Zakończona współpraca asystenta rodziny była z 3 rodzinami z powodu:

- osiągnięcia celów - 2 rodziny;
- zaprzeszanie współpracy przez rodzinę – 1 rodzina.

Mimo wieloletniego wsparcia asystenta rodziny i pracy socjalnej pracownika socjalnego, 4 dzieci z jednej z rodzin objętej wsparciem zostało umieszczone w pieczy zastępczej - zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Łęborku, od października 2018 r.

9.4.6. Współpraca z innymi jednostkami i instytucjami.

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce współpracował z innymi jednostkami i instytucjami, w zakresie:

- Kontynuowano współpracę z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Gdańsku;
- Kontynuowano współpracę z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Łęborku w zakresie nadzoru kuratorskiego oraz z Powiatową Komendą Policji w Czarnej Dąbrówce, w sprawach związanych z przemocą w rodzinie;
- Pracownicy socjalni współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytowie, w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej. Informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz kierowali na szkolenia organizowane przez PUP. Utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy. W Ośrodku oferowano osobom bezrobotnym pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, udzielano poradnictwa z zakresu umiejętności poruszania się po rynku pracy, pomagano w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych – listów motywacyjnych

i życiorysów. Podpisano porozumienie w sprawie Samorządowego Elektronicznego Podajnika Informatycznego „SEPI”;

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadzał wywiady środowiskowe na potrzeby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie oraz innych ośrodków pomocy społecznej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej organizował imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych w partnerstwie ze stowarzyszeniem Siła Dębu, Gminnym Centrum Kultury i Biblioteka, Klubem Wolontariusza, PZW Lipeń i Urzędem Gminy Czarna Dąbrówka. Była to zabawa karnawałowa pn. „KARNABAL” i zawody wędkarskie pn. „WIELKIE RYBOBRANIE”;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowym w Czarnej Dąbrówce w zakresie informowania o możliwości podjęcia leczenia;
- Kontynuacja współpracy pracowników socjalnych z: Urzędem Gminy w Czarnej Dąbrówce, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, Gminnym Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce, służbą zdrowia, sądem, kuratorami społecznymi i zawodowymi, Poradnią Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Żukówku.
- Pracownicy socjalni angażowali się w działania organizacji pozarządowych, w ramach których realizowali projekty na rzecz rozwoju osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W ramach współpracy z lokalnymi mediami Ośrodek cyklicznie zamieszczał informacje na stronie internetowej i w lokalnej prasie na temat działań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce.

W 2018 r. Ośrodek opracował Gminny Program Wspierania Rodziny w Czarnej Dąbrówce na lata 2018 - 2020. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XL/384/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 27 czerwca 2018.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania zawarte w Gminny Program Wspierania Rodziny w Czarnej Dąbrówce na lata 2018 - 2020, które szczegółowo przedstawione zostały w sprawozdaniu z realizacji Programu - przedstawione Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 28.02.2019 r.

10. ROCZNY RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI OŚWIATY ZA 2018 R.

10.1. Struktura oświaty w gminie Czarna Dąbrówka

W Gminie Czarna Dąbrówka funkcjonują 4 szkoły podstawowe wraz z wygaszającymi oddziałami gimnazjalnymi, dla których gmina jest organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa im. 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Czarnej Dąbrówce z oddziałami gimnazjalnymi.
- Szkoła Podstawowa im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach z oddziałami gimnazjalnymi
- Szkoła Podstawowa w Nożynie z oddziałami gimnazjalnymi
- Szkoła Podstawowa w Jasieniu.

Przy 4 szkołach podstawowych działają oddziały przedszkolne.

Obsługa finansowo-księgową jednostek budżetowych działających w zakresie oświaty, jest zapewniana przez Zespół Ekonomiczno Administracyjny w Czarnej Dąbrówce. We wszystkich placówkach oświatowych

zapewniona jest obsługa administracyjna i organizacyjna. Poziom zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w szkołach będzie przedstawione w dalszej części informacji.

1) Szkoły podstawowe

Szkoły podstawowe są placówkami obwodowymi. Nauka w szkole podstawowej jest obowiązkowa.

Dane o uczniach w szkołach podstawowych w Gminie Czarna Dąbrówka wg. stanu na 31.03.2018 r.

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci								Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Szkoła Podstawowa w Cz. Dąbrówce	11	32	14	37	34	23	31	21	-	192
Szkoła Podstawowa w Rokitach	8	14	16	32	18	17	22	19	-	138
Szkoła Podstawowa w Nożynie	7	7	7	14	12	9	6	10	-	65
Szkoła Podstawowa w Jasieniu	7	3	5	9	7	2	8	3	-	37
Ogółem	33	56	42	92	71	51	67	53	-	432

Dane o uczniach w szkołach podstawowych w Gminie Czarna Dąbrówka wg. stanu na 30.09.2018 r.

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci								Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Szkoła Podstawowa w Cz. Dąbrówce	13	35	32	15	38	34	21	30	19	224
Szkoła Podstawowa w Rokitach	9	19	14	19	30	18	17	22	19	158
Szkoła Podstawowa w Nożynie	8	7	7	7	12	12	9	6	10	70
Szkoła Podstawowa w Jasieniu	10	4	4	5	9	9	2	10	3	46
Ogółem	38	65	57	46	89	73	49	68	51	498

2) Oddziały Gimnazjalne na terenie naszej gminy

W związku z reformą oświatową gimnazja zostają wygaszane i co roku zmniejsza się struktura gimnazjów i w 2019 będziemy mieli ostatni rocznik kończący gimnazja.

Nazwa jednostki	stan na 30-09-2018	
	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
SP w Cz. Dąbrówce z oddziałami GIM.	1	21
SP w Rokitach z oddziałami GIM.	1	20
SP w Nożynie z oddziałami GIM.	1	8
Ogółem	3	49

3) Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego w 2019 r.

		Język polski 62 uczniów	Historia i WOS 62 uczniów	Matematyka 62 uczniów	Przyrodnicze 62 uczniów	Język angielski podstawowy 58 uczniów	Język angielski rozszerzony 58 uczniów	Język niemiecki 4 uczniów
1	SP w Cz. Dąbrówce	63,4	52,9	48,2	49	53,4	38,3	-
2	SP w Rokitach	54,1	48,3	38,4	41,9	39,4	21,4	47,00
3	SP w Nożynie	73,6	54,9	51	56,5	62,6	44,7	-
	średnia w gminie	63,7%	52,03%	45,87 %	49,13 %	51,8 %	34,8 %	
	średnia powiatu bytowskiego	65 %	56 %	49 %	52 %	59 %	42 %	49 %
	woj. pomorskie	67 %	58 %	52 %	55 %	67 %	52 %	49 %

4) Oddziały przedszkolne

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym szczeblem w systemie edukacji, gdzie w sposób świadomy i zaplanowany oddziałuje się na dziecko. Wychowanie i nauczanie odbywa się wg przyjętego programu dla każdej grupy wiekowej, z uwzględnieniem form i sposobu kształcenia do ogólnego poziomu rozwoju psychicznego dziecka. W roku szkolnym 2018/2019 wychowaniem przedszkolnym objęte zostały dzieci od 2,5 do 6 lat. Oddziały przedszkolne realizowały programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego, zapewniającą bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie.

W Gminie Czarna Dąbrówka zapewniony jest dostęp do opieki przedszkolnej dla dzieci wg stanu na 30.09.2018 r. łącznie 246 dzieci korzystało z wychowania przedszkolnego. Biorąc pod uwagę liczbę korzystających z wychowania przedszkolnego, gmina w 100% zaspokajała potrzeby w tym zakresie.

Dane o dzieciach w oddziałach przedszkolnych w Gminie Czarna Dąbrówka wg. stanu na 30.09.2018r.

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci		Ogółem
		Poniżej „0”	„0”	
Oddział przedszkolny w Cz. Dąbrówce	4	49	50	99
Oddział przedszkolny w Rokitach	4	53	25	78
Oddział przedszkolny w Nożynie	3	36	13	49
Oddział przedszkolny w Jasieniu	2	14	6	20
Ogółem	13	152	94	246

10.2. Zatrudnienie

10.2.1. Zatrudnienie nauczycieli

Nauczyciele, zatrudnieni w gminnych jednostkach oświatowych, posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz dzięki wypracowanym systemom doskonalenia, w przeważającej większości uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu.

Stan zatrudnienia wynika z organizacji roku, a ta ściśle związana jest z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy np. na zajęciach z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki oraz liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów określoną w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania.

W roku szkolnym 2018/2019 zatrudnienie wynosi 90,45 etatu(stan na 30.09.2018 r.). Zmiany w strukturze zatrudnienia w trakcie roku szkolnego powodowane są koniecznością zatrudnienia pracowników na zastępstwo w przypadku długotrwałej choroby lub macierzyństwa oraz przebywania nauczycieli na urloпах zdrowotnych.

Zatrudnienie nauczycieli wg stanu na 30.09.2018 r.

Wyszczególnienie		Liczba stosunków pracy nauczycieli						
		Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	
1		2	3	4	5	6	7	
Stopień dr lub mgr i pp	Zatrudnieni w pełnym wymiarze	82	-	2	15	23	42	
	Zatrudnieni niepełnym wymiarze	Liczba	18	-	1	6	4	7
		w tym wymiarze	7,45	-	0,67	3,62	0,99	2,17
Razem etaty		89,45	-	2,67	18,62	23,99	44,17	

Mgr bez pp lub wyż. zawodowe	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		1	-	1	-	-	-
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze	Liczba	-	-	-	-	-	-
		w tym w wymiarze	-	-	-	-	-	-
	Razem etaty		1	-	1	-	-	-
OGÓŁEM	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		83	-	3	15	23	42
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze	Liczba	18	-	1	6	4	7
		w tym w wymiarze	7,45	-	0,67	3,62	0,99	2,17
	Razem etaty		90,45	-	3,67	18,62	23,99	44,17

10.2.2. Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi

Aby zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki oraz świeże posiłki dla dzieci i młodzieży, w jednostkach oświatowych zatrudnia się pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia pracowników niepedagogicznych w szczególności uwarunkowany jest potrzebami wynikającymi z liczby uczniów, powierzchni do sprzątnięcia, liczby wydawanych posiłków, konieczności wspierania pracy nauczycieli w opiece nad uczniem z orzeczeniami o specjalnej organizacji nauki itp.

Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Dyrektorzy korzystają z możliwości darmowych umów stażowych z urzędu pracy, a jednym z ich punktów jest zatrudnianie na czas określony po odbyciu stażu.

Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Czarna Dąbrówka

Stanowiska	Liczba zatrudnionych w etatach
Administracja	4
Kucharki	6
Obsługa	15
Palacz - konserwator	4
pomoc nauczyciela	3

10.2.3. Nadawanie stopni awansu zawodowego nauczyciela mianowanego

W roku 2018 cztery osoby wystąpiły z wnioskiem o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego. Dwóch nauczycieli SP w Jasieniu, jeden nauczyciel SP w Rokitach oraz jeden nauczyciel szkoły podstawowej w Nożynie. Wszystkie postępowania zakończyły się wynikiem pozytywnym i nauczyciele otrzymali akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Wyższy awans zawodowy na nauczyciela dyplomowanego zdobyło czterech nauczycieli z naszych szkół.

10.3. Dowożenie dzieci i młodzieży

Gmina zapewnia wszystkim dzieciom spełnienie obowiązku szkolnego poprzez zorganizowanie transportu, z uwzględnieniem art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe;

Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
- 2) 4 km – w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych

Koszt obsługi dowożenia w 2018 r. wyniósł **433 279,64 zł.**

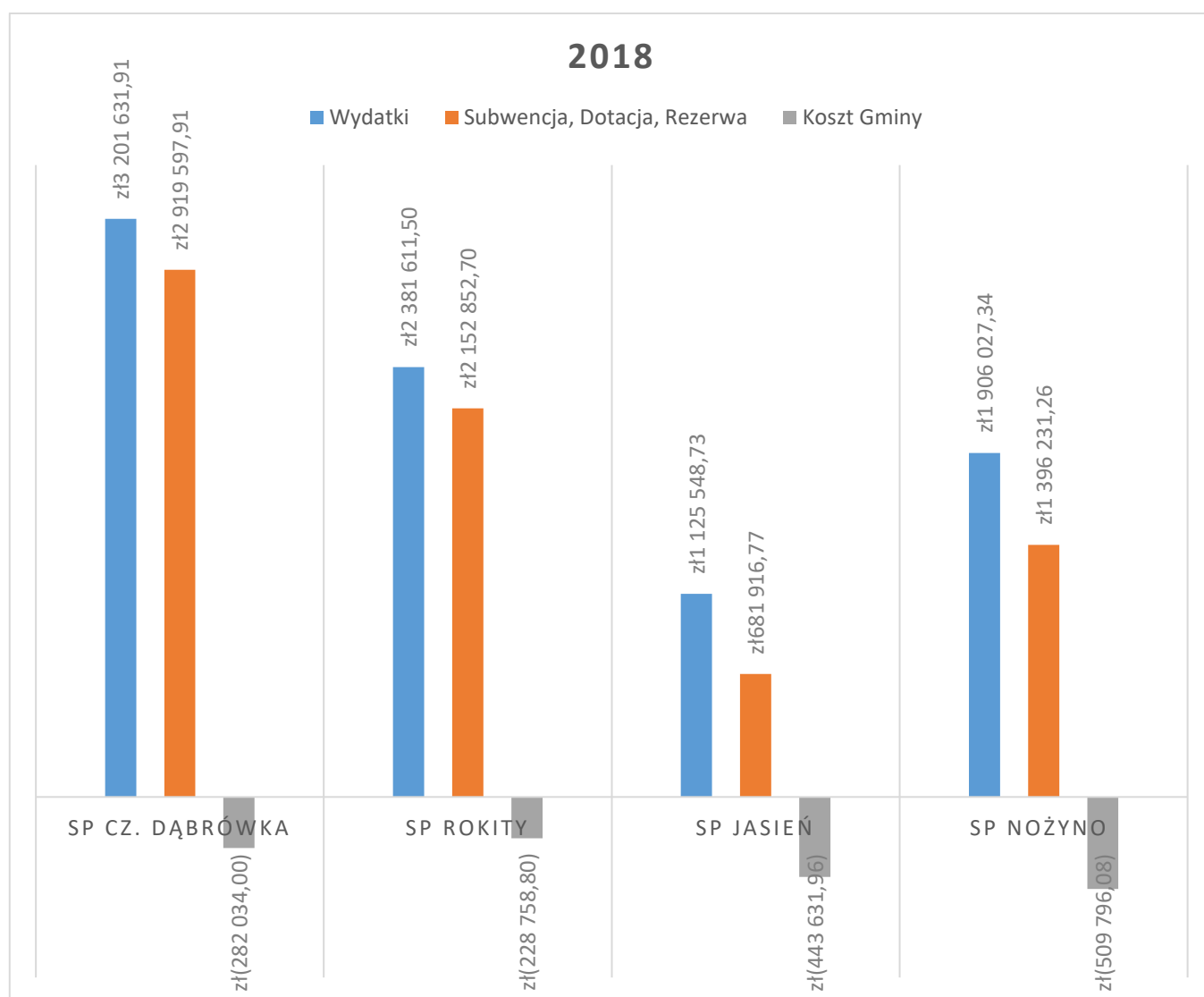
10.4. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianym pracownikiem w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów jego kształcenia. Na powyższy cel gmina otrzymuje środki finansowe w postaci dotacji celowej - 100 % ze środków Funduszu Pracy. W 2018 roku wydano w Gminie Czarna Dąbrówka 25 decyzji pozytywne, na łączną kwotę 200 235,72 zł, tytułem dofinansowania pracodawcom nauki zawodu 25 młodocianych pracowników.

10.5. Finansowanie zadań oświatowych w gminie Czarna Dąbrówka

Wydatki na oświatę to znacząca część budżetu Gminy Czarna Dąbrówka. Działalność szkół podstawowych i gimnazjów jest finansowana z subwencji oświatowej oraz ze środków własnych. Działalność przedszkoli jest zadaniem własnym gminy i jest finansowana ze środków własnych oraz niewielkiej dotacji. Wydatki poniesione na szkoły i przedszkola oraz źródła ich finansowania w 2018 roku przedstawiają poniższe tabele.

2018	SP Cz. D.	SP Rokity	SP Jasień	SP Nożyno	RAZEM
Wydatki	3 201 631,91 zł	2 381 611,50 zł	1 125 548,73 zł	1 906 027,34 zł	8 614 819,48 zł
Subwencja, Dotacja, Rezerwa	2 919 597,91 zł	2 152 852,70 zł	681 916,77 zł	1 396 231,26 zł	7 150 598,64 zł
Koszt Gminy	-282 034,00 zł	-228 758,80 zł	-443 631,96 zł	-509 796,08 zł	-1 464 220,84 zł

11. RAPORT O STANIE GCKiB W CZARNEJ DĄBRÓWCE ZA ROK 2018

11.1. Informacje ogólne wraz z wykazem ważniejszych imprez, wydarzenia kulturalnych, sportowych organizowanych przez GCKiB

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka jest samorządową instytucją kultury działającą na podstawie statutu. Przedmiotem podstawowej działalności GCKiB w Czarnej Dąbrówce jest organizowanie działalności kulturalnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka.

- GCKiB prowadzi działalność zgodną z polityką gminy Czarna Dąbrówka w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury, dziedzictwa i dorobku kulturalnego gminy oraz prowadzenia biblioteki publicznej.
- GCKiB upowszechnia kulturę poprzez podejmowanie działań, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb kulturalnych ludności, głównie mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka, w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Działalność ta nie stanowi działalności gospodarczej i nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku.
- GCKiB prowadzi działalność związaną z promocją wizerunkową Gminy Czarna Dąbrówka w szczególności w zakresie promocji dziedzictwa i dorobku kulturalnego gminy.
- GCKiB prowadzi działalność na polu kultury, uwzględniając indywidualne i zbiorowe formy uczestnictwa w kulturze, inicjując aktywne uczestnictwo i współtworzenie wartości kultury w gminie.
- GCKiB prowadzi działalność na rzecz organizacji i rozwoju czytelnictwa oraz zapewnia dostęp do książki dla mieszkańców gminy.
- GCKiB prowadzi także przewozy transportowe na potrzeby własne oraz innych podmiotów zewnętrznych.

Wykaz świetlic zawartych w strukturach GCKiB:

Świetlica w Czarnej Dąbrówce, w Jerzkowicach, w Jasieniu, w Kleszczyńcu, w Unichowie, w Rokitach, w Bochowie, w Bochówku, w Kozach, w Mikorowie, w Karwnie, w Nożynie.

Ważniejsze imprezy, wydarzenia kulturalne, sportowe

- **Luty:** Ferie zimowe z GCKiB, koncert charytatywny „Pomoc dla pogorzalców”, Bal Karnawałowy dla seniorów w GCKiB w Czarnej Dąbrówce, Karnabal, Wyjazd integracyjny seniorów z Bochowa do Słupskiego Multikina, Warsztaty mydlarskie w GCKiB, Wyjazd seniorów z Czarnej Dąbrówki, Kóz i Mikorowa, Warsztaty teatralne z przedszkolakami
- **Marzec:** Warsztaty wielkanocne, Dzień Kobiet dla seniorów, Spotkanie Wielkanocne z seniorami, I Powiatowe Prezentacje Tradycyjnych Stołów Wielkanocnych
- **Kwiecień:** Dzień Sołtysa, Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem w GCKiB w Czarnej Dąbrówce oraz w WDK w Jasieniu, Wycieczka seniorów z Jasienia, Rokit i Bochowa do Szymbarku, Warsztaty z plecionkarstwa w Izbie Regionalnej w Rokitkach, Konkurs recytatorski „Rodno Mowa” w Jasieniu, Wycieczka Świetlic Rokity i Bochówko do Słupskiego Teatru Lalki „Tęcza”
- **Maj:** Ogólnopolski Bieg Orłów, Spotkanie autorskie z Piotrem Wiktorem Grygielem; koncert zespołu „Kubryk” z Ustki, Wyjazd seniorów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka do Sopotu oraz Gdańska, Dzień Dziecka w Czarnej Dąbrówce

- **Czerwiec:** Dzień Dziecka, Turniej świetlic gminnych w Czarnej Dąbrówce, Mały Szef Kuchni, Podsumowanie Grand Prix, Sobótka w Jasieniu, Noc Świętojańska w Czarnej Dąbrówce
- **Lipiec:** Biesiada Kaszubska w Jasieniu
- **Sierpień:** Przedstawienie teatralne WDK, Jarmark Sportowo- Kulinarny
- **Wrzesień:** Dożynki Gminne w Nożynie
- **Październik:** Biegi Grand Prix, Spotkanie integracyjne dla seniorów, pt.: „Jesienne smaki”, Wycieczka seniorów z Czarnej Dąbrówki do Lubiany
- **Listopad:** III Biegi Grand Prix, Koncert z okazji 100 - lecia odzyskania niepodległości, Andrzejkowy Bal Seniora
- **Grudzień:** Mikołajki w GCKiB w Czarnej Dąbrówce, Wieczór opłatkowy dla seniorów w GCKiB w Czarnej Dąbrówce, Bal Sylwestrowy

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce jest zarejestrowane w Rejestrze Instytucji Kultury Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka pod numerem III i posiada osobowość prawną. Konto 014 zbiory biblioteczne w bilansie nie występuje gdyż wartość początkowa po uwzględnieniu umorzenia jest równa zeru. Wartość książek wynosi 139.495,09 zł.

11.2. Zatrudnienie

W grudniu 2018 r. GCKiB w Czarnej Dąbrówce zatrudniało 17 pracowników, co w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło: 14 i 3/4.

GCKiB w Czarnej Dąbrówce zatrudniał także w 2018 roku artystów, instruktorów kulturalnych (od tańca, 2 od prowadzenia zajęć muzycznych, 2 od prowadzenia zajęć z seniorami, kierownicę, palacza). W grudniu na umowę zlecenia zatrudnionych było 13 osób.

11.3. Wartość aktywów GCKiB w Czarnej Dąbrówce

Bilans GCKiB w Czarnej Dąbrówce zamyka się po stronie aktywów i pasywów sumą bilansową w wysokości 4.728.927,95 natomiast rachunek wyników i strat wykazuje dochód w wysokości 14.878,16 otrzymał łączną dotację od Organizatora w wysokości 1.223.100,00. GCKiB wypracował przychody własne w 2018 r. w kwocie 164.362,07.

Wartość aktywów GCKiB w Czarnej Dąbrówce

I Grupa Środków Trwałych:

1) Dom Kultury Czarna Dąbrówka	wartość początkowa	722.858,47
2) Dom Kultury Jasień	wartość początkowa	633.627,95
3) Świetlica Kleszczyniec	wartość początkowa	321.129,74
4) Świetlica Kozy przekazane do Organizatora	wartość początkowa	242.680,55
5) Budynek Sanitarno- szatniowy Cz. Dąbrówka	wartość początkowa	178.231,90
6) Świetlica Wiejska Unichowo	wartość początkowa	473.852,75
7) Świetlica wiejska Jerzkowice	wartość początkowa	428.732,33
8) Świetlica Wiejska Karwno	wartość początkowa	587.613,14
9) Budynek CIT przekazane do Organizatora	wartość początkowa	1.471.581,93
10) Budynek po byłym PGR Bochówko		15.921,68

Razem I grupa na dzień 31.12.2018 3.361.967,96-umorzenie 1.746.641,88 =1.615.326,08

II Grupa Środków Trwałych:

1) Park Wiejski i Boisko Kozy wartość początkowa	42.287,63
2) Boisko Sportowe Nożyno	66.682,38
3) Kompleks Rekreacyjno –Sportowy w Nożynie	47.561,25
4) Centrum Rekreacyjno- Sportowe Jasień	46.249,78
5) Boisko Sportowe Nożyno	535.731,66
6) Boisko wielofunkcyjne- Cz. Dąbrówka	696.968,59
7) Plac nad jeziorem Cz. Dąbrówka	478.515,25
8) Kompleks boisk „Orlik” Cz. Dąbrówka	1.077.971,76
9) Boisko Wielofunkcyjne z Placem Mikorowo	731.928,89
10) Miejsce rekreacji i wypoczynku w Nożynku	50.282,40
11) Boisko Sportowe w Nożynku	34.624,57
12) Ogrodzenie Placu Zabaw w Kleszczyńcu	18.819,00

Razem II Grupa Środków Trwałych 3.827.623,16- dotychczasowe umorzenie 857.378,25=2.970.244,91

III Grupa Środków Trwałych

Kotłownia wartość początkowa 33.085,71- dotychczasowe umorzenie 30.438,86

V Grupa

Kosiarka Samojezdna RIDER wartość początkowa 14.999- dotychczasowe umorzenie 2099,86

VII Grupa (całkowicie umorzona)

1) Gimbus wartość początkowa	231.190,00
2) Kosiarka wartość początkowa	13.000,00
3) Samochód Volkswagen wartość początkowa	117.998,00
4) R-m całkowicie umorzone	362.188,00

VIII Grupa

Wartość początkowa 124.290,80- dotychczasowe umorzenie 54.815,20

11.4. Rozliczenie finansowe roku 2018

1	Stan środków pieniężnych w banku na dzień 01.01.2018	+39.414,63
2	Nasz zarobek	+164.362,07
3	F-ry ze sprzedaży usług, których nie zapłacono w 2018 w tym VIATOL	-3.594,56
4	Dotacja od Organizatora	+1 223 100,00
5	Należności za usługi z 2017 roku	+1.710,46
6	Pozostałe należności z 2017 roku	+403,66
7	Koszty finansowe	-11,22
	Ogółem przychód	1.425.385,04
1	Koszty kont 401 - 441	1.349.660,96
2	Koszty kont 013-014	15.360,45
3	Wydatki nie zapłacone w 2018r.	-2.623,11
4	Wydatki z BO 2018	+4.979,99
	Ogółem wydatki	1.367.378,29
	Stan konta 31.12.2018	58.006,75

12. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII

12.1. Realizacja zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegła zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Zadaniem GKRPA jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych, zapobieganie zjawisk przemocy domowej poprzez szeroką podjęto profilaktykę. Jednym z zadań GKRPA jest finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego w Czarnej Dąbrówce, w którym udziela się pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. w roku 2018 roku w punkcie konsultacyjnym przeprowadzono rozmowę z 18 osób uzależnionych od alkoholu oraz z 9 osób członków ich rodzin, wobec 3 osób zastosowano obowiązek poddania się leczeniu w placówkach uzależnień od alkoholu a dla 2 osób wystąpiono z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowemu Ogólnie udzielono porad i pomocy dla 58 osób.

W roku 2018 zrealizowano 18 programów z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do 1212 dzieci i młodzieży. w 9 świetlicach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej z programem wychowawczym uczestniczyło około 160 osób w tym 60 osób z rodzin alkoholowych w 4 szkołach podstawowych odbyły się spektakle profilaktyczne z udziałem 230 dzieci i młodzieży.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowane z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dochody w 2018 roku wyniosły: 94.583,00 zł,

Wydatki w 2018 roku wyniosły: 94.565,13 zł.

Do zadań zrealizowanych w 2018 należą:

1. Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. Koszt 20.533,44 zł
2. Wynagrodzenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Koszt 7691,00zł
3. Szkolenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Koszt 3016,67 zł
4. Dofinansowanie Grupy Wsparcia „Światło”. Koszt 517,85 zł
5. Programy profilaktyczne. Koszt 20.517,17 zł
6. Dofinansowanie do imprezy z okazji 100-Lecia Niepodległości. Koszt 5000,00 zł
7. Dotacja do świetlic opiekuńczo- wychowawczych. Koszt 35.000,00 zł
8. Spektakle profilaktyczne. Koszt 2289,00 zł

12.2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2018-2020 za 2018 rok

„Gminny Program Wspierania Rodziny w Czarnej Dąbrówce na lata 2018 - 2020” został przyjęty Uchwałą Nr XL/384/2018 Rady Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 27 czerwca 2018 r.

Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce i w terminie do 28 lutego każdego roku sporządza coroczne sprawozdanie merytoryczne, które przekładane jest Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka. Dodatkowo sporządzone będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe, które zostaną przekazane w wersji elektronicznej wojewodzie.

W Gminie Czarna Dąbrówka podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby czy możliwości. Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, których celem było wspieranie rodzin wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cel główny: Wspieranie rodzin wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	
Cele szczegółowe	Realizacja działania
1. Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowaniu dzieci.	<p>1. Inicjowanie i wspieranie realizacji programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży, profilaktyki uzależnień realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, wspieranie wychowawczej roli świetlic itp.</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce wsparła realizację programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży w 2018 r. były to następujące projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „STRZAŁ w DZIESIĄTKĘ” realizowany przez nieformalny Klub Strzelecki „PALBA” działający przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej Dąbrówce. Celem projektu była organizacja cyklu zawodów sportowo-strzeleckich (trójbój obronny) dla mieszkańców Cz. Dąbrówki. Projekt był realizowany od 01.05.2018 r. do 27.10.2018 r. w projekcie „Strzał w dziesiątkę” wzięło udział 85 osób. 2. „NIE ZAMYKAJ OCZU” realizowany przez Szkołę Podstawową im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach. Celem projektu było dostarczenie wiedzy na temat wpływu środków psychoaktywnych na organizm młodego człowieka oraz uwrażliwienie na podstawowe wartości społeczne jak: koleżeństwo, godność, tolerancja i odpowiedzialność za drugiego człowieka. Realizacja od 05.03.2018 r. do 10.06.2018 r. w projekcie „Nie zamykaj oczu” wzięło udział 45 uczniów. 3. „PREWENCJA, ALE INACZEJ” realizowany przez Posterunek Policji w Czarnej Dąbrówce. Celem projektu było zaangażowanie dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy Czarna Dąbrówka do rywalizacji w turnieju sprawnościowym i edukacyjnym na temat szeroko podjętej prewencji kryminalnej. Projekt był realizowany od 01.02.2018r. do 30.05.2018 r. w projekcie „Prewencja, ale inaczej” wzięło udział 90 uczniów. 4. „RADOŚĆ SZYCIA” realizowany przez Stowarzyszenie „ROKITNIK” w Rokitach. Celem projektu było prowadzenie działań zmierzających do aspirowania młodzieży do spędzenia czasu wolnego, kreatywnie bez uzależnień i agresji (tj. wykonywanie ozdób na Święta Wielkanocne, flag na Dzień Flag i upominków na dzień dziecka). Projekt był realizowany od 14.03.2018 r. do 01.06.2018 r. w projekcie „Radość szycia” wzięło udział 20 uczestników. 5. „ARTYSTYCZNA PROFILAKTYKA” realizowany przez Stowarzyszenie LOKO-MOTYWA. Celem tego projektu był rozwój artystyczny grupy dzieci i młodzieży poprzez warsztaty teatralne i taneczne oraz wspólne przygotowanie widowiska teatralnego. Projekt był realizowany od 01.06.2018r. do 31.08.2018r. w projekcie „Artystyczna profilaktyka” wzięło udział 10 uczestników. 6. „SIŁA TEATRU” realizowany przez świetlicę środowiskową w Rokitach. Celem działania było rozbudzenie w młodych ludziach potrzeby obcowania ze sztuką i kultura poprzez możliwość uczestniczenia w warsztatach teatralno-aktorskich. w projekcie „Siła teatru” wzięło udział 11 uczestników.

7. „OGIEN i WODA, DWA ŻYWIOŁY” realizowany przez Ochotniczą Straż Pożarną w Czarnej Dąbrówce. Celem projektu była aktywna forma wskazania zagrożeń nieprawidłowego posługiwania się środkami gaśniczymi w sytuacji wystąpienia pożarów w gospodarstwie domowym. Projekt ten był realizowany od 03.04.2018r. do 30.04.2018r. w projekcie „Ogień i Woda, dwa żywioły” łącznie wzięło udział ok. 350 osób z czego ok. 300 to uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Czarnej Dąbrówki.

8. „COŚ DLA CIEBIE i DUCHA, BY POZBYĆ SIĘ ALKOHOLEWEGO WSTRĘCIUCHA” realizowany przez świetlicę wiejską w Bochowiu. Celem projektu było zagospodarowanie czasu wolnego w ciekawy sposób poprzez rozwój artystyczny, psychologiczny i fizyczny. Zorganizowanie przedstawienia profilaktycznego mówiącego o szkodliwym działaniu alkoholu i innych środków odurzających. Projekt ten był realizowany od 05.03.2018r. do 31.08.2018r. w projekcie „Coś dla ciała i ducha, by pozbyć się alkoholowego wstręciucha” wzięło udział 80 uczestników.

9. „UWIERZ w SIEBIE – STOP UŻYWKOM” realizowany przez Stowarzyszenie cztery Pory Roku. Celem projektu było uświadomienie uczestniczkom projektu zgubnego wpływu alkoholu, wyzbycie się lęku, niepewności poprzez podniesienie samooceny, „wyrwanie” z alkoholowego środowiska, zapewnienie wolnego czasu, a przede wszystkim wskazanie na troskę o siebie. Projekt ten był realizowany od 01.03.2018 r. do 30.11.2018 r. w projekcie „Uwierz w siebie – stop używkom” wzięło udział 20 kobiet.

10. „NIE DLA NAŁOGÓW - 2” realizowany przez Szkołę Podstawową im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach. Celem projektu było promowanie zdrowego trybu życia bez nałogów poprzez przedstawienie spektaklu profilaktycznego na apelu w SP Rokity i SP w Jasieniu oraz zorganizowanie festynu wiejskiego „Sportowo czyli zdrowo”. Projekt ten był realizowany od II połowy lutego 2018 r. do 29.05.2018 r. w projekcie „Nie dla nałogów - 2” bezpośrednio wzięło udział 60 osób, a pośrednio ok. 200 osób.

11. „UZALEŻNIENIA NISZCZĄ MARZENIA” realizowany przez Szkołę Podstawową im. 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Czarnej Dąbrówce. Celem projektu była ochrona uczniów przed zagrożeniami i podniesienie poziomu wiedzy na temat ryzyka jakie niosą ze sobą nałogi. Kształtowanie w uczniach ważnych umiejętności, które w znacznym stopniu obniżają ryzyko wystąpienia zachowań zaburzających zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów. Projekt ten był realizowany od 01.03.2018 r. do 07.06.2018 r. w projekcie „Uzależnienia niszczą marzenia” bezpośrednio wzięło udział 52 osoby, natomiast pośrednio ok. 270 osób.

12. „ZDROWO, KOLOROWO” realizowany przez Szkołę Podstawową im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach. Celem projektu było wdrażanie zasad zdrowego odżywiania się i integracja grupy oraz poprawne stosowanie form grzecznościowych. Projekt ten był realizowany od 03.2018r. do 06.2018r. w projekcie „Zdrowo i kolorowo” wzięło udział 81 uczniów.

13. „NIE PAŁĘ, NIE PIJĘ, NIE BIORĘ i ŻYJĘ!” realizowany przez Stowarzyszenie LOKO-MOTYWA. Celem projektu było zorganizowanie cyklicznych zajęć, po których uczniowie zdobyli wiedzę o zagrożeniach płynących z zażywania alkoholu, papierosów czy narkotyków. Zostało także przygotowane przedstawienie profilaktyczne. Projekt ten był realizowany od 01.02.2018 r. do 01.06.2018 r. w projekcie „Nie pałę, nie piję, nie biorę i żyję!” wzięło udział 40 uczniów.

14. „ŻYJ ZDROWO” realizowany przez Szkołę Podstawową w Nożynie. Celem projektu był pozytywny wpływ zajęć na społeczne funkcjonowanie młodego człowieka. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej mającej na celu przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży. Projekt ten był realizowany od 15.02.2018 r. do 15.06.2018 r. w projekcie „Żyj zdrowo” wzięło udział 50 uczniów.

15. „Teatr w małej wiosce: NIE UŻYWAM, w DAWNEJ HISTORII BYWAM” realizowany przez Kobitki w Rokitkach. Celem projektu było działanie profilaktyczne, które pokazuje inne formy spędzenia czasu wolnego z rodzicem, aniżeli nadużywanie alkoholu, integracja rodzin oraz wskazanie na skutki zła jakie niosą za sobą używki. Działania były skierowane na zorganizowanie Dnia Dziecka w Rokitkach, zakup sprzętu animacyjnego niezbędnego do zorganizowania sztuki teatralnej. Projekt był realizowany od 30.04.2018 r. do 30.08.2018 r. w projekcie „Teatr w małej wiosce: Nie używam, w dawnej historii bywam” wzięło bezpośrednio wzięło udział 200 uczestników.

W 2018 r. również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce sfinansowała bilety na koncert pt.: NIE ĆPA” w Słupsku dla trzecich klas gimnazjalnych i klas ósmych Szkół Podstawowych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka. w koncercie wzięło udział 49 uczniów, pedagodzy i wychowawcy oraz pracownicy socjalni.

		<p>2. Finansowanie istniejących świetlic oraz dążenie do tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego na terenie gminy Czarna Dąbrówka.</p> <p>Działalność świetlic na terenie Gminy Czarnej Dąbrówki ma na celu integrację środowiska lokalnego, integrowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz wsi oraz prowadzenie działalności kulturalno - oświatowej i sportowej. Świetlice są miejscem spotkań integrującym całe środowisko. W 2018 r. na terenie gminy Czarna Dąbrówka działało 12 świetlic wiejskich, w miejscowościach: Bochowo, Bochówko, Czarna Dąbrówka, Jasień (Wiejski Dom Kultury) Jerzkowice, Rokity, Mikorowo, Nożyno, Kozy, Kleszczyniec, Karwno, Unichowo.</p> <p>W 2018 r. – 190 dzieci zostało objętych opieką przez świetlice wiejskie na terenie gminy Czarna Dąbrówka. Gminne Centrum Kultury i Biblioteki jest odpowiedzialne za funkcjonowanie świetlic (organizuje i monitoruje pracę opiekunów świetlic).</p> <p>3. Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę.</p> <p>Informacje dotyczące działań wspierających rodzinę i informację o uprawnieniach dla rodziny i jej członków można znaleźć na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce: http://gops.czarnadabrowka.com.pl/ oraz na tablicy ogłoszeń w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej.</p>
2.	<p>Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę.</p>	<p>1. Wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez organizowanie spotkań, konsultacji i udostępnianie literatury fachowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Placówki oświatowe działające na terenie gminy Czarna Dąbrówka ściśle współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytowie i w razie potrzeby kierują rodziców po wsparcie do Poradni. - w Punkcie Konsultacyjnym czynnym w każdą środę od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ dostępny jest psycholog i pedagog, który udziela konsultacji. - Pracownicy socjalni z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej także udzielają porad w ramach pracy socjalni. Wspierają rodziny w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych. w razie potrzeby kierują do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie gdzie mogą skorzystać z pomocy specjalistów: psychologa, pedagoga. <p>2. Zapewnienie opieki asystenta rodziny rodzinom wykazującym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Asystent rodziny pełni bardzo ważną rolę w systemie wsparcia rodziny. Zajmuje się pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zapobiegania zagrożeniom w funkcjonowaniu rodziny.</p> <p>Asystent rodziny kierowany jest do pracy z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowania przez niego działań pomocowych ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie, jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta rodziny polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do samodzielnego pokonania przez tę rodzinę.</p> <p>Praca asystenta ma charakter kompleksowy. w pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodziny - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych.</p> <p>Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy. Intensywna praca asystenta rodziny jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta rodziny staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dziecka w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu lub z sądami.</p>

Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do domu.

W 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce zatrudniony był jeden asystent rodziny. Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny wyniosła 8 rodzin, w których było 17 dzieci.

Zakończona współpraca asystenta rodziny była z 3 rodzinami z powodu:

- osiągnięcia celów - 2 rodziny,
- zaprzestanie współpracy przez rodzinę - 1 rodzina.

Mimo wieloletniego wsparcia asystenta rodziny i pracy socjalnej pracownika socjalnego, zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Łęborku, od października 2018 r. 4 dzieci zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

3. Finansowanie szkoleń w celu podniesienia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin.

Dla osiągnięcia lepszych efektów współpracy z rodzinami pracownicy socjalni i asystent rodziny oraz kierownik uczestniczyli w następujących szkoleniach:

1. Pracownik socjalny i asystent rodziny a rola kierownika GOPS w podziale zadań pomiędzy nimi 19.03.2018 r. Kościerzyna - 3 osoby;
2. „Prowadzenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych” 23.05.2018 r. Kościerzyna - 2 osoby;
3. Profesjonalny Asystent Rodziny – przegląd zadań i wskazówek do ich wykorzystywania; 13.06.2018 r. Słupsk - 1 osoba;
4. „Akademia zarządzania” realizowana w ramach projektu „Dla rodzin” - doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” 05-07.09.2018 r. Bytów - 1 osoba;
5. „Cięża bez alkoholu”- dziecko bez FAS” 26.09.2018r. Bytów - 1 osoba.

4. Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.

Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Punkt Konsultacyjny czynny jest w każdą środę, w godz. 16⁰⁰ - 17⁰⁰, działa przy Niepublicznym Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce, ul. Łęborska 14. W 2018r. zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym specjalista (pedagog i psycholog) dokonywał wstępnej diagnozy problemu, zbierał informacje dotyczące zaawansowania uzależnienia, udział porad i informacji, wspierał decyzję o leczeniu i motywował do podjęcia terapii w ośrodku stacjonarnym. W 2018 r. z Punktu Konsultacyjnego skorzystało 17 osób, w tym 7 osób było uzależnionych, a 9 osób było współuzależnione. Natomiast z porad psychologicznych skorzystało 56 osób oraz z konsultacji skorzystało 27 osób.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka działa również Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej zadań należy:

- inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań, zmierzających do przeciwdziałania powstawaniu następstw nadużywania alkoholu oraz ich usuwaniu;
- prowadzenie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu;
- podejmowanie działań wspomagających rodziny osób uzależnionych od alkoholu;
- prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej;
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zgodności z wydanym zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych;
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

W 2018 r. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce wydała 29 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Prowadziła również szeroką działalność wychowawczą i informacyjną dotyczącą profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. Kontrolowała punkty sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zgodności z wydanym zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych

5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i wykluczeniem społecznym, oraz motywowanie do podjęcia terapii.

W 2018 r. pracownicy socjalni z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce oraz specjaliści z Punktu Konsultacyjnego w Czarnej Dąbrówce na bieżąco prowadzili rozmowy

		<p>motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu i kierowali te osoby do odbycia terapii. Osoby, które ukończyły terapię leczenia były kierowane do grupy Anonimowych Alkoholików „Światło”.</p> <p>W 2018 r. 4 osoby ukończyły terapię uzależnienia od alkoholu, a 1 osoba rozpoczęła terapię. Grupa AA „Światło” spotyka w każdą środę o godz. 19:00 przy plebani w Czarnej Dąbrówce.</p> <p>6. Upowszechnianie form aktywnej integracji takich jak: aktywizacja zawodowa, społeczna, edukacyjna i zdrowotna.</p> <p>W 2018 r. pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce prowadzili pracę socjalną w 54 rodzinach, w których liczna osób wyniosła 153. Najczęstsze problemy w tych rodzinach to: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przypadku 3 rodzin praca była prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.</p> <p>W 2018 r. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce był partnerem w projekcie „PRO - Rynek pracy otwarty dla wszystkich”, którego Liderem był Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie.</p> <p>Cel projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób po 30 roku życia pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób należących do jednej z grup: kobiety, długotrwale bezrobotni, bez kwalifikacji zawodowych, osoby z niepełnosprawnościami, osoby po 50 r. ż. Uczestnicy projektu brali udział w warsztatach z doradcą zawodowym, z coaching oraz w szkoleniach grupowych i indywidualnych. Uczestnicy odbyli staże i pracowali w ramach prace interwencyjnych.</p> <p>Kolejnym projektem, w którym partnerem był Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej a liderem była Fundacja Partycypacji Społecznej w Bytowie był projekt pn. „Bytów – nowe szanse dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia”. Projekt ten skierowany do osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 lat mieszkających na terenie powiatu bytowskiego. w ramach projektu oferowany był 5 miesięczny staż zawodowy, zwrot kosztów dojazdu na staże oraz bezpłatne szkolenia zawodowe.</p> <p>Kolejnym projektem w partnerstwie z Fundacją Partycypacji Społecznej w Bytowie był projekt pn. „Uczciwa praca się opłaca”. Celem projektu jest poprawa jakości działań na rzecz zwiększenia zatrudnienia osób dotkniętych i/lub zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wdrażanie kompleksowych programów aktywizacji społeczno-zawodowej, w oparciu o ścieżkę reintegracji stworzoną indywidualnie dla każdego uczestnika projektu.</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce był partnerem projektu Stowarzyszenia Siła Dębu „Integracja w rytmie hip-hop” oraz w projekcie „W hołdzie wolności, czyli powspominajmy razem...”.</p>
<p>3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.</p>		<p>1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym.</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce oraz Gmina Czarna Dąbrówka w 2018r. zapewnia pomoc materialną i rzeczową dla 277 rodzin (liczba osób w rodzinach - 957) z dziećmi znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objęcie dożywianiem dzieci - przyznano posiłki w szkole na kwotę 68 645,00 zł; <p>Wydatki na poszczególne rodzaje świadczeń rodzinnych w 2018r. przedstawiają się w następujący sposób:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasiłki rodzinne – 984 240,00 zł 2. Dodatki do zasiłku rodzinnego – 475 271,00 zł w tym z tytułu: <ul style="list-style-type: none"> - urodzenia dziecka – 32 000,00 zł; - opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 63 764,00 zł; - samotnego wychowywania dziecka – 44 776,00 zł; - kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego – 52 510,00 zł; - rozpoczęcie roku szkolnego – 44 800,00 zł; - podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 64 059,00 zł; - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 173 375,00 zł; - zasiłki pielęgnacyjne – 405 866,00 zł; - świadczenie pielęgnacyjne – 594 395,00 zł; - specjalny zasiłek opiekuńczy – 49 404,00 zł; - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 60 000,00 zł; - świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 220 850,00 zł; - świadczenie rodzicielskie - 8 800,00 zł;

3. Rodziny wielodzietne z gminy Czarna Dąbrówka, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci mogły skorzystać z programu polityki prorodzinnej Karta Dużej Rodziny. w 2018 r. wydano 46. Kart Dużej Rodziny z tego: 14 kart dla rodzica/małżonka i 32 karty dla dzieci. Koszt realizacji programu faktycznie poniesionych kosztów wyniósł: 258,65 zł.

5. Program „Dobry start” (300+) – 231 600,00 zł dla 772 dzieci;

6. Świadczenie wychowawcze z Programu Rodzina 500+ - 3 37588,95zł dla 880 dzieci;

7. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie:

- stypendium szkolnego – 143 998,30 zł dla 347 dzieci;

- zasiłku szkoleniowego/losowego – 6 000,00 zł dla 12 dzieci.

Stowarzyszenie Koło Gospodyń Barwy Rokit we współpracy z Urzędem Gminy Czarna Dąbrówka i Gminny Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” udzielała pomocy w formie produktów spożywczych. w 2018r. wydano 1290 paczek żywnościowych dla 1601 osób (810 K i 791M). Paczki żywnościowe zawierały następujące produkty:

- artykuły warzywne i owocowe (groszek z marchewką, fasola biała, powidła śliwkowe, buraczki, koncentrat pomidorowy);

- artykuły mleczne (mleko, ser);

- artykuły mięsne (szynka drobiowa i wieprzowa, pasztet wieprzowy, kabanosy, filet z maklerki w oleju);

- artykuły skrobiowe (makarony, ryż biały, kasze, herbatniki),

- cukier (cukier biały i miód wielokwiatowy);

- tłuszcze (olej rzepakowy);

- dania gotowe.

2. Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży tego wymagających.

W 2018r. z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało 136 rodzin, w których było 660 osób. Dożywianie było zapewnione w formie jednego gorącego posiłku dla 266 dzieci uczęszczających do Szkół Podstawowych w: Czarnej Dąbrówce, Nożynie i Rokitach. W Szkole Podstawowej w Jasieniu dzieci nie korzystały z dożywiania w formie jednego dania gorącego z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z powodu braku stołówki szkolnej. Ponadto przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na żywność dla 364 rodzin spełniających przesłanki Art.7 ustawy o pomocy społecznej, na kwotę: 106 355 zł.

3. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy.

Od 2011r. działa Zespół Interdyscyplinarny w Czarnej Dąbrówce. W przypadku gdy w rodzinie dochodzi do przemocy to Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy udziela pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinach i podejmuje działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie (tzw. sprawcy przemocy).

Formy udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie to:

- rozmowy wspierające i informujące prowadzone przez członków grup roboczych;

- opracowanie planu pomocy, ulotki informujące o prawach ofiar przemocy;

- kierowanie do Punktu Konsultacyjnego, gdzie jest udzielana pomoc psychologiczna;

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:

- rozmowy dyscyplinujące i motywujące do zmiany - prowadzone przez członków grup roboczych;

- kierowanie do Punktu Konsultacyjnego;

- kierowanie sprawy o spowodowanie leczenia odwykowego do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- kierowanie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie.

W 2018r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Czarnej Dąbrówki otrzymał 7 zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie, w tym:

- liczba formularzy „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez pracowników socjalnych - 5;

- liczba formularzy „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez inne jednostki i instytucje - 2, w tym 1 sporządzona przez policję i 1 przez placówkę oświatową.

Liczba ofiar przemocy w rodzinie: 5 - kobiet i 3 - młodzieży do lat 18, a liczba sprawców przemocy w rodzinie: 1 kobieta i 6 mężczyzn, w tym 5 sprawców będących pod wpływem alkoholu.

W 2018 r. zamknięto 9 Niebieskich Kart z powodu realizacji planu i zaprzestania stosowania przemocy, w tym jedna osoba skorzystała z terapii uzależnień.

		<p>Zespół Interdyscyplinarny w ramach realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzi działania informacyjne na temat form pomocy rozpowszechniając ulotki informacyjne i plakaty. Kadra zaangażowana w pracę w Zespole systematycznie korzysta ze szkoleń podnoszących kompetencje niezbędne w pracy z ofiarami przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.</p> <p>W 2018r. Zespół zakupił materiały profilaktyczne dla szkół na temat zapobiegania przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy, które pedagodzy wraz z dzielnicowym rozpowszechnili wśród uczniów szkół na terenie gminy.</p> <p>4. Wspieranie systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny naturalnej.</p> <p>Zgodnie z art.191 ust.8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; e) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; f) 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. <p>W 2018 r. środki finansowane wydatkowane na powyższy cel to kwota 31.779,91 zł na 10 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</p>
4.	<p>Współpraca i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży</p>	<p>1. Organizowanie wypoczynku, konkursów i festynów dla dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <p>Gminne Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce nie organizuje wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Prowadzone są zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania dzieci i młodzieży. Organizowane są m. in. zajęcia plastyczne, kulinarne, nauka gry na instrumentach, turnieje sportowe, warsztaty teatralne, zajęcia z rytmiki oraz kulturalne imprezy okazjonalne.</p> <p>Ponadto szkoły na terenie gminy organizowały: konkursy tematyczne, turnieje międzyszkolne, akcje charytatywne, imprezy i uroczystości okolicznościowe.</p> <p>2. Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dożynki gminne, dzień sportu, dzień dziecka, spotkania opłatkowe, Bieg Orłów, imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych).</p> <p>W 2018 r. na terenie Gminy Czarnej Dąbrówki odbyły się następujące formy integracji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bieg Orłów organizowany zawsze 3 maja w Czarnej Dąbrówce. Jest to impreza rekreacyjno-sportowa promująca gminę Czarna Dąbrówka. Celem tej imprezy jest popularyzacja biegania jako najprostszej formy ruchu; - Dzień Dziecka, - dożynki gminne; - festyny sołeckie, - spotkania klubu seniora, <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce cyklicznie organizuje dwie imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów/rodziców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karnabal, który organizowany jest w ferie zimowe - zabawa karnawałowa organizowana w partnerstwie z GCKiB oraz stowarzyszeniem Siła Dębu w imprezie wzięło udział 70 osób. - Wielkie Rybobranie, które odbywa się w czerwcu nad jeziorem w Czarnej Dąbrówce - są to zawody wędkarskie organizowane w partnerstwie z PZW Lipień. w imprezie wzięło udział 70 osób. <p>Ponadto GOPS był partnerem dwóch projektów integracyjnych realizowanych przez stowarzyszenie Siła Dębu skierowanych do osób niepełnosprawnych: „Integracja w rytmie hip-hop” oraz „W hołdzie wolności, czyli powspominajmy razem”.</p>

12.3. Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji działań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2014 – 2020

Obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2018r. poz. 1508 z późn.zm.). Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Czarnej Dąbrówce jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, poprzez wyznaczenie głównych celów i zadań do realizacji, ukierunkowanych na poprawę życia mieszkańców Gminy Czarnej Dąbrówki.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka została przyjęta uchwałą Nr XXXIV/337/2014 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 31.03.2014 r. W strategii określono następujące cele strategiczne:

- Zwiększenie aktywności na rynku pracy i obniżenie poziomu bezrobocia mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka.
- Wzmocnienie roli rodzin w naszej społeczności.
- Zwiększenie zaangażowania społecznego w życie gminy.
- Zwiększenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży w gminie Czarna Dąbrówka.
- Zwiększenie świadomości zagrożeń wynikających z uzależnień.
- Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych i osób starszych.

Adresatami Strategii są mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówki zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Poprzez realizację zadań zawartych w Strategii Gmina Czarna Dąbrówka zmierza nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, lecz także do usuwania przyczyn problemów i trudności tkwiących zarówno w sferze psychicznej jak i społecznej. Ważnym aspektem podejmowanych działań jest także profilaktyka zapobiegająca lub likwidująca przyczyny niekorzystnych zjawisk.

Zgodnie z zapisami Strategii, jej realizatorami są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce;
- instytucje oświatowe, w szczególności: przedszkola, szkoły podstawowe oraz Wiejski Dom Kultury w Jasieniu i świetlice działające na terenie gminy Czarna Dąbrówka,
- instytucje kultury i sportu, w szczególności: Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce,
- inne jednostki organizacyjne Gminy Czarna Dąbrówka,
- organizacje pozarządowe, którym gmina zleca wykonywanie zadań w obszarze polityki społecznej.

Sprawozdanie za 2018 rok z realizacji działań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2014 - 2020, sporządził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce.

Działania określone w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka w roku 2018 finansowane były ze środków własnych gminy, ze środków budżetu państwa, ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę i organizacje pozarządowe (między innymi z Unii Europejskiej oraz w ramach programów rządowych).

CEL STRATEGICZNY I. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI NA RYNKU PRACY I OBNIŻENIE POZIOMU BEZROBOCIA MIESZKAŃCÓW GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie doradztwa i poradnictwa zawodowego (młodzież, kobiety 40 +, itp.).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1 Otwarcie punktu informacji dla osób bezrobotnych w Urzędzie Gminy z dostępem do Internetu i drukarki.	Urząd Gminy	-	Działanie nie było realizowane
1.1. Aktywna tablica ofert pracy - internetowa, tablica ogłoszeń	Urząd Gminy, GOPS, Stow. Obrony Spraw Bezrobotnych, przedsiębiorcy inni	Tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy - 1 tablica	Wywieszanie aktualnych ofert pracy na tablicy ogłoszeń. Regularna wymiana informacji między GOPS a Powiatowym Urzędem Pracy o osobach bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej – korzystanie z systemu SEPI - 800.
1.2. Zapewnienie doradztwa zawodowego dla uczniów gimnazjów.	Szkoły Podstawowe	Spotkania lub warsztaty z doradcą zawodowym - 4, liczba uczniów 99.	W Szkołach Podstawowych działających na terenie gminy dla uczniów klas VIII i klas III gimnazjalnych zostały zorganizowane spotkania z doradcą zawodowym.
1.3. Rozpowszechnianie informacji na temat możliwości edukacji w kraju i za granicą.	Szkoły Podstawowe, GOPS, organizacje pozarządowe	Informacje rozpowszechniane były w ramach doradztwa zawodowego – 4, liczba uczniów 99.	W Szkołach Podstawowych działających na terenie Gminy Czarna Dąbrówka uczniowie klas VIII i klas III gimnazjalnych zostały zorganizowane spotkania z doradcą zawodowym.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie współpracy z PUP i instytucji działających na rynku pracy (prywatne firmy, OWES itp.)

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Dążenie do realizacji większej ilości umów o organizację prac interwencyjnych., robót publicznych, prac społecznie użytecz. i staży.	Urząd Gminy	łącznie 45 osób	W ramach prac interwencyjnych zostało zatrudnionych – 8 osób, w ramach robót publicznych – 27 osób, prace społecznie użyteczne wykonywało 10 osób .
2.2. Budowanie partnerstwa w kierunku realizacji wspólnych projektów, programów.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba wspólnych przedsiębiorstw/projektów - 3 projekty	Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce był partnerem w projekcie: - „PRO - Rynek pracy otwarty dla wszystkich”, którego Liderem był Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie. Kolejne dwa projekty, w którym partnerem był Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej a liderem była Fundacja Partycypacji Społecznej w Bytowie to projekty: - „Bytów – nowe szanse dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia”. - „Uczciwa praca się opłaca”.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie działań w obszarze ekonomii społecznej.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Rozpowszechnianie informacji na temat funkcjonowania spółdzielni i przedsiębiorstw socjalnych i możliwości pozyskania na ten cel środków.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z OWES	Ilość spotkań informacyjnych:6	Odbyły się spotkania informacyjne dotyczące zasad funkcjonowania spółdzielni socjalnej i rozwoju ekonomii społecznej. Spotkania odbywały się w małych lokalnych społecznościach
3.2. Organizowanie Społeczności Lokalnej, w celu pobudzania działań w kierunku ekonomii społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość spotkań : 4	Wspieranie istniejących wiosek tematycznych.

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie mobilności przestrzennej mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka (spółdzielnia socjalna- przewozy, negocjacja z przewoźnikami).

W 2018 r. nie realizowano zadania z powodu braku grantodawcy umożliwiającego realizację zadania.

CEL STRATEGICZNY II. WZMOCNIENIE ROLI RODZIN W NASZEJ SPOŁECZNOŚCI

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1. Dożywianie dzieci w szkołach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowe	liczba dzieci dożywianych w szkołach - 266 dzieci	Dożywianie z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” było zapewnione w formie jednego gorącego posiłku dla dzieci uczęszczających do Szkół Podstawowych w: Czarnej Dąbrówce, Nożynie i Rokitach. W Szkole Podstawowej w Jasieniu dzieci nie korzystały z dożywiania w formie jednego dania z powodu braku stołówki szkolnej.
1.2. Pedagogizacja rodziców - warsztaty	Szkoły Podstawowe	Liczba podjętych działań - 4	Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Czarna Dąbrówka organizowały cykliczne warsztaty dotyczące zagrożeń płynących z uzależnień, przeciwdziałanie agresji i cyberprzemocy.
1.3. Organizacja wycieczek letniego i zimowego	Szkoły Podstawowe, GOPS, świetlice środowiskowe	8 dzieci	W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce otrzymał 8 miejsc na kolonię letnią z PCPR Bytów. GCKiB w Czarnej Dąbrówce nie organizowało wycieczek letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.
1.4. Zapewnienie wsparcia w formie asystenta rodziny dla rodzin zagrożonych utratą praw rodzicielskich i pozbawionym praw.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 8 rodzin, w których było 17 dzieci.	W 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce zatrudniony był jeden asystent rodziny. Asystent rodziny dbał o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodziny – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych, a także wspierał również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. W 2018 r. zakończyła się współpraca asystenta rodziny z 3 rodz. z powodu:

			- osiągnięcia celów - 2 rodziny, - zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 1 rodzina. Mimo wieloletniego wsparcia asystenta rodziny i pracy socjalnej pracownika socjalnego, zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Łęborku, od października 2018 r. 4 dzieci zostało umieszczone w pieczy zastępczej.
1.5. Praca socjalna z rodzinami dysfunkcyjnymi również w godzinach popołudniowo – wieczornych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej - 54 rodziny, w tym było 153 osób w rodzinach.	Głównym priorytetem w pracy socjalnej była szybka i poprawna diagnoza sytuacji osoby, rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcjonalności. Skuteczna realizacja pracy socjalnej wymagała porozumienia i współpracy osoby wspieranej i pracownika socjalnego. Praca socjalna była świadczona osobom i rodz. bez względu na dochód. W 2018 r. praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny była prowadzona z 3 rodzinami. Pracownik socjalny świadczył pracę socjalną jako m. in. mediator, negocjator, coach oraz jako mentor.
1.6. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego - 17 osób, w tym 7 uzależnionych, a 9 osób było współuzależnionych	Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Punkt Konsultacyjny czynny jest w każdą środę, w godz. 16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ , działa przy Niepublicznym Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce, ul. Łęborska 14.
1.7. Zapewnienie kompleksowej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Czarna Dąbrówka	Liczba zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie - 7 formularzy „Niebieskiej Karty”, w tym: 5 wypełnionych przez pracowników socjalnych i 2 „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez inne jednostki (1 sporządzona przez policję i 1 przez placówkę oświatową).	Zespół Interdyscyplinarny w ramach realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzi działania informacyjne na temat form pomocy rozpowszechniając ulotki informacyjne i plakaty. Kadra zaangażowana w pracę w Zespole systematycznie korzysta ze szkoleń podnoszących kompetencje niezbędne w pracy z ofiarami przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie. W ramach prowadzenia procedury Niebieskiej Karty odbyło się 19 spotkań grup roboczych. W 2018r. Zespół zakupił materiały profilaktyczne dla szkół na temat zapobiegania przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy, które pedagodzy wraz z dzielnicowym rozpowszechnili wśród uczniów szkół na terenie gminy.
1.8. Wsparcie osób bezdomnych	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób bezdomnych - 5 osób, w tym 1 osoba posiadała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.	Osoby te nie posiadały żadnych własnych dochodów i korzystały ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowy na żywność). Jeden podopieczny miał ustalone prawo do emerytury. Bezdomni mieszkańcy z terenu gminy Czarna Dąbrówka (2 mężczyzn) przebywało w 2 różnych schroniskach: - „Dom Brata Alberta” w Gdańsku; - „Schronisko Brata Alberta” w Słupsku.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie działań (wzmacniających) promocyjnych wartości i więzi rodzinne (przewidywana pomoc, promocja rodzin, np. szkołach).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Pedagogizacja rodziców poprzez warsztaty i programy edukacyjne dla rodziców	Szkoły Podstawowe i GOPS	Liczba podjętych działań – 4 spotkania. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta- 8 rodzin.	W Szkołach Podstawowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka były organizowane szkolenia dla rodziców w ramach projektu „Uzależnienia niszczą marzenia” oraz warsztaty pedagogiczne. Asystent rodziny w pracy z rodziną przekazuje treści edukacyjne mające na celu podniesienie kompetencji rodzicielskich i skutecznych metod wychowawczych.
2.2. Organizacja festynów rodzinnych	Szkoły Podstawowe, GCKiB, świetlice środowiskowe,	Ilość wydarzeń – 42 Liczba uczestników: ok. 1260.	W Szkołach Podstawowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka były organizowane festyny i pikniki rodzinne z okazji Dnia Dziecka, Świąta rodzinki, 100-lecia Niepodległości i inne. Ponadto szkoły na terenie gminy organizowały: konkursy tematyczne, turnieje międzyszkolne, akcje charytatywne, imprezy i uroczystości okolicznościowe. Rady sołeckie organizowały lokalne imprezy integracyjne dla rodzin.
2.3. Współpraca podmiotów działających na rzecz rodziny	Szkoły Podstawowe, GOPS	Wspólne zespoły wychowawcze: 2 spotkania, Bieżąca współpraca w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty: 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i udział w grupach roboczych - 19 spotkań	Pracownicy socjalni i asystent rodziny i kuratorzy rodzinni uczestniczyli w zespołach wychowawczych w Szkole Podstawowej w Rokitach. Współpraca w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Czarna Dąbrówka.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (mediator rodzinny, psycholog, psychiatra, pedagog, szkoła dla rodziców, planowanie czasu w tym czasie dla rodziny).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Poradnictwo psychologiczne w Punkcie Konsultacyjnym	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	Porady psychologiczne -56 osób a z konsultacji skorzystało 27 osób.	W 2018 r. zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym specjalista (pedagog i psycholog) dokonywał wstępnej diagnozy problemu, zbierał informacje dotyczące zaawansowania uzależnienia, udzielał porad i informacji, wspierał decyzję o leczeniu i motywował do podjęcia terapii w ośrodku stacjonarnym.

CEL STRATEGICZNY III. ZWIĘKSZENIE ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNEGO W ŻYCIE GMINY

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie promocji realizowanych działań w gminie Czarna Dąbrówka (w tym promocja zasobów gminy).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1. Witacze Gminy	Urząd Gminy	Ilość witaczy – 3 witacze	Witacze na terenie gminy Czarna Dąbrówka znajdują się miejscowościach: Karwno, Mikorowo i Unichowo.
1.2. Materiały promocyjne (foldery, pocztówki, mapy)	Urząd Gminy, GOPS, GCKiB	Ilość działań – 4	W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i w Gminnym Centrum Kultury i Biblioteki w oraz w Urzędzie Gminy Czarnej Dąbrówce dostępne są foldery i mapy gminy Czarnej Dąbrówki. Dodatkowe informacje związane z promocją i zasobami gminy można znaleźć na stronie internetowej: https://czarnadabrowka.com.pl

Cel szczegółowy 2: Rozszerzenie oferty i podmiotów działających w danym obszarze (CIT, świetlice, GOK, stowarzyszenia, kościoły) – mobilność po sołectwach.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Budowanie postaw patriotycznych i lokalnej tożsamości	GCKiB, Sołectwa	Ilość działań – 7 Ilość osób uczestniczących w wydarzeniach: 950	W 2018 r. na terenie gminy Czarna Dąbrówka było bardzo dużo działań i projektów związanych z patriotyzmem i budowaniem lokalnej tożsamości. Wszystkie te inicjatywy były związane z odchodami z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Odbywały się przemarsze w hołdzie Niepodległej oraz wspólne uroczyste śpiewanie hymnu Polski, a także przedstawiania i inscenizacje. W Szkołach Podstawowych odbyły się Wieczornice. W dniu 11.11.2018 r. w parafiach (Jasień, Rokity, Nożyno, Mikorowo) po mszy świętej rozdawane były flagi Polski oraz zaproszenia do wspólnego świętowania w ramach projektu pt.: „W hołdzie wolności - czyli pomyślimy razem” - zrealizowanym przez stowarzyszenie Siła Dębu.
2.2. Prowadzenie zajęć świetlicowych z dziećmi i młodzieżą	GCKiB, organizacje pozarządowe	Ilość działających świetlic - 12 Liczba dzieci i młodzieży korzystających: 190	Prowadzono dużo zajęć dla dzieci, młodzieży i z wielorakich bloków tematycznych przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy. Spotkania organizowane były też w godzinach popołudniowych i wieczornych, co umożliwiało obecność dzieci i całych rodzin. Przeprowadzane były spotkania czytelnicze, zajęcia z elementami animacji plastyczno-ruchowych, zabawy teatralne oraz edukacja informatyczna. Organizowane były także m. in. zajęcia kulinarne, nauka gry na instrumentach, turnieje sportowe, zajęcia z rytmiki oraz kulturalne imprezy okazjonalne.
2.3. Organizowanie spotkań seniorów z Uniwersytetu III wieku	GCKiB	Ilość działań/inicjatyw – spotkania odbywają 1 /tydzień w Czarnej Dąbrówce, Jasieniu, Kozy i Rokity- w sumie około 120 spotkań. Dwa razy w roku spotkanie integracyjne wszystkich seniorów. Liczba uczestników: 100	Spotkania seniorów z Uniwersytetu III wieku na terenie gminy Czarnej Dąbrówki odbywają się w czterech miejscowościach: Jasień, Rokity, Kozy i Czarna Dąbrówka. Seniorzy brali udział w warsztatach kulinarnych, teatralnych oraz w imprezach okolicznościowych i wycieczkach edukacyjnych i krajobrazowych.
2.4. Organizowanie Społeczności Lokalnej – budowanie postawy obywatelskiej	GOPS, GCKiB, sołectwa	Liczba działań: 25	Sołtysi i radni angażowali mieszkańców w organizację lokalnych imprez integracyjnych oraz inwestycje.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wiedzy i dostępu do środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Działanie edukacyjne dla mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka	GOPS, GCKiB	Liczba działań : 4 Liczba osób korzystających: 40	W ramach udziału w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 cyklicznie realizowane są szkolenia z zakresu dietetyki i zdrowego odżywiania oraz planowania budżetu rodziny.

Cel strategiczny IV. ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY W GMINIE CZARNA DĄBRÓWKA

Cel szczegółowy 1: Systematyczne zwiększanie wiedzy na temat potrzeb dzieci i młodzieży (szkoły, świetlica, wolontariusze, softyści, kościół).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1. Zapewnienie dostępu do Internetu we wszystkich świetlicach wiejskich	Gminne Centrum Kultury i Biblioteka, Urząd Gminy, Sołectwa	Ilość świetlic z dostępem do Internetu – 3 świetlice	W 2018 r. na terenie gminy Czarna Dąbrówka działało 12 świetlic wiejskich. Jednak tylko w miejscowościach: Czarna Dąbrówka, Jasień i Kozy jest zapewniony dostęp Internetu dla mieszkańców gminy.
1.2. Przeprowadzenie ankiet wśród dzieci i młodzieży	Szkoły Podstawowe, świetlice	Liczba działań - 4	Działania dotyczyły badania preferencji uczniów jeżeli chodzi o zajęcia pozalekcyjne.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności do różnorodnych ofert umożliwiających szeroko rozumiany rozwój umiejętności, pasji i zainteresowań. Powiązanie z lokalnym patriotyzmem (specjalizacje wsi, gminy).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Organizacja zajęć pozalekcyjnych – kół zainteresowań	Szkoły Podstawowe, świetlice, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka	Ilość inicjatyw/działań -16	Szkoły Podstawowe w ramach zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań zorganizowały wizytę w schronisku dla zwierząt, wyjazd do kina, zajęcia sportowe, w tym taekwondo, lekkoatletyka, piłka nożna, poza tym wokalne, teatralne, historyczne...
2.2. Organizacja imprez/wydarzeń kulturalno-sportowych	Szkoły Podstawowe, świetlice, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka	Ilość inicjatyw/działań - 23	W Szkołach Podstawowych były organizowane zawody sportowe i biegi przełajowe. Uczniowie brali udział w różnych akcjach (np. „Zdrowy tryb życia”, „Pomóżmy Marysi”, „Dawca Szpiku”).

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie efektywności funkcjonowania istniejącej infrastruktury oraz poprawa przepływu informacji pomiędzy nimi (imprezy, dyskoteki).

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Organizacja zajęć i lekcji tematycznych	Szkoły Podstawowe, świetlice	Ilość inicjatyw/działań – 17 Liczba uczestników: 860	W Szkołach Podstawowych odbyły się spotkania z policjantem, które dotyczyły bezpiecznego poruszania się po drogach oraz bezpieczeństwa podczas wakacji i ferii zimowych. Odbyły się także spotkania z pielęgniarką szkolną i ze strażakiem z Ochotniczej Straży Pożarnej. Odbyły się zajęcia z udzielania Pierwszej Pomocy. Pedagodzy ze Szkół Podstawowych przeprowadzili zajęcia dotyczące uzależnień, dopalaczy i palenia wyrobów tytoniowych oraz przemocy w szkole, a także bezpieczeństwa w sieci.

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie aktywności i zaangażowania młodzieży w życie gminy poprzez powołanie Młodzieżowej Rady Gminy.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy	GCKiB, GOPS	Liczba działań: 1 spotkanie	Działanie to było zainicjowane przez Młodzieżowe Koło Wolontariatu jednak nie doprowadziło do powołania Młodzieżowej Rady z powodu braku zainteresowania ze strony młodzieży.

CEL STRATEGICZNY V. ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI ZAGROŻEŃ WYNIKAJĄCYCH Z UZALEŻNIEŃ

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie efektywności działań profilaktycznych dla mieszkańców gminy.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Punkt Konsultacyjny otwarty raz w tygodniu w godz. 16-18,	Działanie realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień Gminy Czarna Dąbrówka, w punkcie zatrudniony był psycholog i pedagog.
1.2. Prowadzenie kampanii informacyjno – profilaktycznych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły Podstawowe, świetlice	Ilość przeprowadzonych kampanii – 16 programów	W Szkołach Podstawowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka prowadzona była szeroka działalność wychowawcza i informacyjna dotycząca profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Uczniowie zaopatrzeni zostali w materiały edukacyjne i informacyjne dotyczące problematyki uzależnień (np. ulotki, gazetki czy plakaty).
1.3. Prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. (Właściwy, strategiczny dobór w/w programów)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły Podstawowe, świetlice	Ilość inicjatyw - 15 oraz koncert - 49 uczniów	W 2018 r. realizowano programy przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży. Były to następujące projekty: <i>Strzał w dziesiątkę; Nie zamykaj oczu; Prewencja, ale inaczej; Radość szycia; Artystyczna profilaktyka; Siła teatru; Ogień i woda, dwa żywioły; Coś dla ciebie i ducha, by pozbyć się alkoholowego wstręciucha; Uwierz w siebie – stop używkom; Nie dla nałogów – 2; Uzależnienia niszczą marzenia; Zdrowo, kolorowo; Nie palę, nie piję, nie biorę i żyję!; Żyj zdrowo; Teatr w małej wiosce: nie używam, w dawnej historii bywam.</i> W 2018 r. również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce sfinansowała bilety na koncert „NIE ĆPA” w Słupsku dla trzecich klas gimnazjalnych i klas ósmych Szkół Podstawowych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka.
1.4. Wsparcie ruchu AA	GKRPA	Ilość inicjatyw - 1 inicjatywa	Przekazanie kwoty 500,00 zł na ogrzanie pomieszczenia, w którym spotyka się Grupa AA „Światło” w każdą środę o godz. 19.00 przy plebani w Cz. Dąbrówce.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności przepływu informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia dla osób eksperymentujących i uzależnionych.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Stworzenie bazy danych inst., org. pomagających osobom uzależnionym i współuzależnionym w naszym regionie.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, GOPS	Publikacja - ulotka/liczba punktów, w których będą dostępne dane adresowe instytucji i organizacji- brak	Pracownicy socjalni na bieżąco udostępniali informacje osobom zainteresowanym o aktualnym dostępie instytucji i organizacji pomagającym osobom uzależnionym

CEL STRATEGICZNY VI. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I OSÓB STARSZYCH

Cel szczegółowy 1: Systematyczne zwiększenie wiedzy na temat potrzeb osób niepełnosprawnych i osób starszych.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
1.1. Udrożnienie przepływu informacji pomiędzy potrzebującymi a pomagającymi.	GOPS, służba zdrowia, Stowarzyszenie Siła Dębu, Uniwersytet III wieku	Liczba wspólnych działań - 12	Stowarzyszenie Siła Dębu spotykało się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca z przedstawicielami GOPS, by dzielić się swoimi doświadczeniami i zgłaszać swoje potrzeby i oczekiwania.

1.2. Stworzenie bazy teleadresowej instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i na rzecz osób starszych na terenie powiatu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, służba zdrowia, Stowarzyszenie Siła Dębu, Uniwersytet III wieku	Powstanie ulotki informacyjnej-1	GOPS i Stowarzyszenie Siła Dębu rozpowszechniali informator na temat uprawnień dla osób z niepełnosprawnościami opracowany przez PCPR Bytów
--	---	----------------------------------	---

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie aktywność i zaangażowanie osób starszych w życie gminy.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
2.1. Pobudzenie osób starszych do działania na rzecz społeczności lokalnej, w tym w wolontariacie.	Uniwersytet III wieku, GOPS, GCKiB, NGO	Liczba podjętych inicjatyw/działań - 6	Na terenie Gminy prężnie działa Uniwersytet III wieku. Seniorzy przedstawili w szkołach spektakl profilaktyczny dla dzieci i młodzieży, prowadzili również zajęcia kulinarne nakierowane na zdrowe odżywianie.
2.2. Tworzenie lokalnych grup seniorów działających na bazie świetlic wiejskich - OSŁ.	GCKiB, Uniwersytet III wieku, GOPS, NGO	Liczba funkcjonujących grup - 4	Spotkania seniorów z Uniwersytetu III wieku na terenie gminy Czarnej Dąbrówki odbywają się w czterech miejscowościach: Jasień, Rokity, Kozy i Cz. Dąbrówka.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie efektywności podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
3.1. Promowanie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych – plakaty, wizytówki w miejscach publicznych, np.: urzędzie, w placówce służby zdrowia	Stowarzyszenie Siła Dębu, GOPS	Liczba podjętych działań – 4	Informacje dotyczące działalności i realizacji projektów stowarzyszenia Siła Dębu znajdują się na stronie internetowej: www.siladebu.pl , na facebooku. GOPS w Cz. Dąbrówce cyklicznie organizuje dwie imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów/rodziców: - Karnabal, który organizowany jest w ferie zimowe - zabawa karnawałowa organizowana w partnerstwie z GCKiB oraz stowarzyszeniem Siła Dębu. W imprezie wzięło udział 70 osób. - Wielkie Rybobranie, które odbywa się w czerwcu nad jeziorem w Czarnej Dąbrówce - są to zawody wędkarskie organizowane w partnerstwie z PZW Lipień. W imprezie wzięło udział 70 osób. Ponadto GOPS był partnerem dwóch projektów integracyjnych realizowanych przez stowarzyszenie Siła Dębu skierowanych do osób niepełnosprawnych: „Integracja w rytmie hip-hop”, „W hołdzie wolności, czyli powspominajmy razem”.

Cel szczegółowy 4: Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych.

Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Sposób realizacji – szczegółowy opis podejmowanych działań
4.1. Dążenie do ułatwiania dostępu do budynków użyteczności publicznej osobom z dysfunkcjami.	Urząd Gminy, GOPS	Liczba podjętych działań – powstał 1 raport Prawidłowo oznakowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnością – 1 W budynkach użyteczności publicznej oznakowano schody: wizualnie-kontrastowo oznaczono krawędzie stopni – 5 budynków,	Gmina Czarna Dąbrówka wzięła udział w projekcie: Monitoring działań jednostek administracji rządowej i samorządowej w województwie pomorskim w kontekście realizacji praw osób z niepełnosprawnością i dost. do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. W wyniku realizacji projektu powstał raport weryfikacyjny zawierający szereg rekomendacji do wdrożenia w perspektywie najbliższych lat. Strona internetowa Urzędu Gminy Czarnej Dąbrówki i BIP został przebudowana i dostosowana do potrzeb osób niewidomych i niesłyszących. Wyznaczono i oznaczono prawidłowo jedno miejsce parkingowe dla pojazdów osób z niepełnosprawnością na parkingu przed budynkiem Urzędu Gminy. W budynku Urzędu Gminy i 4 Szkołach Podstawowych zostały oznaczone stopnie biegu schodów (kontrastowe taśmy na schodach), które ułatwiają pokonywanie schodów w szczególności osobom ze schorzeniami narządu wzroku.

Cel szczegółowy 5: Wspieranie ruchu samopomocy - Działanie nie było realizowane.

Jak wynika z powyższych danych, zdecydowana większość określonych działań w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka była realizowana. Są zadania, które wymagają poszerzenia i dalszego realizowania tj.:

- Zwiększenie działań dotyczących otwarcia punktu informacyjnego dla osób bezrobotnych w Urzędzie Gminy Czarnej Dąbrówki z dostępem do Internetu i drukarki.
- Zwiększenie działań dotyczących aktywności i zaangażowania młodzieży w życie Gminy i powołanie Młodzieżowej Rady Gminy w Czarnej Dąbrówce.
- Zwiększenie działań dotyczących systematycznego likwidowanie barier architektonicznych budynków użyteczności publicznej osobom z dysfunkcjami.
- Brakuje witaczy na terenie gminy Czarna Dąbrówka- szczególnie na granicy gminy.
- Wsparcie inicjatyw ruchu samopomocy i uruchomienie banku wymiany usług.

12.4. Program Gospodarki niskoemisyjnej

Plany Gospodarki Niskoemisyjnej są narzędziem przyczyniającym się m.in. do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno - energetycznym Europy tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Jednocześnie ich realizacja powoduje systematyczną poprawę jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i wprowadzanie Programów Ochrony Powietrza (POP) oraz Planów Działań Krótkoterminowych (PDK).

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Czarna Dąbrówka opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr V/45/2015 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 23.03.2015 r. Zaplanowane w dokumencie działania pozwolą na osiągnięcie założonych celów ograniczenia zużycia energii finalnej, redukcji emisji CO₂ oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Realizacja zadań i projektów z Programu Gospodarki Niskoemisyjnej w 2018 roku:

1. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie gmin Czarna Dąbrówka oraz Parchowo.

Zadanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości 85% wartości wydatków kwalifikowanych. Gmina Czarna Dąbrówka wymieniła 551 opraw oświetleniowych na ledowe, wraz z wysięgnikami w miejscach, w których były one wymagane. Efektem końcowym realizacji zadania jest ograniczenie emisji CO₂ w porównaniu do roku bazowego o 75 Mg tj.: 45,82 %.

2. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gmin Tuchomie, Czarna Dąbrówka, Studzienice oraz Parchowo Etap II.

Zadanie realizowane w ramach konkursu nr RPPM.10.02.01-IZ.00-22-002/16, Poddziałanie 10.2.1. Efektywność energetyczna - wsparcie dotacyjne. w ramach Etapu II wykonano termomodernizację budynku świetlicy wiejskiej w Nożynie oraz termomodernizację budynku OSP w Rokitach. Realizacja zadania pozwoliła na osiągnięcie 30 - 40% oszczędności energii oraz redukcji emisji CO₂ ww. budynkach użyteczności publicznej.

3. Modernizacja nawierzchni dróg gminnych – Nożyno, Zawiat, Mikorowo, ul. Jeziorna i ul. Ogrodowa w Czarnej Dąbrówce.

Zadania zrealizowane zostały przy dofinansowaniu z PROW na lata 2014-2020, w ramach inwestycji przebudowano 5 dróg gminnych w czterech miejscowościach. Drogi zostały wykonane z kostki brukowej (droga w Nożynie) oraz asfaltu pozostałe 4 drogi. Efekt ograniczenia zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu prywatnego i publicznego ocenia się na 1,5 - 2,0% rocznie.

4. Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Borzytuchom, Czarna Dąbrówka i Tuchomie.

Zadanie polega na dofinansowaniu dla mieszkańców Gminy wymiany źródła ciepła na bardziej ekologiczne oraz montaż kolektorów słonecznych. w roku 2018 została podpisana umowa o dofinansowanie realizacji projektu do końca 2019 roku. Na terenie gminy Czarna Dąbrówka na posesjach należących do mieszkańców gminy zainstalowanych zostanie 123 instalacji OZE, w tym: 71 kolektorów słonecznych, 18 instalacji fotowoltaicznych, 21 kotłów na biomasę i 13 pomp ciepła. Zadanie pozwoli na osiągnięcie 30 - 40% oszczędności energii oraz redukcji emisji CO₂.

12.5. Realizacja Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2019 poz. 688) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy. Kluczowe znaczenie ma w tej kwestii art. 5 ust. 3, nakładający na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenie Roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwałą nr XXXIII/311/2017 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 27 listopada 2017 r. został uchwalony „Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018”, który określa cele, zasady, zakres oraz formy współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program ten powstał w oparciu o przepisy określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. 2019 poz. 688). Przyjęcie programu współpracy poprzedzone było konsultacjami z przedstawicielami sektora pozarządowego zgodnie z art. 5a ust. 1 cytowanej ustawy.

W Rocznym Programie Współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018, określony został sposób oceny realizacji Programu, wraz z następującymi miernikami:

- a) liczba zadań publicznych objętych otwartymi konkursami ofert,
- b) liczba ofert złożonych w konkursach,
- c) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego,
- d) łączna kwota dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym,
- e) łączna kwota dotacji niewykorzystanych przez organizacje pozarządowe i wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem,
- f) liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono dotacji,
- g) liczba adresatów zrealizowanych zadań,
- h) liczba wolontariuszy zaangażowanych po stronie organizacji w realizację zadań publicznych,

- i) udział środków własnych organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych zleconych w drodze konkursów ofert,
- j) liczba form współpracy z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym;

W 2018 roku Gmina Czarna Dąbrówka realizowała zadania publiczne na rzecz swoich mieszkańców we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca ta realizowana była w dwóch formach: finansowej i pozafinansowej.

12.5.1. Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca finansowa Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2018 realizowana była w formie wspierania realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert. Planowana współpraca realizowana miała być w siedmiu obszarach:

- a) Działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy;
- b) Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży;
- c) Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- d) Krajoznawstwo i turystyka i ochrona przyrody;
- e) Wspieranie organizacji pozarządowych;
- f) Bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Jak wskazano powyżej, zlecenie realizacji zadań publicznych odbywało się w trybie otwartych konkursów ofert zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W Programie współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi przewidziano na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy kwotę **79 800,00 zł**.

Alokacja środków przewidywanych dla poszczególnych obszarów konkursowych kształtowała się następująco:

➤ **Obszar zadania: „Oświata i wychowanie”**

Informacja o wartości przekazanych dotacjach:

Lp.	Nazwa organizacji	Łączna kwota dotacji udzielonej
1.	Stowarzyszenie LOKO MOTYWA	24 000,00 zł.
Łączna wartość przekazanych dotacji:		24 000,00 zł.

➤ **Wspieranie organizacji pozarządowych**

Informacja o wartości przekazanych dotacjach:

Lp.	Nazwa organizacji	Łączna kwota dotacji udzielonej
1.	Fundacja Rozwoju Lokalnego „PARASOL”	5.000
Łączna wartość przekazanych dotacji:		5.000

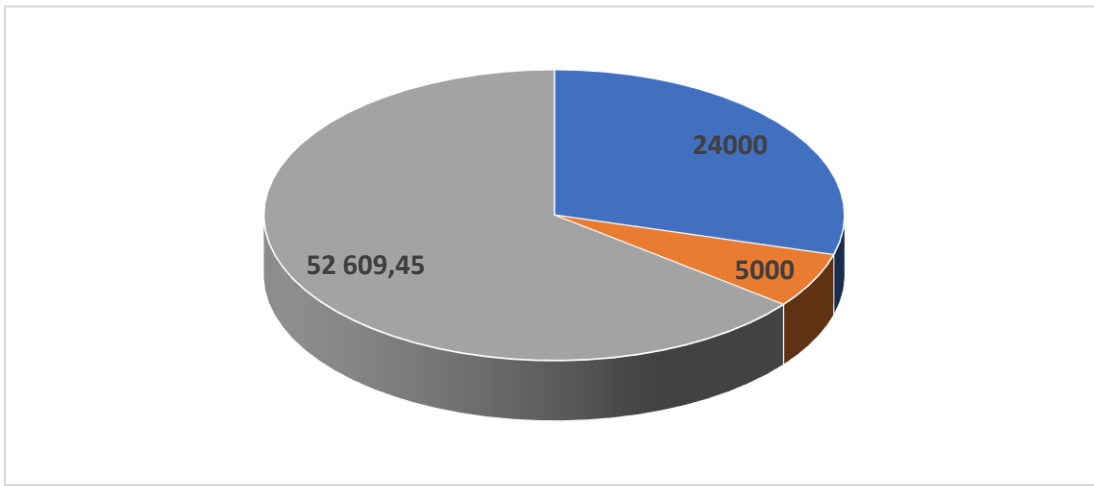
➤ **Wsparcia wkładów własnych organizacji pozarządowych**

Informacja o wartości przekazanych dotacjach:

Lp.	Nazwa organizacji	Łączna kwota dotacji udzielonej
1.	Stowarzyszenie Rokitnik	48 829,45
2.	Stowarzyszenie LOKO MOTYWA	1 170,00
3.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Barwy Rokit	2 610,00
Łączna wartość przekazanych dotacji:		52 609,45

Łączna kwota dotacji przekazana na wsparcie realizacji zadań w trybie otwartego konkursu ofert w roku 2018 wyniosła **81 609,45**.

Graficzne przedstawienie podziału środków finansowych na poszczególne zadania priorytetowe przedstawia poniższy wykres:

- Oświata i wychowanie: 29,40% %
- Wspieranie organizacji pozarządowych: 6,14%
- Wsparcia wkładów własnych organizacji pozarządowych: 64,46 %

ZWROT ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z DOTACJI DO BUDŻETU GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

W roku 2018 (14.12.2018 r.) Stowarzyszenie Rokitnik dokonało zwrotu niewykorzystanej dotacji przekazanej w 2018 na realizację zadania publicznego w kwocie 48 829,45 zł.

Zestawienie środków finansowych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych w 2018 roku

Obszary konkursowe	Kwota wnioskowana przez stowarzyszenie	Kwota przekazana stowarzyszeniom	Kwota wykorzystana przez stowarzyszenia
WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	5.000	5.000	5.000
WSPARCIA WKŁADÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	52 609,45	52 609,45	3 780,00 (kwota dotacji w wysokości 48 829,45) został zwrócona na rachunek bankowy UG z powodu jej niewykorzystania)
OŚWIATA I WYCHOWANIE	24 000,00	24 000,00	22 627,11
RAZEM	81 609,45	81 609,45	31 407,11

**UDZIAŁ ŚRODKÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH
W DRODZE KONKURSÓW OFERT**

Obszary konkursowe	Całkowita kwota zadania publicznego	Koszty pokryte z wnioskowanej kwoty	Koszty pokryte ze środków finansowych własnych
WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	74 729,31	5 000,00	69 729,31
WSPARCIA WKŁADÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	52734,20	3780,00	48 954,20
OŚWIATA I WYCHOWANIE	24 000,00	22 627,11	Zadanie realizowano w formie powierzenia - kwotę 1327,89 zwrócono na konto UG0
RAZEM	151 463,51	31 407,11	120 056,40

**UDZIAŁ ŚRODKÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH
W DRODZE KONKURSÓW OFERT**

Obszary konkursowe	Całkowita kwota zadania publicznego	Koszty pokryte z wnioskowanej kwoty	Koszty pokryte ze środków finansowych własnych
WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	74 729,31	5 000,00	69 729,31
WSPARCIA WKŁADÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	52734,20	3780,00	48 954,20
OŚWIATA I WYCHOWANIE	24 000,00	22 627,11	Zadanie realizowano w formie powierzenia- kwotę 1327,89 zwrócono na konto UG0
RAZEM	151 463,51	31 407,11	120 056,40

LICZBA WOLONTARIUSZY ZAANGAŻOWANYCH PO STRONIE ORGANIZACJI W REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH

Obszary konkursowe	Liczba wolontariuszy	Wkład osobowy wolontariuszy
Wspieranie organizacji pozarządowych	-	-
Oświata i wychowanie	-	-
Wsparcie wkładów własnych	-	-

LICZBA ADRESATÓW ZREALIZOWANYCH ZADAŃ

Obszary konkursowe	Liczba osób korzystających
Wspieranie organizacji pozarządowych	W ramach dotacji przekazano 15 grantów dla organizacji na realizację małych projektów, które przyczyniły się do aktywizacji lokalnej społeczności wokół różnych celów. Projekty inicjowały współpracę mieszkańców małych miejscowości
Wsparcie wkładów własnych	Adresatami projektów realizowanych w ramach wsparcia wkładów własnych byli: - 20 uczestników projektu „Nowi Më - nowy program artystyczny oraz zakup strojów ludowych dla zespołu kaszubskiego Niezabòtcki z Jasienia” - 30 uczestników projektu „Życie zaczyna się po 60-tce”
Oświata i wychowanie	- uczestnicy zajęć na świetlicy prowadzonej przez animatora kultury

Gmina Czarna Dąbrówka w 2018 roku udzielała także pożyczek organizacjom pozarządowym na realizację zadań w sferze pożytku publicznego zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Czarna Dąbrówka nr 53/2012 z dnia 22 czerwca 2012 roku.

W ramach tego zarządzenia trzy Organizacje pozarządowe złożyły wniosek o pożyczkę:

- Stowarzyszenie LOKO- MOTYWA złożyło wniosek o pożyczkę na kwotę 128 675,00 zł. W dniu 1 lutego 2018 został podpisana umowa pożyczki bez oprocentowania na kwotę 128 675,00 zł. z przeznaczeniem na realizację zadania, którego celem była poprawa jakości życia lokalnej społeczności poprzez przebudowę wraz z wyposażeniem innowacyjnej „Bajkowej Świetlicy” w miejscowości Kozy.
- Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA złożyło wniosek o pożyczkę na kwotę 25 000,00 zł. W dniu 30 kwietnia 2018 r. została podpisana umowa pożyczki bez oprocentowania na kwotę 25 000,00 zł na realizację zadania, którego celem było wzmocnienie lokalnej społeczności oraz wsparcie jej aktywności i integracji społecznej poprzez organizację warsztatów wokalnno-tanecznych i zakup strojów dla zespołu kaszubskiego „Niezabôtci”.

ROZLICZENIE UDZIELONYCH POŻYCZEK DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH:

- W dniu 2 października 2018 roku Stowarzyszenie LOKO MOTYWA złożyło wniosek o rozliczenie pożyczki zgodnie z zawartą umową nr 1/2018 z dnia 1 lutego 2018 roku na podstawie której Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA otrzymało pożyczkę w kwocie 128 675,00 zł.
- W dniu 9 listopada 2018 roku Stowarzyszenie LOKO-MOTYWA złożyło wniosek o rozliczenie pożyczki zgodnie z zawartą umową nr 2/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku na podstawie której Stowarzyszenie otrzymało pożyczkę w kwocie 25 000,00 zł.

REALIZACJA ZADAŃ Z POMINIĘCIEM OTWARTEGO KONKURSU OFERT

Na podstawie ofert realizacji zadania publicznego, złożonej przez organizacje Wójt Gminy uznając celowość realizacji tych zadań zlecił organizacjom pozarządowym z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadań publicznych o charakterze lokalnym spełniających łącznie następujące warunki:

1. wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10 000zł;
2. zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni.

Wykaz organizacji pozarządowych które otrzymały wsparcie przedstawia poniższa tabela

Lp.	NUMER WNIOSKU	NAZWA PODMIOTU	NAZWA ZADANIA	Kwota dotacji
1.	1488	Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA	Przez teatr w stronę prawdy	3 000,00
2.	1458	Ochotnicza Straż Pożarna w Czarnej Dąbrówce	Obchody uczczenia 100-lecia Odzyskania Niepodległości wraz z nadaniem sztandaru OSP Czarna Dąbrówka, jako świadectwo podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej oraz pielęgnowania polskości	3 000,00
3.	1434	Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA	„Cudze chwalicie swego nie znacie”- Unichowianki działaniu	3 000,00
4.	1448	Stowarzyszenie „Szkola z Ikrą”	I piknik naukowy „Kolorowe niebo”	4 000,00
5.	1435	Stowarzyszenie ROKITNIK	Od przedszkola do senioraka-festiwal piosenek i wierszy patriotycznych	3 000,00
6.	1447	Stowarzyszenie Rokitnik	Festyn rodzinny w Rokicinach	2 000,00
7.	1437	Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA	Ogólnopolski Złot Kuglarski w Mikorowie	2 500,00
8.	1436	Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA	Festiwal Wojśława	4 000,00
9.	1451	Stowarzyszenie Cztery Pory Roku	„Nasi bracia mniejsi”-uczenie odpowiedzialności i wrażliwości na los zwierząt	3 700,00

10.	1416	OSP w Jasieniu	Festyn z okazji obchodów 70-lecia OSP w Jasieniu	2 500,00
11.	1366	Stowarzyszenie ROKITNIK	Flaga na maszcie	4 000,00
12.	1365	OSP w Rokicach	Spacer po historii	3 800,00
13.	1378	Stowarzyszenie SIŁA Dębu	Integracja w rytmie hip-hop	3 500,00
14.	1670	Stowarzyszenie LOKO - MOTYWA	Warsztaty rzeźbiarskie w Domu Pracy Twórczej i Rzemiosł dawnych w Mikorowie	4 000,00
15.	1676	Stowarzyszenie ROKITNIK	Cudze chwalicie, swego nie znacie	2 000,00
RAZEM: 48 000,00				

12.5.2. Współpraca o charakterze pozafinansowym

Współpraca pozafinansowa Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie polegała w szczególności na:

- wymianie informacji o kierunkach planowanych działań, co pozwoliło diagnozować problemy i potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka;
- opiniowaniu i konsultowaniu programów w zakresie współpracy oraz projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;
- promocji inicjatyw i przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe;
- wspólnej organizacji imprez i realizacji programów;
- wspieraniu w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet gminy
- użyczaniu sal i pomieszczeń należących do Gminy.

12.5.3. Podsumowanie

Współpraca Gminy Czarna Dąbrówka z podmiotami Programu odbywała się na zasadach pomocniczości oraz suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności i legalności. Wielkie zaangażowanie i entuzjazm członków organizacji oraz wsparcie finansowe samorządu umożliwiają podejmowanie inicjatyw na rzecz ogółu społeczeństwa poprzez realizację zadań publicznych. Wspólne przedsięwzięcia integrują podmioty Programu z przedstawicielami Gminy pozytywnie zmieniając warunki i jakość życia wszystkich mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka.

Zgodnie art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2019 poz. 688) i Rozdziałem X ust. 3,4,5 „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019, Wójt Gminy Czarna Dąbrówka do dnia 31 maja każdego roku jest obowiązany sporządzić sprawozdanie z realizacji programu zawierające informacje o poziomie zrealizowanych mierników oraz niezwłocznie po jego sporządzeniu podać do publicznej wiadomości. Sprawozdanie Radzie Gminy Wójt Gminy przedstawia w terminie do 31 maja 2019 roku.

Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o analizę zrealizowanych form i zakresu współpracy oraz sprawozdań organizacji z realizacji zadań publicznych, zleconych przez Gminę Czarna Dąbrówka na podstawie zawartych umów o dofinansowanie.

12.6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka

Program Ochrony Środowiska jest opracowaniem planistycznym, którego obowiązek opracowania wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony środowiska (art. 17)**. Dokument ten uwzględnia najważniejsze uwarunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych, określa konieczne inwestycje oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania, wskazuje realizatorów poszczególnych działań, a tym samym stanowi trzon polityki ochrony środowiska gminy Czarna Dąbrówka.

Gmina Czarna Dąbrówka w 2017 roku podjęła prace na aktualizację obowiązującego Programu Ochrony Środowiska na lata 2014-2017 z perspektywą do z perspektywą na lata 2018-2021. Struktura aktualizowanego Programu Ochrony Środowiska na lata 2018 - 2021 z perspektywą do 2024 r. jest zgodna z **Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska** wydanymi przez Ministerstwo.

Zadania zrealizowane w ramach Programu Ochrony Środowiska w 2018 roku przedstawiono w tabeli poniżej (podmiot odpowiedzialny Gmina Czarna Dąbrówka):

I.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Poniesione koszty w zł	Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana i zakup nowych urządzeń i instalacji o niższych wskaźnikach emisji zanieczyszczeń	206 640,00	Budżet gminy dofinansowanie	demontaż dwóch kotłów węglowych w budynku ZS w Nożynie, instalacja dwóch kotłów centralnego ogrzewania zasilanego na pelet, zaworów i orurowania c.o.
2.		Wymiana i zakup nowych urządzeń i instalacji o niższych wskaźnikach emisji zanieczyszczeń	45 785,16	Budżet gminy, dofinansowanie	demontaż poprzedniego źródła ciepła w budynku Remizy OSP w Rokitach,
3.		Modernizacja (termomodernizacja), przebudowa i rozbudowa budynków użyteczności publicznej	597 268,37	RPO WP na lata 2014 - 2020 - współfinansowany ze środków EFRR	Budynek Świetlicy Wiejskiej w Nożynie. Budynek Remizy Strażackiej w Rokitach
4.		Zadania z zakresu budowy i modernizacji dróg	4 298040,13	środki własne, fundusze unijne, fundusz sołecki, środki pomocowe, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Gmina Czarna Dąbrówka (miejscowości Zawiąt Mikołowo, Czarna Dąbrówka, Bochowo, Kleszczyniec, Jasień, Rokity, Nożyno)
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej	65.900,00	Środki własne	
6.		Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej	2.400,00	Środki własne	
7.		Modernizacja i rozbudowa gminnych oczyszczalni ścieków	4.536,00	Środki własne, dofinansowanie	W ramach RPO WP na lata 2014-2020 działanie 11.03 Gospodarka wodno-ściekowa – przyznana dotacja 3.532649,01 zł, wydatek dotyczył opracowania dokumentów oraz zakupu tablic informacyjnych.
8.		Budowa i dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków	87.018,16	Środki własne, środki mieszkańców	Dofinansowano budowę 8 przydomowych oczyszczalni ścieków z budżetu gminy w kwocie 21.467,11zł

9.		Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola stanu technicznego	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
10.		Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody poprzez działania edukacyjno-promocyjne	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
11.	Gleby	Promowanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych i programów rolnośrodowiskowych	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
12.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej	189.241,71	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu	Koszenie trawy, grabienie liści sprzątanie chodników itp. w ramach prac interwencyjnych
13.		Utrzymanie i dalsze funkcjonowanie PSZOK	8.756,40	Środki uzyskane w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	Dodatkowo w ramach działania RPO WP na lata 2014-2020 11.2 Gospodarka odpadami przyznana została dotacja 666.031,08 zł.
14.		Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
15.		Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
16.	Zasoby przyrodnicze	Edukacja dzieci i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
17.		Tworzenie nowych i utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenach gminy	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
18.	Zagrożenia poważnymi awariami	Utrzymanie jednostek OSP	210.683,51		Bieżące utrzymanie OSP

12.7. Program zapobiegania bezdomności zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie, w myśl art. 11 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, (tj.: Dz. U. z 2019 r. poz. 122), zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Rada gminy określa w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Projekt programu zostaje przekazany do zaopiniowania: Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, zarządcom obwodów łowieckich oraz organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt.

Gminny Program opieki nad zwierzętami zawiera następujące elementy:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;

- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Wydatki poniesione przez gminę w ramach obowiązującego w 2018 roku programu wyniosły odpowiednio:

- całodobowa opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewniona przez lekarza weterynarii: gabinet Weterynaryjny LEŚNA Helena Kaiser-Burlińska, Udorpie, ul. Akacyjowa 46, 77-100 Bytów - **4.746,00 zł**
- wyłapywanie i przekazanie bezdomnych psów do schroniska, w ramach zawartej umowy z Ośrodkiem Tresury Psów „BAJER” Hotel i Schronisko dla Psów-Sławomir Twardziak, Małoszyce 1c, 84-300 Lębork - **36.285,00 zł**
- utylizacja martwej zwierzyny poszkodowanej w zdarzeniach drogowych - **1.080,00 zł**

12.8. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka (dalej Studium), uchwalone zostało Uchwałą Rady Gminy Czarna Dąbrówka Nr IV/26/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r., zmienione uchwałą nr XXIV/195/05 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka oraz uchwałą Rady Gminy Czarna Dąbrówka Nr VI/56/2015 z dnia z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Uwzględniając czas jaki upłynął od jego uchwalenia i zgłaszane potrzeby zmiany w obowiązujących ustaleniach tego dokumentu Uchwałą Rady Gminy Czarna Dąbrówka nr uchwałą nr VII/67/2015 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22 czerwca 2015 r., przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenu całej Gminy. W 2018 roku powtórzono procedurę składania wniosków do projektu Studium oraz przeprowadzono poszerzone konsultacje społeczne w obszarze opracowania projektu Studium w ramach uzyskanych środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Na bazie złożonych wniosków, uwzględniając również materiały z poprzednich lat związane z opracowaniem zmiany Studium został przygotowany projekt Studium, który został poddany dialogowi publicznemu.

Zgodnie z kierunkami działań zapisanymi w Strategii Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka 2015-2022, strategicznymi celami rozwoju gminy są:

1. wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego,
2. poprawa jakości infrastruktury publicznej i zwiększenie jej dostępności,
3. wzmocnienie potencjału gospodarczego gminy.

Zagospodarowanie przestrzenne gminy ma kluczowe znaczenie szczególnie w realizacji celu drugiego, chociaż odpowiednie planowanie i realizacja zabudowy i zagospodarowania jest istotna we wszystkich aspektach wdrażania Strategii. W związku z tym polityka przestrzenna gminy musi realizować poniższe strategiczne cele operacyjne:

- Cel operacyjny 1.1 Wzrost aktywności mieszkańców,
- Cel operacyjny 1.2 Wzrost jakości usług społecznych profilaktycznych i zdrowotnych,
- Cel operacyjny 1.3 Wzrost kwalifikacji mieszkańców,
- Cel operacyjny 1.4 Wzrost tożsamości lokalnej,
- Cel operacyjny 2.1 Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej,
- Cel operacyjny 2.2 Efektywne zagospodarowanie przestrzeni publicznych i estetyzacja Gminy,
- Cel operacyjny 2.3 Kształtowanie, ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych,
- Cel operacyjny 3.1 Wzrost poziomu przedsiębiorczości gminy,
- Cel operacyjny 3.2 Poprawa atrakcyjności turystycznej gminy,
- Cel operacyjny 3.3 Wsparcie rozwoju sektora rolnego.

Ponadto polityka przestrzenna gminy powinna realizować zasadę zrównoważonego rozwoju, czyli takiego rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennego, który umożliwi zaspokojenie aktualnych i planowanych potrzeb społeczno-gospodarczych i aspiracji mieszkańców gminy przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologiczno-przyrodniczej i zasobowej dla przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój pozwala na uzyskiwanie efektów z eliminacją negatywnych skutków, także klimatycznych w postaci globalnego ocieplenia klimatu. Polega na racjonalizacji działań i optymalnego wykorzystania dostępnych zasobów.

Główny cel polityki przestrzennej gminy Czarna Dąbrówka jest następujący:

„Gmina Czarna Dąbrówka jest dobrym miejscem do życia, miejscem realizacji aspiracji mieszkańców, miejscem rozwoju turystyki i rekreacji, edukacji ekologicznej w oparciu o bogactwa przyrody i rozwoju działalności gospodarczej w oparciu o zasoby środowiska.”

Projekt Studium zakłada kierunki polityki przestrzennej, sprzyjające realizacji powyższego celu, w szczególności uwzględnia:

- poprawę warunków zamieszkania o wskaźniku min 60 m² powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca,
- podniesienie standardu technicznego i wyposażenia mieszkań w kompletne urządzenia sanitarne,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych z uwzględnieniem eliminacji różnorodnych wykluczeń oraz partycypacji społecznej,
- podwyższenie standardu nauczania poprzez modernizację i rozbudowę obiektów oświatowych oraz rozwój edukacji dla różnych grup wiekowych,
- zwiększenie dostępności do szeroko pojętej bazy usługowej,
- kontynuację i rozwój działalności kulturalnej i społeczno-integracyjnej w oparciu o dostępną bazę kulturalno-oświatową,
- modernizację i rozwój sieci dróg,
- realizowanie proekologicznej polityki transportowej,
- rozwój systemów zaopatrzenia w wodę oraz systemów unieszkodliwiania ścieków,
- dbałość o sprawny system gospodarki odpadami,

- proekologiczna modernizacja istniejących obiektów zaopatrzenia w ciepło, eliminacja zanieczyszczeń powietrza z indywidualnych źródeł ciepła,
- rozwój niekonwencjonalnych, ekologicznych źródeł energii, wykorzystujących naturalne zasoby, walory i możliwości środowiska,
- rozbudowę systemu zaopatrzenia w gaz,
- zachowanie i wspieranie odnowy i ożywienia zabytkowych obiektów i obszarów,
- ochronę prawem miejscowym najbardziej cennych elementów dziedzictwa kulturowego,
- pielęgnowanie walorów krajobrazów historycznych (Kaszuby),
- promocję i udostępnienie obszarów i obiektów cennych kulturowo dla ruchu turystycznego,
- marketing obiektów zabytkowych w celu ich turystycznego wykorzystania,
- popularyzację szlaków turystycznych, nawiązujących do tematyki kulturowej,
- promocję i wdrażanie proekologicznych zasad zagospodarowania,
- dążenie do przywrócenia równowagi przyrodniczej na terenach zdewastowanych,
- odpowiednie przygotowanie zespołów i obiektów przyrodniczych w celu adaptacji na cele turystyczno-wypoczynkowe oraz inne funkcje,
- zagospodarowanie gminy z uwzględnieniem celu edukacji ekologicznej społeczeństwa,
- realizację programu zalesień w dostosowaniu do potrzeb ochrony zasobów wodnych,
- dążenie do poprawy stanu wód powierzchniowych i podziemnych z wykorzystaniem badań monitoringowych tych wód,
- zagospodarowanie sprzyjające wzmocnieniu odporności biologicznej i przywracaniu równowagi ekologicznej ekosystemom leśnym na gruntach porolnych,
- dostosowanie lasów do potrzeb turystyki i rekreacji,
- wykorzystanie potencjału eksploatacyjnego zasobów kruszyw naturalnych.

W projekcie Studium zakłada się uzupełnianie terenów zabudowy w 24 wyznaczonych obszarach zwartej i w pełni wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy we wsiach: Mikorowo, Wargowo, Karwno, Kotuszewo, Kozy, Podkomorzyce (2 obszary), Czarna Dąbrówka, Otnoga, Glińnica, Bochowo, Rokitki, Rokiciny, Rokity, Zawiaty, Jerzkowice, Kleszczyniec, Nożyno, Nożynko, Unichowo, Kartkowo, Brzezinka, Łupawsko, Jasień. W pozostałych miejscowościach lokalizacja zabudowy będzie w większym stopniu związana z budową nowych sieci infrastruktury technicznej, w tym komunikacji. Przewiduje się rozwój funkcjonalno-przestrzenny wybranych ww. terenów zwartych struktur we wskazanych w projekcie Studium miejscowościach.

Wskazane miejscowości tworzyć będą ogniwa sieci jednostek osadniczych, gdzie w centrum gminy znajduje się najwyższej rangi wieś gminna Czarna Dąbrówka z największą liczbą mieszkańców – ponad 1100, największą ofertą usługową i miejsc pracy a także siedzibą władz gminy i usług publicznych.

Ośrodkami wspomagającymi będą nadal Nożyno, Rokity, Jasień i Mikorowo. Położenie tych ośrodków pozwala na w miarę zrównoważoną obsługę mieszkańców gminy w zakresie usług publicznych i komercyjnych oraz obsługę ruchu turystycznego i produkcji rolniczej. Każda z tych miejscowości położona jest albo na styku obu stref funkcjonalnych (R – rolniczej i T – turystycznej) – Nożyno, Czarna Dąbrówka, Mikorowo, albo symetrycznie przynależą do różnych stref: Jasień do turystycznej T, Rokity do rolniczej R.

Pozostałe miejscowości będą się rozwijać przede wszystkim na zasadzie kontynuacji rozwoju terenów istniejącej zabudowy, ich uzupełniania i dążenia do koncentracji w ścisłym powiązaniu z rozwojem systemów infrastruktury technicznej, w tym komunikacji oraz przestrzeni publicznych.

Ponadto przewiduje się tereny rozwojowe poza skupiskami zainwestowania wiejskiego w dostosowaniu do warunków krajobrazowych, środowiskowych i infrastrukturalnych. Dotyczyć to będzie głównie funkcji związanych z turystyką, sportem i rekreacją, mieszkalnictwem oraz produkcją rolniczą. Lokalizacja siedlisk rolniczych będzie dopuszczona zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych, czyli na wszystkich obszarach rolniczych z uwzględnieniem przepisów odrębnych. Terenów tej zabudowy nie pokazano na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego uznając, że ich lokalizacja zależy będzie od szczegółowych uwarunkowań w skali lokalnej i potrzeb inwestorów prowadzących gospodarstwa rolne. Należy także podkreślić, że w bilansie terenów pod zabudowę uwzględniono realizację siedlisk rolniczych na terenach rolniczych ustalonych w planach miejscowych bez ich wskazania szczegółowego. Powierzchnia wyznaczonych tego typu terenów wynosi 86 ha w skali całej gminy.

Dodatkowo należy wskazać, że do podstawowych uwarunkowań ponadlokalnych rozwoju gminy należy jej przynależność do województwa pomorskiego. Z tego faktu wynika potrzeba uwzględnienia w polityce przestrzennej gminy dokumentów o charakterze strategicznym dla całego województwa pomorskiego i powiatu bytowskiego. Są to opracowania przyjęte stosownymi uchwałami Rady Ministrów, Sejmiku Województwa, Rady Powiatu i Rady Gminy, zawierające treści dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju. Projekt dokumentu Studium jest także spójny z dokumentami europejskimi dotyczącymi gospodarki przestrzennej i najważniejszych kierunków rozwoju samorządów lokalnych państw członkowskich UE.

12.9. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie miasta obowiązuje 46 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują swym zasięgiem całą powierzchnię gminy.

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka – stan na dzień 30.12.2018 r.

L.p.	Nazwa Planu	Nr i data uchwały Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Data ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Pom.	Nr/pozycja w Dz. Urz. Woj. Pom.
1.	2.	3.	4.	5.
1	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Karwno	XXVII/223/05 z dnia 09.09.2005 r. , Załącznik 1 , Załącznik 2 , Załącznik 3 , Załącznik 4	19 grudnia 2005 r.	nr 141 poz. 3354
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Mikorowo	XXVII/224/05 z dnia 09.09.2005 r. , Załącznik 1 , Załącznik 2 , Załącznik 3	19 grudnia 2005 r.	nr 141 Poz. 3355
3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Wargowo	XXVII/222/05 z dnia 09.09.2005 r. , załącznik 1 , załącznik 1A , załącznik 1B	16 stycznia 2006 r.	nr 6 poz. 86
4	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Mikorowo Leśnictwo	XXVII/225/05 z dnia 9.09.2005 r. , załącznik 1	16 stycznia 2006 r. 18 sierpnia 2006 r.	nr 6 poz. 87 nr 88 poz. 1852
5	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Kotuszewo (z wyłączeniem działki nr 38/4 i części działki nr 41)	XXVII/253/06 z dnia 31.01.2006 r. , załącznik 1 , załącznik 2 , załącznik 3	02 maja 2006 r.	nr 46 poz. 938

6	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Nożynko	XXXI/251/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	19 maja 2006 r.	nr 53 poz.1093
7	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Święchowo	XXXI/252/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	22 maja 2006 r.	nr 54 poz.1118
8	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Kleszczyniec	XXXI/255/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	22 maja 2006 r.	nr 54 poz. 1119
9	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Brzezinka	XXXI/254/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	22 czerwca 2006 r.	nr 67 poz. 1401
10	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Podkomorzyce	XXXI/250/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	22 czerwca 2006 r.	nr 67 poz. 1402
11	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Osowskie	XXXI/256/06 z dnia 31.01.2006 r., zał. 1	22 czerwca 2006 r.	nr 67 poz. 1403
12	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Rokitki	XXXIV/292/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	22 sierpnia 2006 r.	nr 89 poz. 1857
13	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Czarna Dąbrówka	XXXIV/285/06 z dnia 25.05.2006 r.	24 sierpnia 2006 r.	nr 90 poz. 1870
14	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Glińnica	XXXIV/286/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	28 sierpnia 2006 r.	nr 91 poz. 1894
15	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Bochowo	XXXIV/284/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	28 sierpnia 2006 r.	nr 91 poz. 1895
16	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Otnoga	XXXIV/290/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	13 października 2006 r.	nr 104 poz. 2105
17	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Rokity	XXXIV/291/06 z dnia 25.05.2006 r.	13 października 2006 r.	nr 104 poz. 2106
18	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Kłosa	XXXIV/288/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	31 października 2006 r.	nr 109 poz. 2234
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Kartkowo	XXXIII/278/06 z dnia 27.04.2006 r., zał. 1	20 listopada 2006 r.	nr 117 poz. 2462
20	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Nożyno	XXXIII/280/06 z dnia 27.04.2006 r., zał. 1	20 listopada 2006 r.	nr 117 poz. 2463
21	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Jerzkowice	XXXIII/277/06 z dnia 27.04.2006 r., zał. 1	4 grudnia 2006 r.	nr 124 poz. 2558
22	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Unichowo	XXXIII/279/06 z dnia 27.04.2006 r., zał. 1	4 grudnia 2006 r.	nr 124 poz.2559
23	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Jasień	XXXIV/287/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	11 stycznia 2007 r.	nr 6 poz. 189
24	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Łupawsko	XXXVI/302/06 z dnia 06.09.2006 r., zał. 1	31 maja 2007 r.	nr 103 poz. 1653
25	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Mydlita	XXXIV/289/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	15 stycznia 2007 r.	nr 7 poz. 226
26	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Rokiciny	XXXIV/293/06 z dnia 25.05.2006 r., zał. 1	18 stycznia 2007 r.	nr 11 poz. 354

27	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu miejscowości Łupawsko	XXXIII/210/09 z dnia 28.10.2009 r.	7 grudnia 2009 r.	nr 165 poz.3172
28	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek 7/9 oraz 7/10 obręb Podkomorzyce	X/89/2011 z dnia 28.10.2009 r.	22 marca 2012 r.	poz. 1162
29	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu działki nr 11/4 w obrębie ewidencyjnym Bochowo	XXXIII/312/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 785
30	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 141/85 w obrębie ewidencyjnym Czarna Dąbrówka (Gmina Czarna Dąbrówka)	XXXIII/312/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 786
31	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu działki nr 5/4 w obrębie ewidencyjnym Glińnica (Gmina Czarna Dąbrówka)	XXXIII/313/2014 z dnia 27.01.2014 r.	20 marca 2014 r.	poz. 1203
32	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru zawierającego się w granicach geodezyjnych działki nr 151/61 oraz działki nr 208 w obrębie ewidencyjnym Jerzykowice	XXXIII/314/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 787
33	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu działki nr 2/17 w obrębie ewidencyjnym Kozy	XXXIII/315/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 788
34	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 73/30 w obrębie ewidencyjnym Nożyńko	XXXIII/316/2014 z dnia 27.01.2014 r.	27 lutego 2014 r.	poz. 924
35	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu działki nr 51/2 w obrębie ewidencyjnym Podkomorzyce	XXXIII/317/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 789
36	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 221/3 oraz 32/1, 32/3, 32/4, 34, 116, 35, 36/1, 36/2, 36/3, 37/1, 37/2, 37/3, 37/4, 38, 39, 40, 41 w obrębie ewidencyjnym Unichowo	XXXIII/318/2014 z dnia 27.01.2014 r.	17 lutego 2014 r.	poz. 790
37	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 28/1 w obrębie geodezyjnym Unichowo w Gminie Czarna Dąbrówka	IV/29/2015 z dnia 19.02.2015 r., Zał. 1	19 marca 2015 r.	poz. 891

38	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy	XIII/107/2015 z dnia 28.12.2015 r., Zał. 1	11 lutego 2016 r.	poz. 506
39	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 4/28, 4/29, 4/30, 32,52, 53 oraz fragmentu działki 29 zgodnie z załącznikiem graficznym w obrębie	XIII/108/2015 z dnia 28.12.2015 r., Zał. 1	11 lutego 2016 r.	poz. 507
40	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 15 w obrębie ewidencyjnym Nożynko	XIII/109/2015 z dnia 28.12.2015 r., Zał. 1	11 lutego 2016 r.	poz. 508
41	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Rokity	XVII/162/2016 z dnia 30.03.2016 r., zał. 1	20 kwietnia 2016 r.	poz. 1517
42	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obrębu Czarna Dąbrówka	XIX/180/2016 z dnia 29.06.2016 r.	1 sierpnia 2016 r.	poz. 2800
43	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 26/7, 26/16, 26/11, 26/12, 26/13, 26/14 oraz cz. 26/410 w obrębie Nożynko	XXVI/238/2017 z dnia 10.02.2017 r.	28 marca 2017 r.	poz. 1080
44	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 4/2, 4/3, 4/5, 8, 9/8, 7, 12, 14, 6/2, 15/1, 218/2, 225/3, 510/5, 543 w obrębie ewidencyjnym Kozy	XXVII/250/2017 z dnia 31.03.2017 r.	30 maja 2017 r.	poz. 2053
45	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 37/2, 37/3 i 36 w obrębie ewidencyjnym Łupawsko	XXXIII/315/2017 z dnia 27.11.2017 r., zał. 1	28 grudnia 2017 r.	poz. 4620
46	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 43/3 w obrębie ewidencyjnym Kozy	XXXIII/314/2017 z dnia 27.11.2017 r., zał. 1	05 stycznia 2018 r.	poz. 53

12.10. Strategia Rozwoju Gminy

Strategia rozwoju gminy wyznacza istotne ramy jej rozwoju. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2015-2022 rozpoczęła się z chwilą podjęcia przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka uchwały nr VIII/77/2015 z dnia 31.08.2015 r. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka. W ten sposób utworzono prawne ramy wdrażania strategii. Ze względu na fakt, iż gmina funkcjonuje w zmiennym otoczeniu, założono prowadzenie bieżących działań monitorujących w celu przeglądu uwarunkowań, ograniczeń i identyfikacji potencjalnego ryzyka. Strategia nie jest dokumentem zamkniętym, zakłada się możliwość jej aktualizacji, czyli wprowadzania zmian, uzupełnień i pomysłów uzasadnionych potrzebami społeczności lokalnej, a wynikających z pojawiania się wcześniej niezobrazowanych szans.

W dokumencie tym założono, iż „strategia nie będzie przeznaczona tylko dla władz samorządowych Gminy i jej jednostek organizacyjnych, ale powinna objąć jak najszerszą grupę osób i podmiotów tak z samej Gminy, jak jej otoczenia”. Wskazując, że „punktem wyjścia nie są zatem tylko zadania własne Gminy i działania, które są możliwe do wdrożenia przez Urząd Gminy, ale także realizowane przez inne władze, instytucje i organizacje oraz podmioty z spoza niej”.

Strategia zakłada partycypacyjny model zarządzania nią. Partycypacyjną formę, przyjęło też opracowanie dokumentu, przez co w procesie definiowania obszarów tematycznych, misji, wizji, celów i kierunków działań uczestniczyli nie tylko pracownicy Urzędu Gminy i konsultanci, lecz także zostali zaproszeni reprezentanci sektora edukacji, kultury, służby zdrowia, organizacji pozarządowych oraz biznesu w ramach utworzonego Zespołu Strategicznego. Strategia w swoim zamyśle połączyła zatem wszystkich interesariuszy, aby czuli się współodpowiedzialni nie tylko za jej ustanowienie, ale przede wszystkim za jej realizację. Właścicielem strategii jest zatem cała społeczność tworząca Gminę, która za sprawą uchwalonej strategii zobowiązuje poszczególne instytucje, organy lub osoby do realizacji konkretnych zadań i celów. Sukces wdrażania strategii rozwoju zależy w największym stopniu od poziomu identyfikacji lokalnych interesariuszy z zapisami dokumentu, który wyznacza plan działania w kierunku podnoszenia konkurencyjności i rozwoju gminy na najbliższe lata. Strategia nie wskazuje w swych zapisach jedynie zadań wytypowanych do realizacji przez Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, zidentyfikowane zostały również zadania, które pozostają w sferze aktywności mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji działających na terenie gminy.

W konsekwencji obszar tematyczny Strategii został podzielony na:

- obszar Kapitał ludzki i społeczny
- obszar Infrastruktura
- obszar Gospodarka

Obszar *Kapitał ludzki i społeczny* obejmuje takie zagadnienia jak demografia, migracje, bezrobocie, opiekę społeczną, edukację, sport, ochronę zdrowia, działalność organizacji społecznych i pozarządowych. Kapitał ludzki dotyczy kondycji indywidualnych osób, mieszkańców Gminy i ich bezpośrednich środowisk (w tym rodzin), zaś kapitał społeczny dotyczy przede wszystkim wymiaru instytucjonalnego oraz działania poszczególnych osób w środowisku lokalnym.

Obszar *Infrastruktura* obejmuje zasoby naturalne i środowiskowe oraz kulturowe, infrastrukturę transportu, ochrony środowiska, turystyki, dostaw energii i paliw etc.).

Obszar *Gospodarka* dotyczy działalności biznesowej na terenie Gminy, w tym liczbę i strukturę podmiotów gospodarczych, obszar ich działalności oraz przedsiębiorczość mieszkańców.

W wyniku analizy ujętych w Strategii obszarów działań stworzono *wizję* dla rozwoju gminy:

Gmina Czarna Dąbrówka Czarna Dąbrówka to znane i atrakcyjne miejsce z rozwiniętą turystyką, opartą o zasoby naturalne i kulturowe, przyjazne dla mieszkańców.

Oraz wskazano misję:

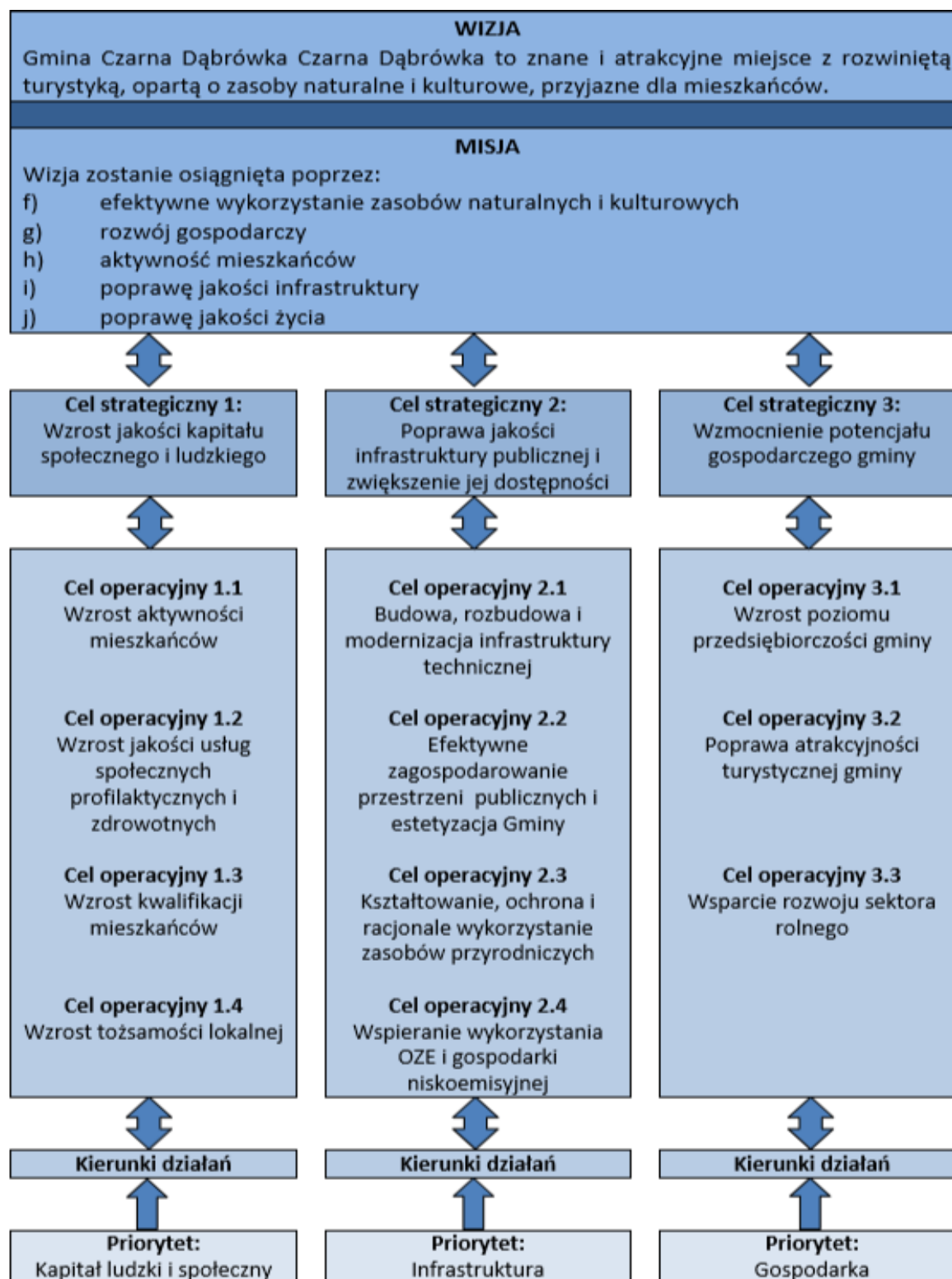
Wizja zostanie osiągnięta poprzez:

- a) efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych*
- b) rozwój gospodarczy*
- c) aktywność mieszkańców*

- d) poprawę jakości infrastruktury
- e) poprawę jakości życia.

Analogicznie do obszarów tematycznych zdefiniowano trzy cele strategiczne, którym przypisano odpowiednie cele operacyjne, dla których ustanowiono kierunki działań.

W 2018 r. wizje i misje realizowano poprzez wskazane cele strategiczne, podzielone na konkretne cele operacyjne:

I. Kierunki działań w ramach Kapitał ludzi i społeczny

1. Cel strategiczny - wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego

1.1. Cel operacyjny - wzrost aktywności mieszkańców

- a) projekty w zakresie aktywizacji społecznej i socjalnej mieszkańców, pracy środowiskowej związanej ze zmniejszaniem roszczeniowości obywateli wobec instytucji państwa, samorządu oraz instytucji społecznych;
- b) projekty w zakresie aktywizacji zawodowej;
- c) działania wzmacniające współpracę i koordynację działań między Gminą, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi firmami oraz indywidualnymi osobami i rodzinami;
- d) działania propagujące ideę wolontariatu;
- e) promowanie aktywności organizacji pozarządowych;
- f) wspieranie spółdzielczości socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi;
- g) aktywizacji osób starszych;

1.2. Cel operacyjny - wzrost jakości usług społecznych profilaktycznych i zdrowotnych:

- a) projekty i działania mające na celu zmniejszenie poziomu alkoholizmu i narkomanii;
- b) projekty mające na celu pracę z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- c) wspieranie i promocja badań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;
- d) promocja, kształtowanie i pobudzanie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania;
- e) promocja i wspieranie inicjatyw wykorzystujących infrastrukturę rekreacyjno- - sportową w celu wypracowania zachowań i postaw prozdrowotnych;
- f) wspieranie, aktywizowanie i kształtowanie świadomości osób wykluczonych społecznie;
- g) stworzenie dogodnych warunków oraz wspieranie rozwoju różnych form opieki nad dziećmi;
- h) poprawa jakości funkcjonowania obiektów kultury;

1.3. Cel operacyjny - wzrost kwalifikacji mieszkańców:

- a) projekty podnoszące poziom wykształcenia mieszkańców gminy;
- b) wspieranie działań edukacyjnych;

1.4. Cel operacyjny - wzrost tożsamości lokalnej:

- a) organizacja zajęć i kół zainteresowań w obszarze kultury i tożsamości regionalnej;
- b) tworzenie warunków oraz działania na rzecz wzbogacenia i popularyzacji oferty sposobów spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy;
- c) działania na rzecz integracji społeczności lokalnej;

II. Kierunki działań w ramach Priorytetu Infrastruktura:

2. Cel strategiczny - poprawa jakości infrastruktury publicznej i zwiększenie jej dostępności:

2.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej:

- a) modernizacja i rozbudowa dróg (gminnych, powiatowych i wojewódzkich);

- b) rozwój infrastruktury turystycznej w miejscach atrakcyjnych turystycznie;
- c) rozbudowa systemu kanalizacji na terenie gminy;
- d) rozbudowa i modernizacja systemu wodociągów na terenie gminy;
- e) rozbudowa i modernizacja stacji przekaźnikowych oraz budowa szerokopasmowej sieci dostępu do Internetu;
- f) modernizacja infrastruktury szkolnej;
- g) modernizacja infrastruktury kulturalnej i sportowej;
- h) rozbudowa i modernizacja istniejących placów zabaw;
- i) modernizacja linii elektroenergetycznych.

2.2. Cel operacyjny - efektywne zagospodarowanie przestrzeni publicznych i estetyzacja Gminy:

- a) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, letniskowe, usługowe;
- b) promocja terenów przeznaczonych pod usługi mieszkaniowe i przemysłowe;
- c) poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców gminy;
- d) termomodernizacja obiektów gminnych;
- e) modernizacja i rozbudowa energooszczędnego oświetlenia drogowego.

2.3. Cel operacyjny - kształtowanie, ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych

- a) promocja dbałości o stan środowiska, w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju i edukacja ekologiczna;
- b) budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;
- c) zagospodarowanie osadów ściekowych.

2.4. Cel operacyjny - wspieranie wykorzystania OZE i gospodarki niskoemisyjnej:

- a) promocja rozwiązań gospodarki niskoemisyjnej;
- b) obniżenie poziomów emisji przez modernizację systemów ogrzewania.

III. Kierunki działań w ramach Priorytetu Gospodarka

3. Cel strategiczny - wzmocnienie potencjału gospodarczego gminy:

3.1. Cel operacyjny- wzrost poziomu przedsiębiorczości gminy:

- a) doradztwo dla osób zakładających i prowadzących działalność gospodarczą;
- b) rozwój lokalnych firm;

3.2. Cel operacyjny - poprawa atrakcyjności turystycznej gminy:

- a) rozwój lokalnych firm w sektorze turystyki;
- b) rozwój usług agroturystycznych i usług turystyki;

3.3. Cel operacyjny – wsparcie rozwoju sektora rolnego:

- a) projekty dotyczące promocji produktów rolnych;
- b) wsparcie nowoczesnych form hodowli i upraw;
- c) zwiększające dostępności rolników do instytucji zajmujących się rozwojem rolnictwa;
- d) projekty szkoleniowo doradcze dla rolników z zakresu dobrych praktyk w rolnictwie.

Ponadto realizację celów określonych w Strategii w 2018 r. były spójne ze strategicznymi dokumentami zewnętrznymi:

1) na poziomie UE: Strategii Europa 2020 i Inicjatyw Flagowych;

2) na poziomie krajowym:

- Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”,

- Strategii Rozwoju Kraju 2020,

- Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030

- 9 strategii zintegrowanych:

- ✓ Strategii innowacyjności i efektywności gospodarki o Strategii rozwoju kapitału ludzkiego,
- ✓ Strategii rozwoju transportu,
- ✓ Strategii Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko,
- ✓ Strategii Sprawne państwo,
- ✓ Strategii rozwoju kapitału społecznego,
- ✓ Krajowej strategii rozwoju regionalnego - Regiony Miasta Obszary wiejskie,
- ✓ Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa o Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP;

3) na poziomie regionalnym:

- Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

13. PODSUMOWANIE

Dla Gminy Czarna Dąbrówka rok 2018 był rekordowy, jeżeli chodzi o liczbę inwestycji, przede wszystkim tych z udziałem pozyskanych środków zewnętrznych. To efekt aktywności i skuteczności gminy w aplikowaniu o pieniądze z Unii Europejskiej i źródeł krajowych. Rozwój infrastruktury, bardziej niż przytoczone w Raporcie liczby i nakłady finansowe, obrazują zmiany naocznie obserwowane przez mieszkańców i przyjezdnych, obecne w naszej przestrzeni niemal na każdym kroku.

Poprawie jakości powietrza służą też inwestycje w panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, na co w 2018 roku pozyskaliśmy środki. Dzięki temu w tym roku u mieszkańców oraz na obiektach użyteczności publicznej pojawią się instalacje OZE. Kontekst ekologiczny mają także termomodernizacje obiektów: budynek świetlicy wiejskiej w Nożynie, OSP w Rokitach.

W propagowanie aktywności i zdrowego stylu życia wpisują się inwestycje w różnego rodzaju infrastrukturę sportową. Niezmiennie, w ramach konkursów ofert, przekazujemy klubom, stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym środki na organizację wydarzeń sportowych, kulturalnych, na zadania z zakresu zdrowia. Współpracujemy ze społecznikami, NGO, jak również innymi samorządami i jednostkami. Wspieramy policję, straż pożarną, co przekłada się na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Dużą wagę przywiązujemy do edukacji i działań prospołecznych, czego przykładem są m.in. projekt „Wymarzone przedszkole” (dodatkowe zajęcia dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli, wyposażenie dla szkół) i „Umiem Pływać 2018” (nauka pływania dla dzieci klas 1-3 SP). Zrealizowaliśmy kolejne projekty w ramach Funduszu Sołeckiego, co stanowi zachętę dla mieszkańców do włączania się w życie miasta i tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Poza dużymi inwestycjami systematycznie prowadzimy remonty nawierzchni i chodników,

Podejmowaliśmy przedsięwzięcia związane z profilaktyką, edukacją, ekologią, zorganizowaliśmy szereg różnorodnych wydarzeń, by na miejscu zapewnić mieszkańcom szeroką ofertę kulturalną, skierowaną do zróżnicowanych grup odbiorców.

Dane demograficzne za poprzedni rok pokazują, że mimo funkcjonowania rządowego programu 500+, nie wzrosła liczba urodzeń wśród mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka. Jako samorząd musimy skupić się na stwarzaniu przyjaznych warunków dla rodzin i dalszych inwestycjach w wieloaspektowy, zrównoważony rozwój gminy. W 2018 roku rozpoczęliśmy oraz zaplanowaliśmy inwestycje i projekty, które są w trakcie realizacji czy też będą realizowane w kolejnych latach. Działamy w sposób przemyślany, strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków ze źródeł zewnętrznych, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw. Rok 2018 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych naszych działań oraz początek i punkt wyjścia kolejnych. Wśród priorytetów są projekty twarde – infrastrukturalne jak również miękkie – społeczne. Działaniom towarzyszy kontekst proekologiczny, wagę przywiązujemy do edukowania, wspierania przedsiębiorczości, oferty kulturalnej i wszelkich innych wskazanych aspektów, warunkujących harmonijny rozwój gminy. Gminy przyjaznej mieszkańcom, przyjezdnym, docenianej na zewnątrz, stawianej za wzór np. w pozyskiwaniu funduszy.

Raport wyraźnie odzwierciedla kierunek, który obraliśmy i który będziemy konsekwentnie kontynuować.

Wójt Gminy Czarna Dąbrówka

Gmina Czarna Dąbrówka
Ul. Gdańska 5
77-116 Czarna Dąbrówka
tel. 59 8212643
e-mail: gmina@czarnadabrowka.pl
www.czarnadabrowka.pl

